XX. évfolyam 49. szám

Ára: 1 forint

1964. december 3

Ludas Matyi

külföldi kiküldetés
külön jutalom
prémium
előléptetés
pesti munkahely
tanulmányút
állami lakás
kitüntetés
zsíros állás

Balázs-Piri Balázs rajza

AZ ÁLLAMI TŰZ KÖRÜL

Tárlaton

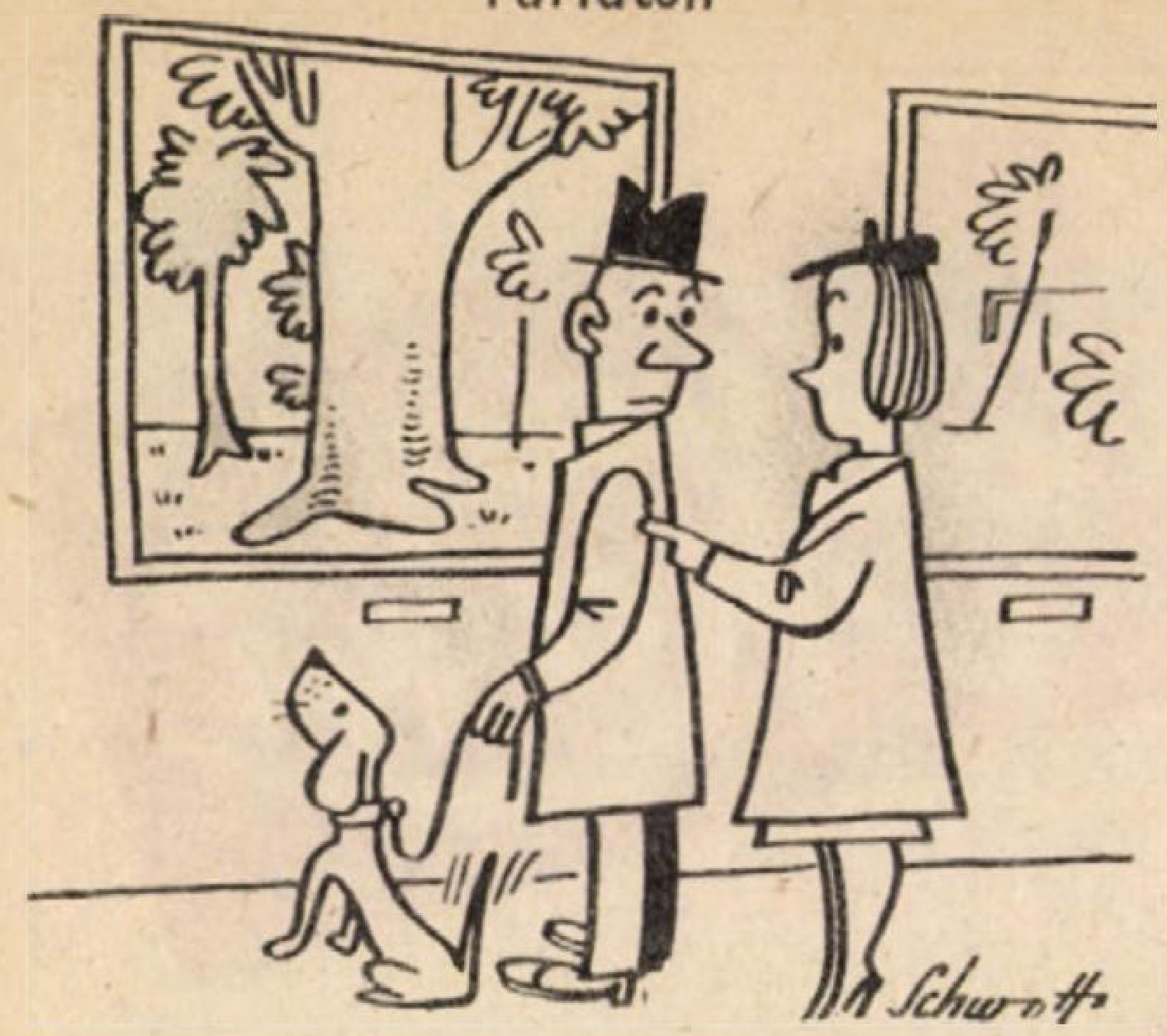

– Kár volt a Flokit ilyen pikáns képekhez behozni . . .

Ravasz hivatali kollégák

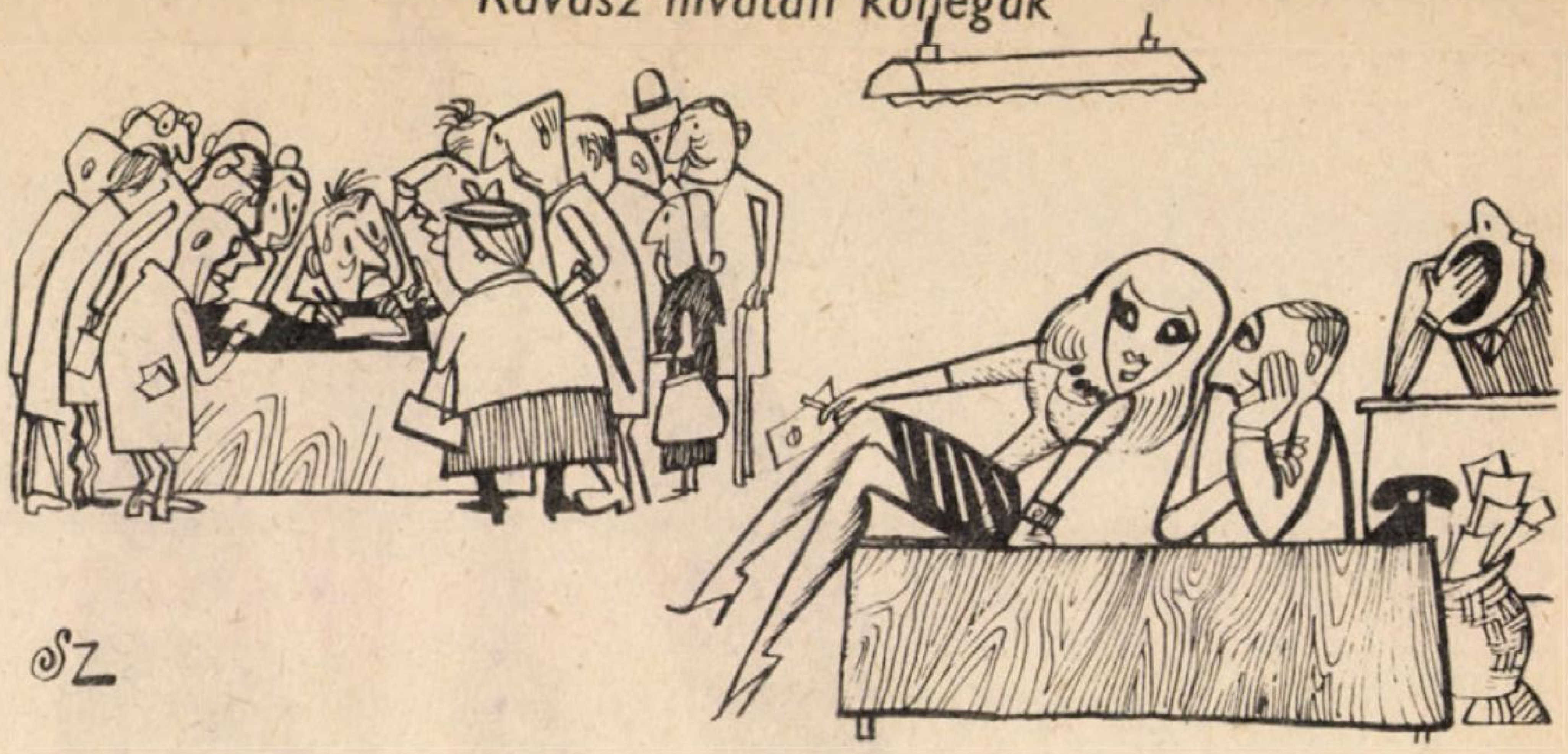

– Elhíreszteltük, hogy rendes ember, mindent gyorsan elintéz!

Tévedés

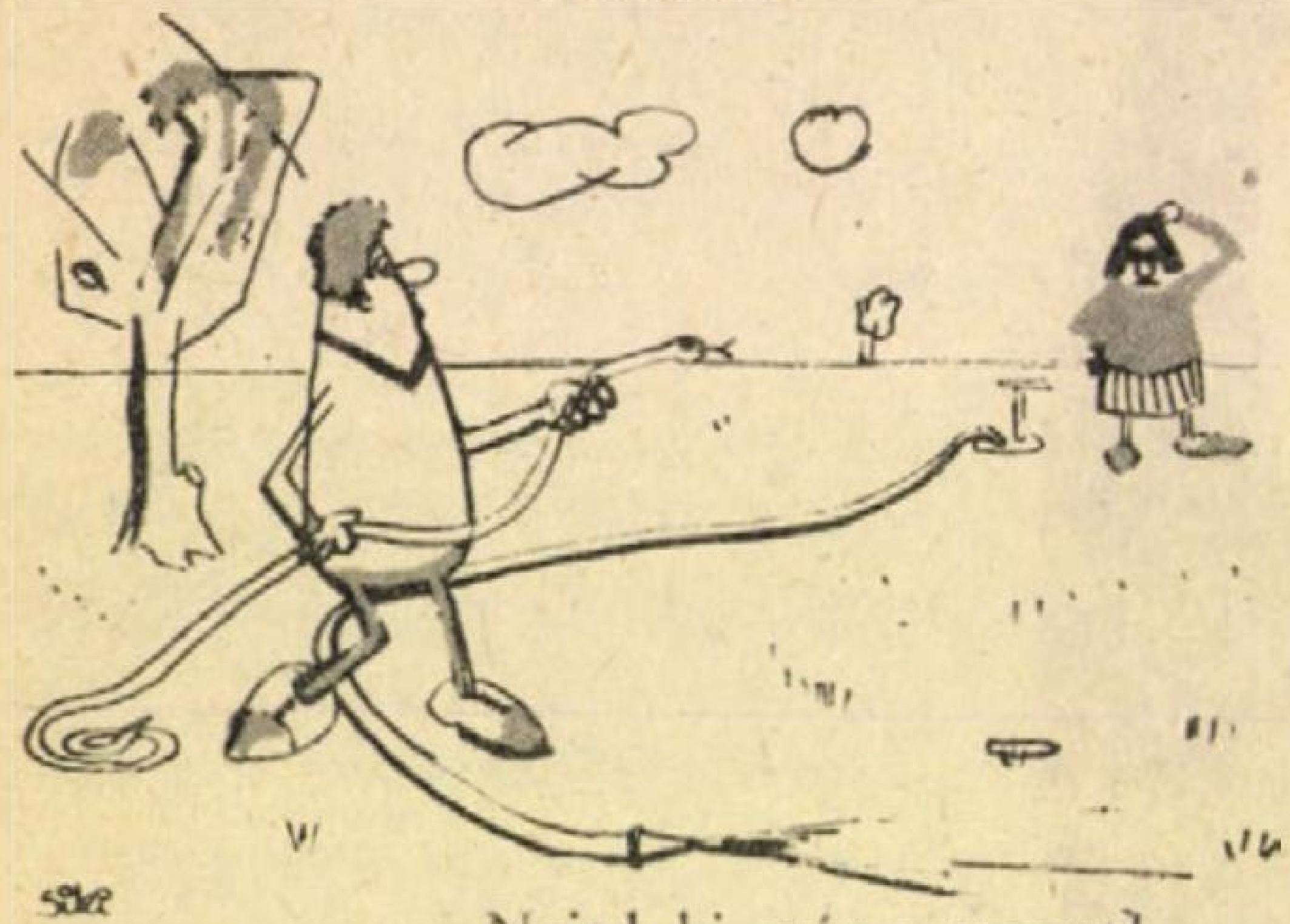

– Nyisd ki már a csapot!

Végső próbálkozás

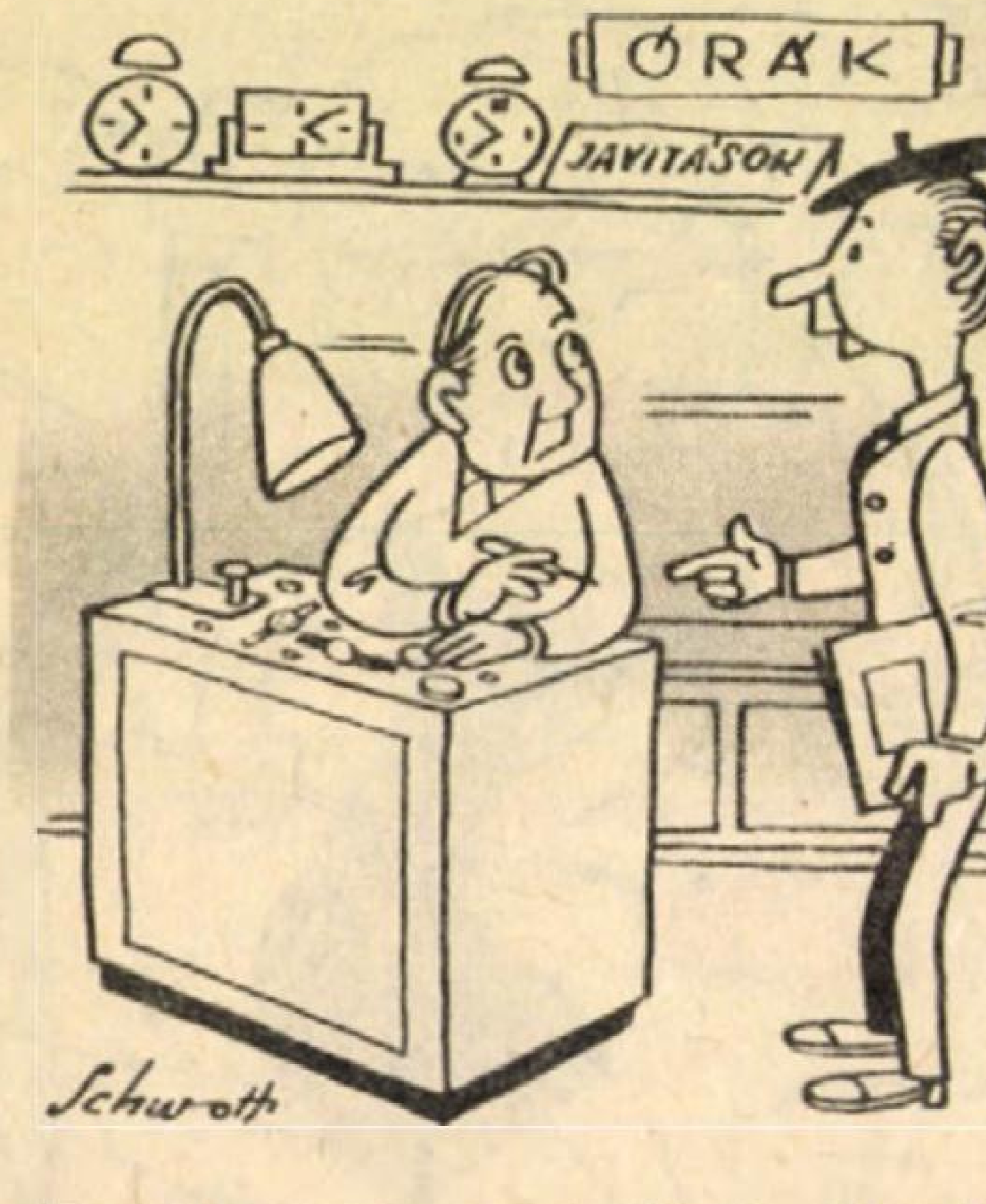

– Tessék engem megjavítani, állandóan öt percet kések . . .

Ezt olvastuk

RADIOAKTÍV EUNUCHOK

A maláriát terjesztő moszkitók ellen kidolgozták az Egyesült Államokban az atomstratégiát, gamma sugarakkal sterilizálják a moszkitó fiúkat, akik ezután már nem tudnak szaporodni. Radioaktivitásuk azonban nem árt az emberi szervezetnek, mert a *csípésről sterilen sem mondanak le* – olvassuk a Tükörben.

A szúnyogok sterilizálásának ötletét alighanem azok a széplelkek üdvözlik kitörő örömmel, akik egyrészt állatbaráti okokból, másrészt pedig a sikeresebb telitalálatok nyomán keletkező maszatos foltok elkerülésére vetik el a Karinthy Frigyes ajánlotta módszert, mely szerint – agyonütni az is jó.

A Tükör közleményének sajna súlyos bökkenője van: a maláriát terjesztő szúnyognak köztudomás szerint ugyanis kizárólag a nősténye szomjúhozik vérre és vetemedik a gyengébb nemhez nem illő mohósággal arra, hogy campingelők és nem campingelők vérét csapolgassa. A szúnyogfiúk pedig akár kaptak gammasugaras kezelést, akár azt elszabotálva teljes birtokában maradtak szúnyogférfiúi kapacitásuknak, csak zümmögni tudnak, de az erre a célra szolgáló berendezés hiányában csípni nem.

TIKTAK . . .

A Nők Lapja riportot közölt a „Józanodás házának” életéből, elvezette az olvasót a Soroksári úti alkohol detoxikáló állomásra, ahol a viszonylag elázottabb szeszkedvelők patyolatos ágyikókban alusszák ki mindazt, amit vendéglátó iparunk talponálló, vagy egyáltalában nem talpon ülő üzemegységeiben töltöttek magukba. Villan a sztetoszkóp, *kúszik a vérnyomásmérő ingája* – olvassuk, a százötven forintokért ugyanis nemcsak eredményes kijózanítás, hanem gondos orvosi kezelés is jár.

Különös műszer lehet a vizsgálatnál használt orvosi készülék, ha azon nem mutató, hanem inga jelzi a vérnyomást, és ez az inga ráadásul nemcsak ingani tud, hanem még kúszik is. Túltéve tehát a kakukkos órán is, melynek ingája csak ingani tud, de kúszni nem szokott, bár névadója, a kedves kakukk köztudomás szerint kúszó szárnyas. Bizony nem lehet könnyű dolog leolvasni a vérnyomást az ingán, amint éppen kúszik, de a doktorok nyilván ezzel a nehézséggel is sikeresen birkóznak meg.

Dr. Árgus

Sótalanítják a tengervizet

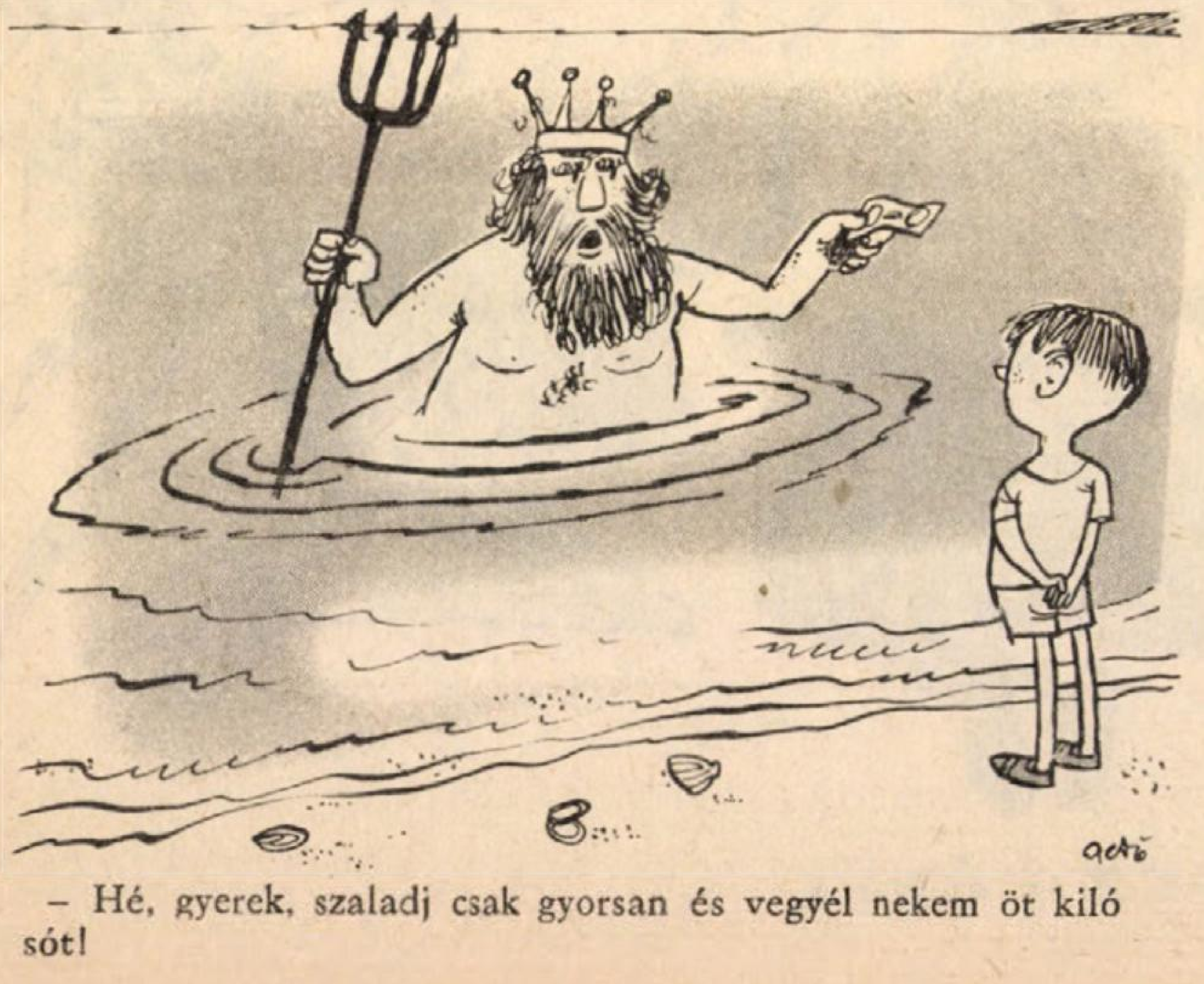

– Hé, gyerek, szaladj csak gyorsan és vegyél nekem öt kiló sót!

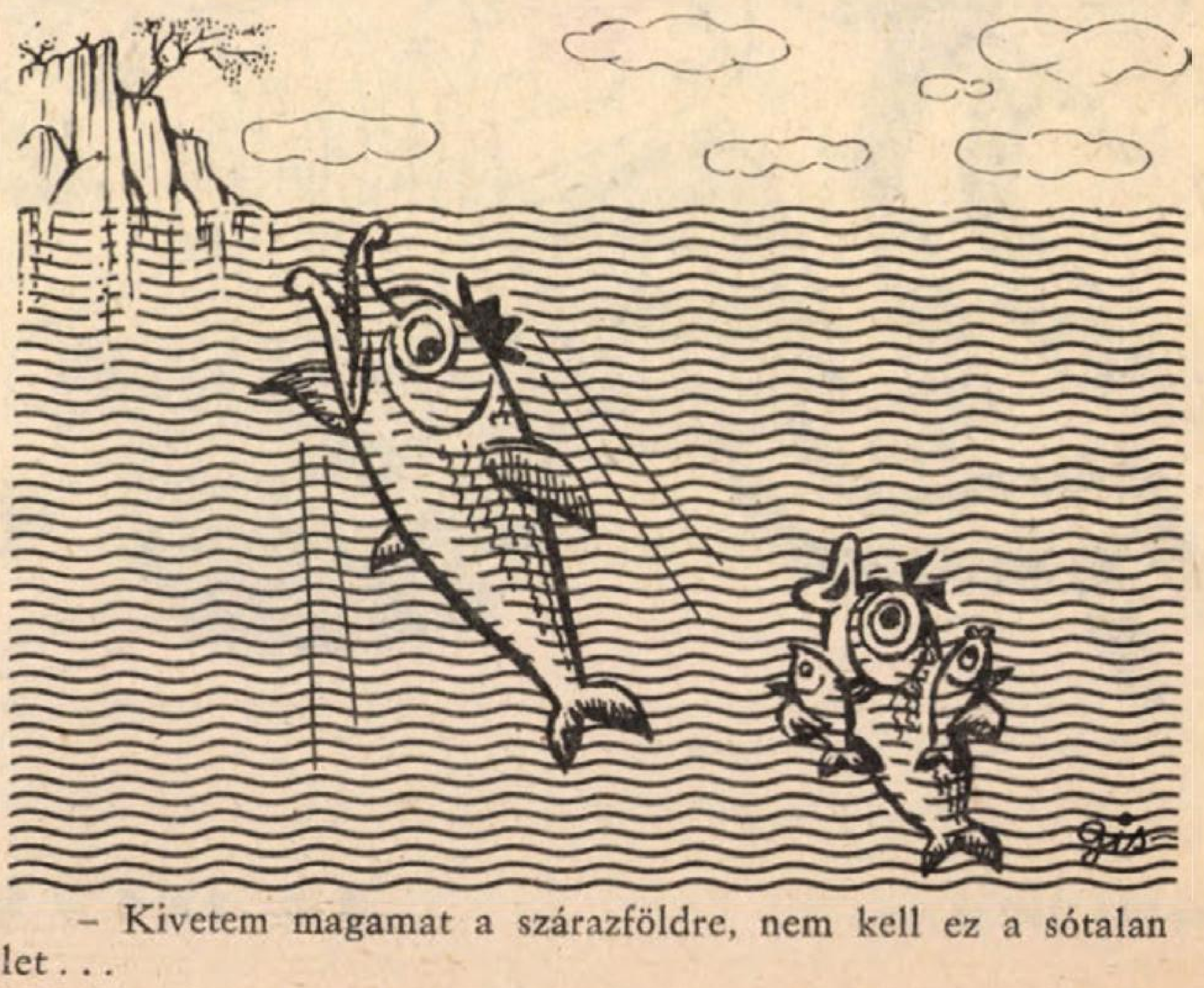

– Kivetem magamat a szárazföldre, nem kell ez a sótalan élet . . .

A feszmérő

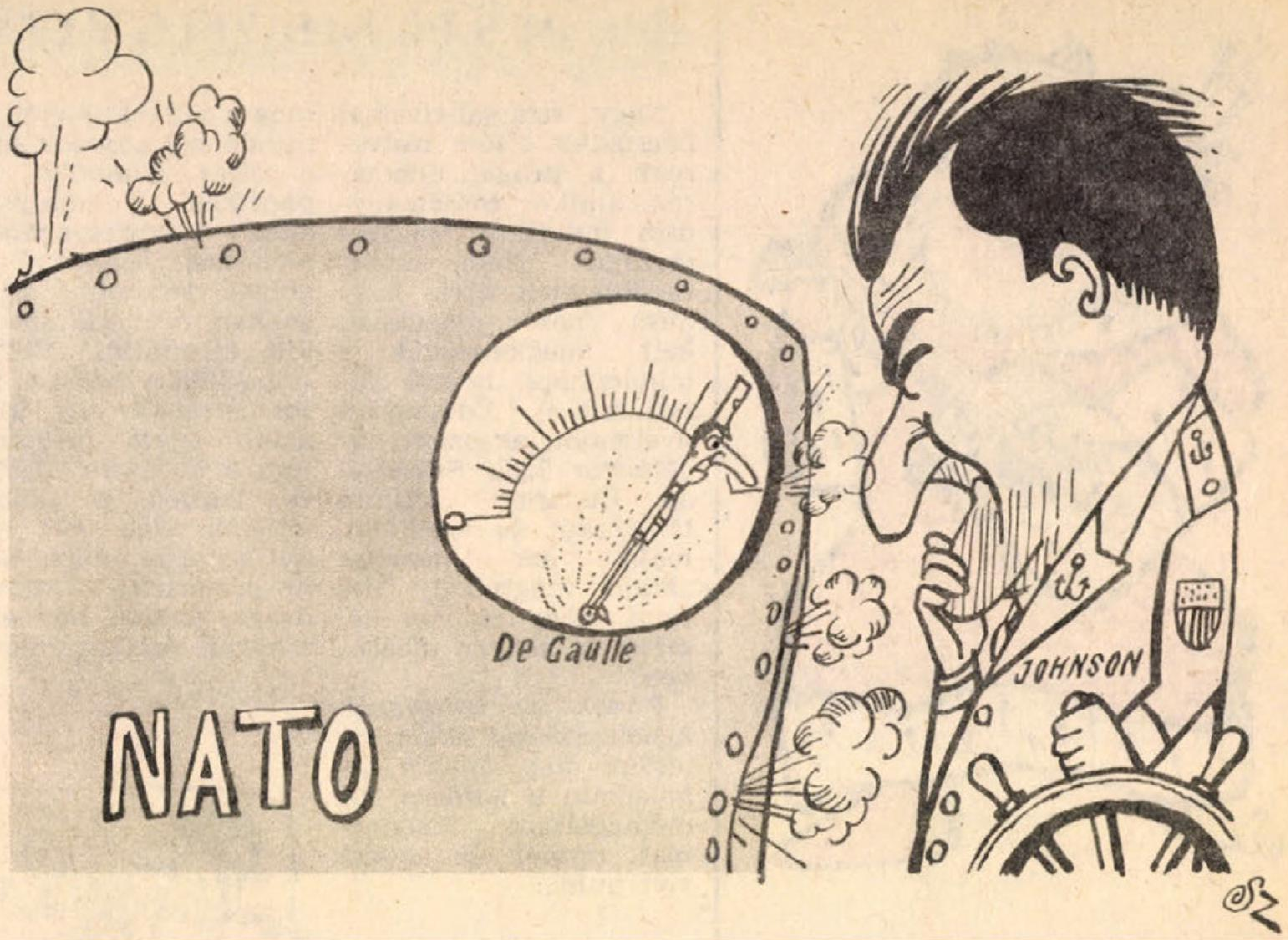

Szür-Szabó József rajza

Ketten beszélnek

1

— Hát hozzányúltam kérem a társadalmi tulajdonhoz, mit csináljak most már, megtörtént. Nagyon laza volt az ellenőrzés. Egyszer szóltam is, hogy nagyon laza az ellenőrzés nálunk, rám sem hederítettek. Bennem megvolt a jóindulat, kérem.

— Mennyit?

— Huszonhatezret.

— És a becsületére nem gondolt?

— Már hogyne gondoltam volna. De csak utána.

— Két és fél ezret keresett havonta.

— De háromra volt szükségem. Elsoroljam miért?

— Felesleges. És most? Most mi lesz?

— Mi lenne? Bírósági tárgyalás.

2

— Akarja tudni, hogy mért nyúltam a társadalmi tulajdonhoz?

— Nem tudott megélni a jövedelméből.

— Így igaz, kérem. Megkerestem havonta a hármat, de nekem négy kellett. Akvarista vagyok, uram, és a halak drágák. A szárított bolhái rendre megdöglöttek. Üldöz a fátum. Sajnos.

— Mennyit?

— Negyvennyolc ezret. Négy éven át. Havi ezer. Tessék utánaszámolni, pontosan stimmel.

— Milyen volt az ellenőrzés?

— Laza.

— És most mi lesz?

— Leülöm és jó útra térek. Tetszik tudni, kérem, ha nekem meg lett volna a havi négy, én lettem volna a világ legtisztességesebb dolgozója. Sőt. Ha négy és fél lett volna havonta, ötszázat betettem volna a takarékba. Tudom én, hogy mi a becsület, kérem.

3

— Nekem összejött a négy és fél havonta, nem mondom. De sajnos, öt és fél kellett. Ital, nők, lóverseny. Megszédültem. Hozzányúltam.

— Mennyit?

— Nyolcvankét ezret. Rossz családi élet. Elvált szülők. Beázott a mennyezet. Én nem születtem sikkasztónak, higgye el.

— Hanem? Minek született?

— Csecsemőnek. Mint minden rendes ember. De aztán ital, nők, lóverseny. És persze kártya. Hozzányúltam. Laza volt az ellenőrzés.

— És most? Most mi lesz?

— Tél.

Hóvégi hajótörött

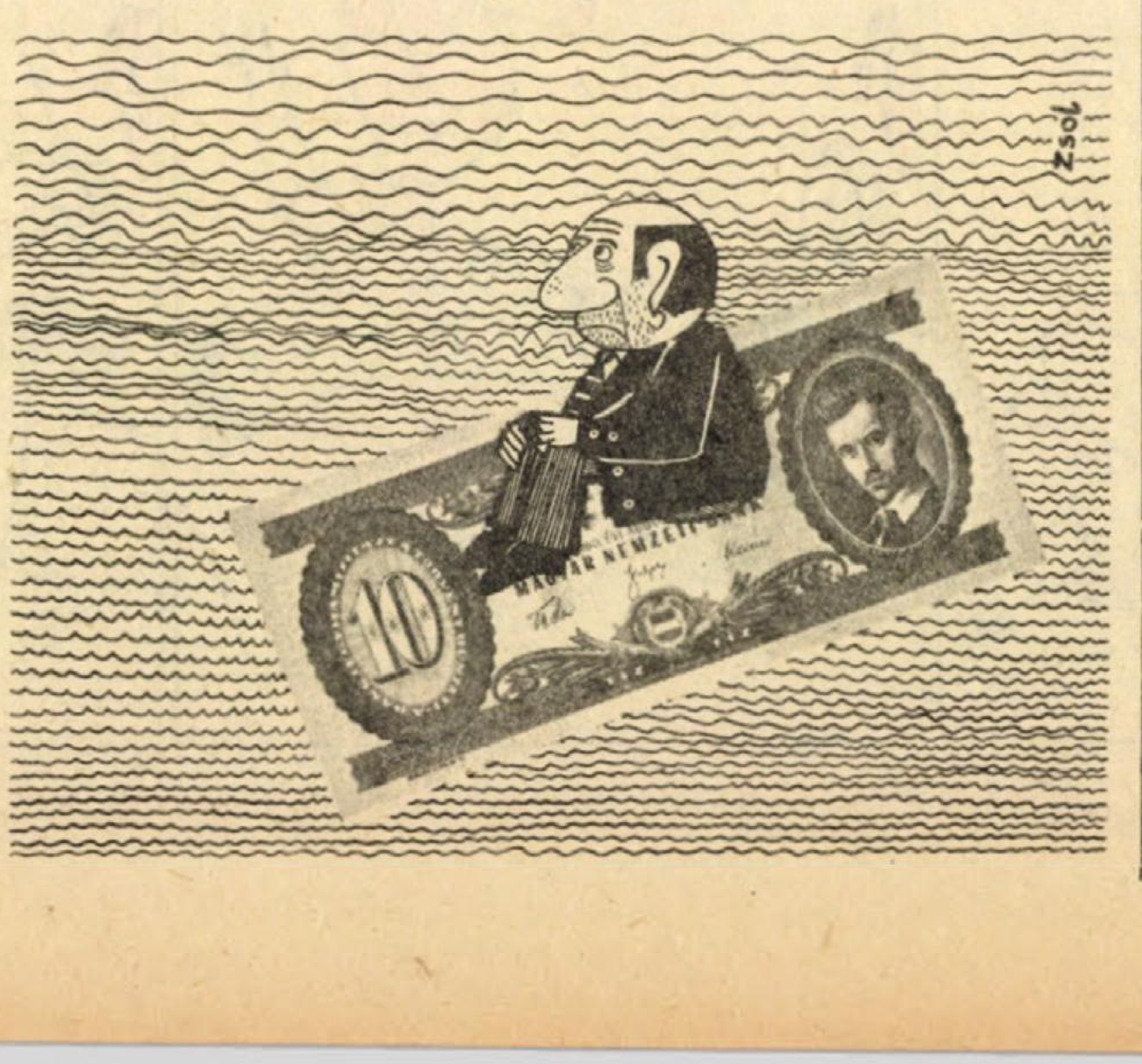

4

— Mennyit?

— Háromszázhuszonöt ezret.

— Sok.

— Laza volt.

— Hozzányúlt.

— Pedig megvolt havonta az öt és felem. De nyolc kellett.

— Ital.

— Nők.

— Autó.

— Helikopter.

— És most?

— Bánom.

5

— Én ezernyolcat keresek havonta, de kijövök belőle.

— Hozzányúl?

— Soha. Pedig laza az ellenőrzés.

— És hogyan?

— Szűkösen, de becsületesen. Napi öt Kossuth. Előfizetéses menü. Bizományi Áruház. Megélek. Házat nem veszek, de megélek. Szerényen.

— Ital?

— Birslé.

— Nők?

— Feleség.

— Szerencsejáték?

— Totó. Ezerötöt költök minden hónapban. Egy fillérrel sem többet.

— És a maradék háromszáz?

— Azzal azt törlesztem, amit tavaly sikkasztottam. Megér ennyit az ember becsülete.

Tabi László

Mai Mikulás

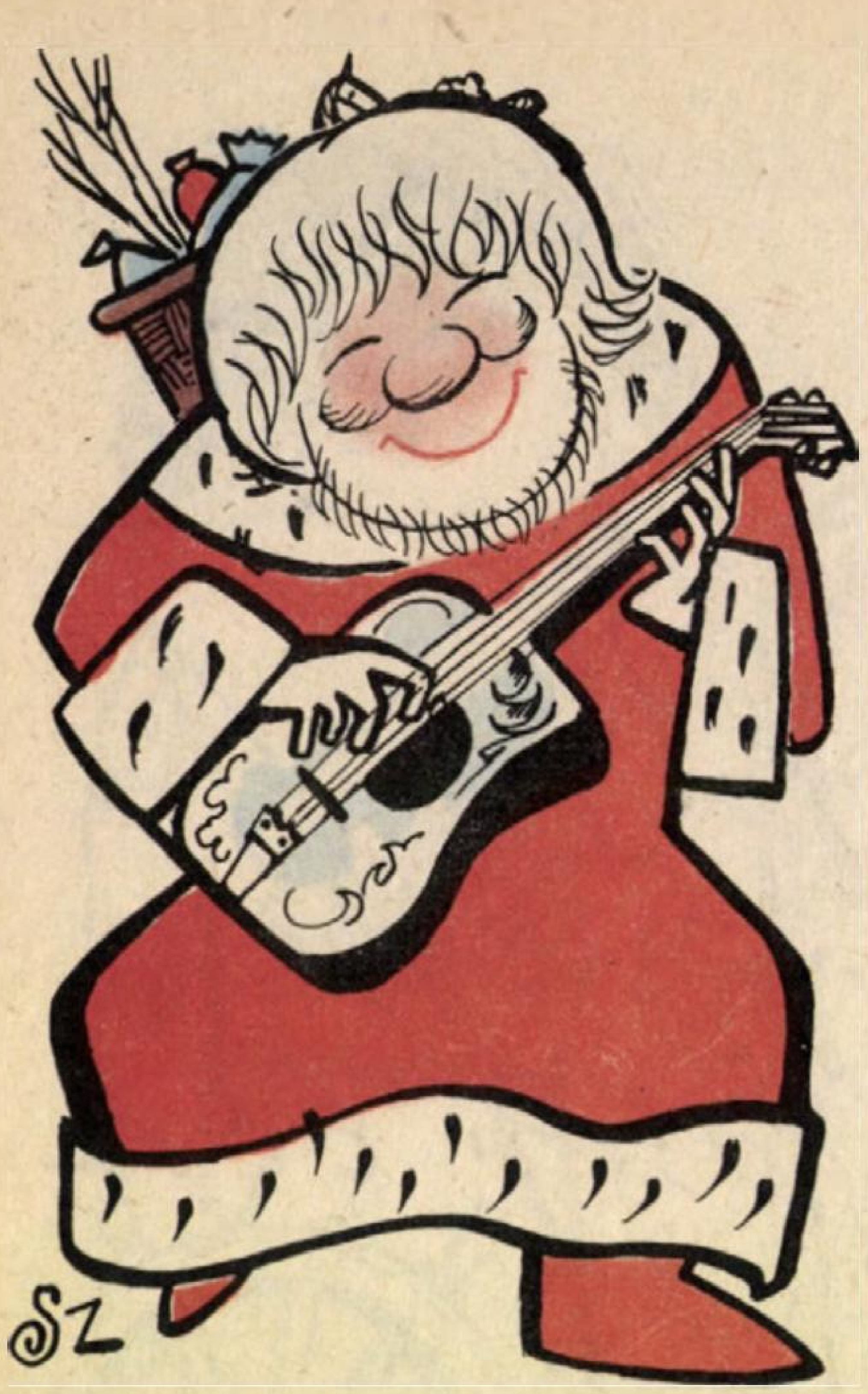

Figyelmeztető tábla

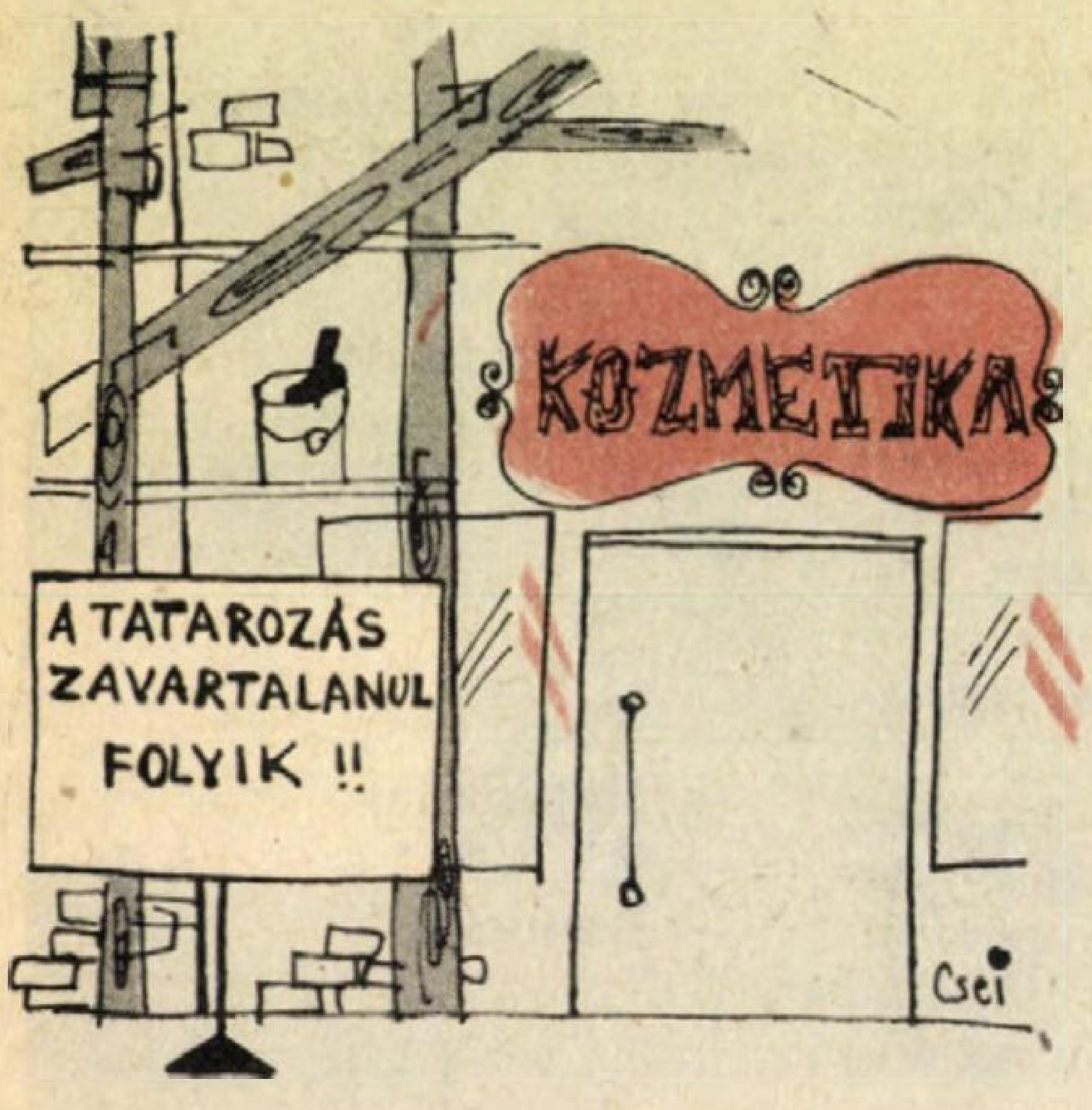

ACHILLE GREGOR:

PESTI MEGFIGYELÉSEIMBŐL

Nagy sírással-rívással búcsúztak tőlem testvéreim a prágai állomáson, amikor tanulmányútra indultam Magyarországra. Nem csoda, rádöbbentek arra, hogy most már maguknak kell megkeresniük a mindennapi betevő falatjukat. Édesanyám nyakamba akasztott egy „Magyar Írók Szövetsége, Budapest” feliratú táblácskát, és megáldott, majd azt mondta: „Majd megtudod, édes fiam, hogy milyen kemény a kenyér idegenben!”

Ennek az igazságnak a bölcsességét akkor értettem meg, amikor áthaladván a határon, kicsomagoltam uzsonnámat: csupán az uborka volt puha.

*

Mi, csehszlovákok, mindent elkövetünk azért, hogy megszerezzük a magyarok szimpátiáját: az olimpián, a csehszlovák—magyar futballmérkőzésen ezt az igyekezetünket egy öngóllal bizonyítottuk be.

*

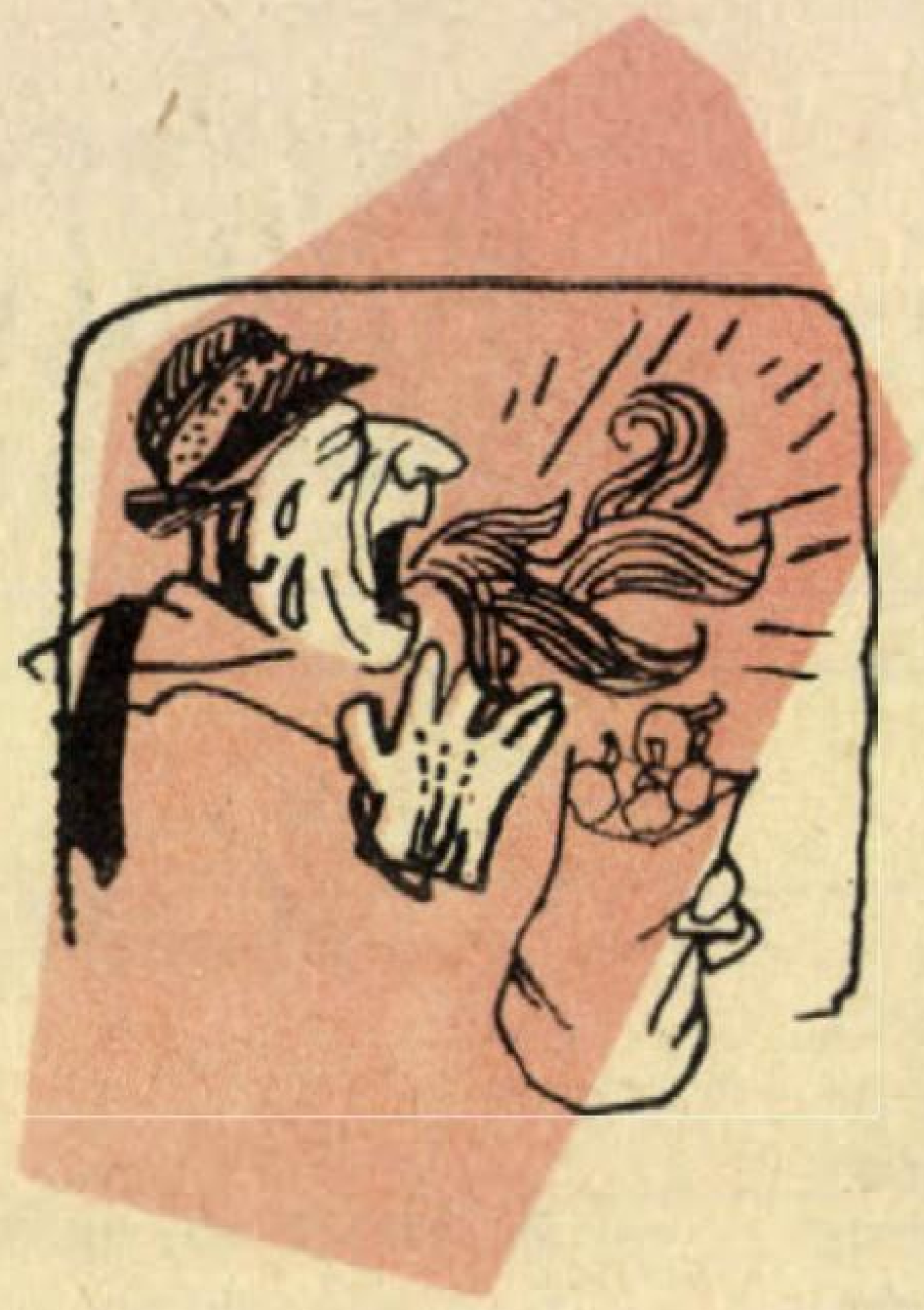

Magyarországon valóban sok a gyümölcs és a zöldség. A kirakatok tele vannak almával, körtével, dióbéllel, mandulával, s a legkülönbözőbb fajta szőlővel, az utcán ott árulják a pattogatott kukoricát meg a sültgesztenyét. De mindennél szebbek azok a piros, gömbölyű kis paprikák, amelyeket önök „cseresznyének” neveznek. Ezek a kis golyók csábítottak a legjobban, nem tudtam nekik ellentállni. Vettem is belőlük a Kossuth Lajos utcában egy kilót, aztán egyet megtörültem a kabátom ujjában és jóízűen a számba vettem. Elég volt egy-két harapás ahhoz, hogy megismerjem, milyen drága, jószívű nép ez a magyar. Amikor mind a két kezemmel a fejemhez kaptam, és szememből ömleni kezdtek a könnyek, azt hitték, hogy eltévedtem, azért sírok. Körém csoportosultak és tanácskozni kezdtek. Csitítgattak, kérdezték, hol lakom. A nyelvem azonban teljesen elszenesedett — sőt már hamuvá válott ettől a paprikás pokoltól. Csak torz hangokat tudtam magamból kipréselni s a sálammal törülgettem a homlokomról patakzó hideg verítéket. Ekkor arra gyanakodtak, hogy süketnéma vagyok, és nagy részvéttel nyújtottak felém egy noteszt, meg egy ceruzát, hogy írjam fel a címemet. Megráztam a fejemet, miközben könnyeimmel fröcsköltem le a hozzám legközelebb állókat. Szerencsére vízhatlan orkán kabát volt rajtuk. Odahívtak egy rendőrt, és én azt hittem, hogy le akarják tartóztatni azt az elárusítónőt, aki nekem ezt a keményített vitriolt eladta. Azonnal mutogatni kezdtem, magyarázván, hogy az elárusítónő semmiről sem tehet, és nehezen forgó nyelvvel csak annyit tudtam kierőszakolni magamból: „Páli . . . páli . . .! ég . . . ég . . .!”

Pályi utca! — bólogattak valamennyien. „Páli ústa!” (ég a szám!) — hebegtem beleegyezőleg. Így hát taxit hívtak, közölték vele a címet, és a taxi húsz forintért elvitt a Lánchíd mögé, a Pályi utcába. Háromnegyed óráig tartott, amíg onnan gyalog hazakeveredtem. Ez volt tehát a legmegrenditőbb élményem Budapesten: rájöttem, hogy nem minden arany, ami fénylik, és nem minden cseresznye, ami piroslik.

**Csehből fordította:
Kosnár Sándor**

Jucika ébreszt

Pusztai Pál rajza

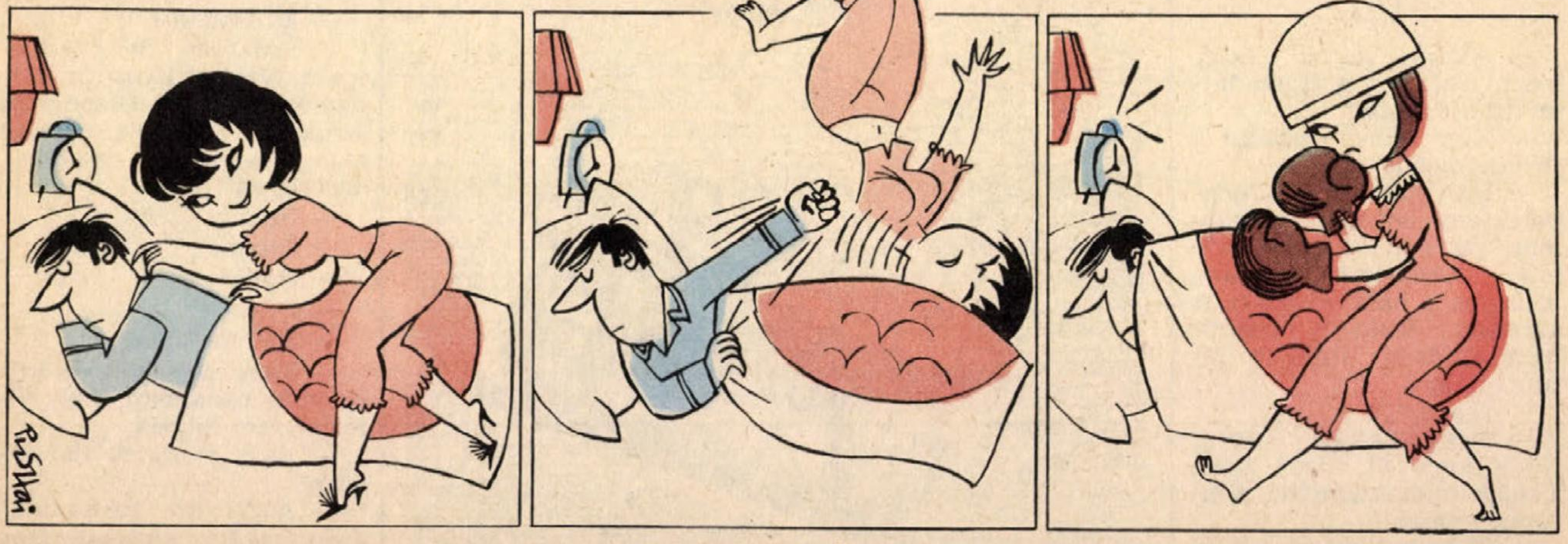

Híres nagyotmondók

Várnai György rajza

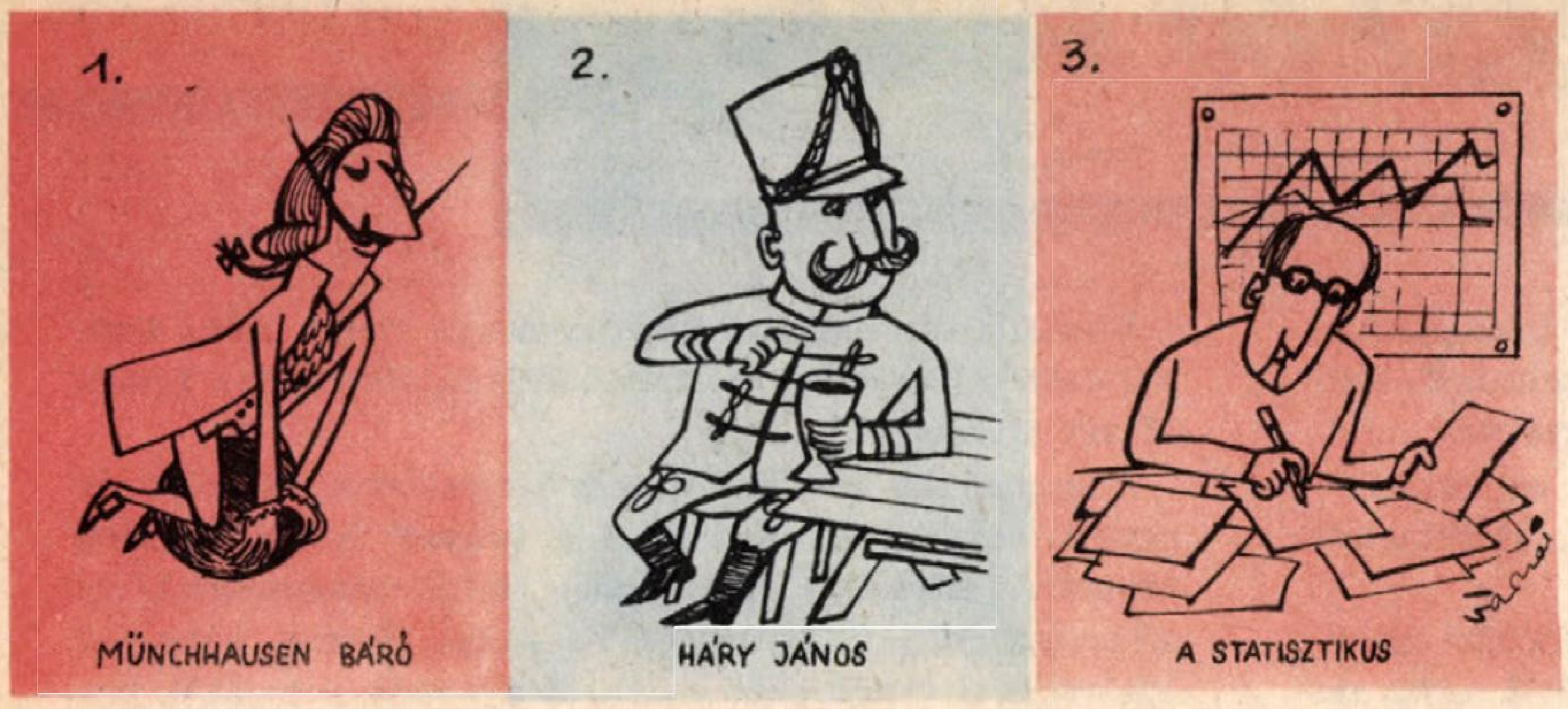

BAJBAN AZ AMERIKAI SZATÍRA

A közelmúltban Jules Feiffer, az ismert amerikai humorista és rajzoló „Isten veled, amerikai szatíra!” címmel cikket írt a „New York Herald Tribune” egyik számába. Feiffer panaszkodik, hogy a szatíra nem tud lépést tartani az élettel. Hiába találnak ki a humoristák mulatságosabbnál mulatságosabb helyzeteket, a való élet még mulatságosabb helyzetekkel szolgál. Ilyen tiszta humor például Feiffer szerint, hogy a nyugatnémeteknek atombombát kell adni, különben alsóbbrendűségi érzésbe süllyednek és ellenséges érzületek fejlődnek ki bennük. Melyik humorista merne kitalálni olyan tréfát, hogy a televíziós állomások csevegő műsorokat állítanak össze, nehogy valaki azt állítsa, hogy a TV megöli az emberi csevegést. Kifütyülnék azt a humoristát, aki a kabaréban tréfásan ábrázolná az elnököt, amint az egy sajtóértekezletét így kezdi: „Uraim, értsük meg egymást!” – majd innen kezdve úgy morog a fogai között, hogy egy szavát sem lehet érteni. Mindez pedig már megtörtént az életben.

Egy kissé komolyabban kellene viselkednie a való életnek.

Ősz a paradicsomban

Gerő Sándor rajza

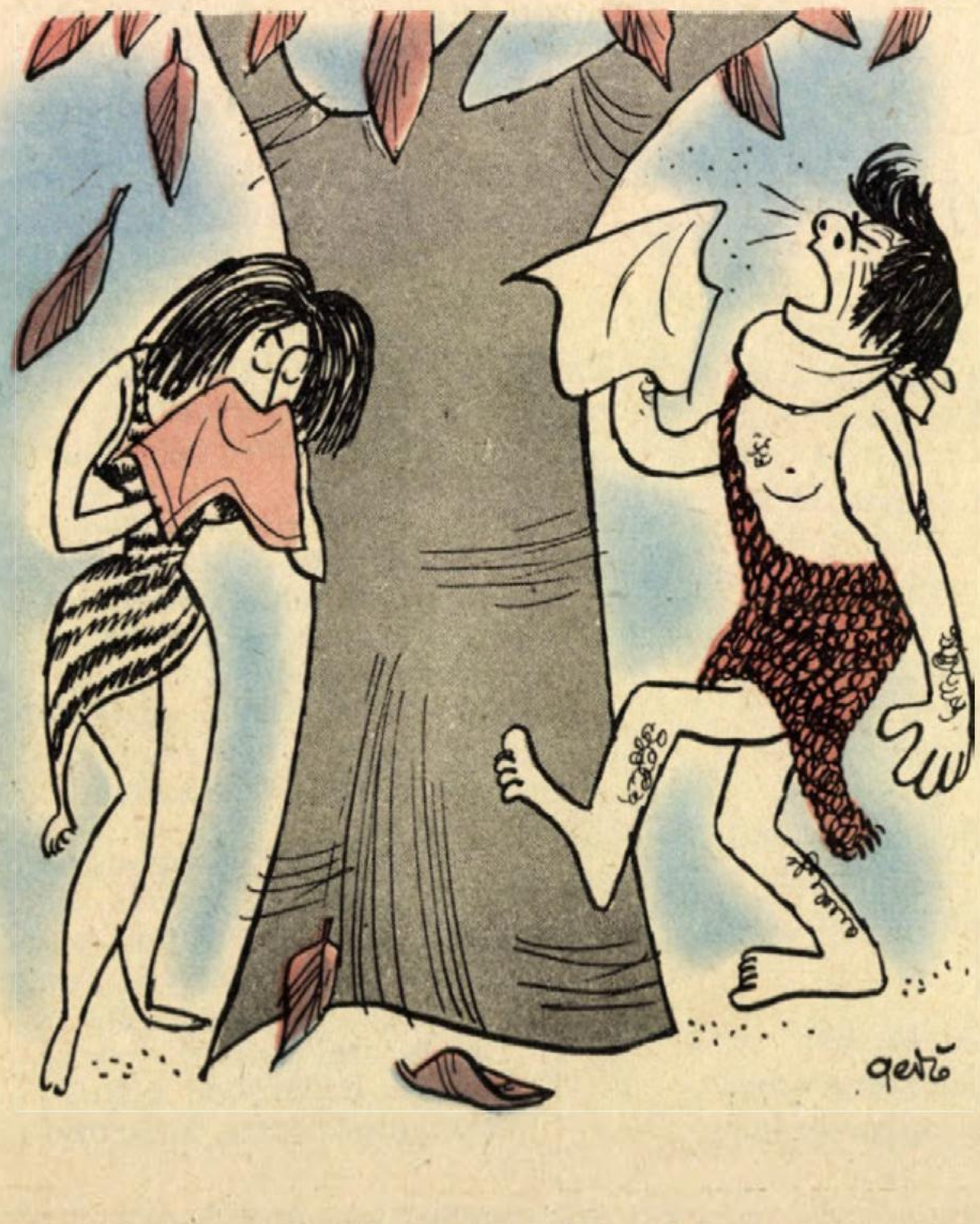

– Csak azt tudnám, hogy kitől kaptam el?! . . .

Előléptetés után

Pusztai Pál rajza

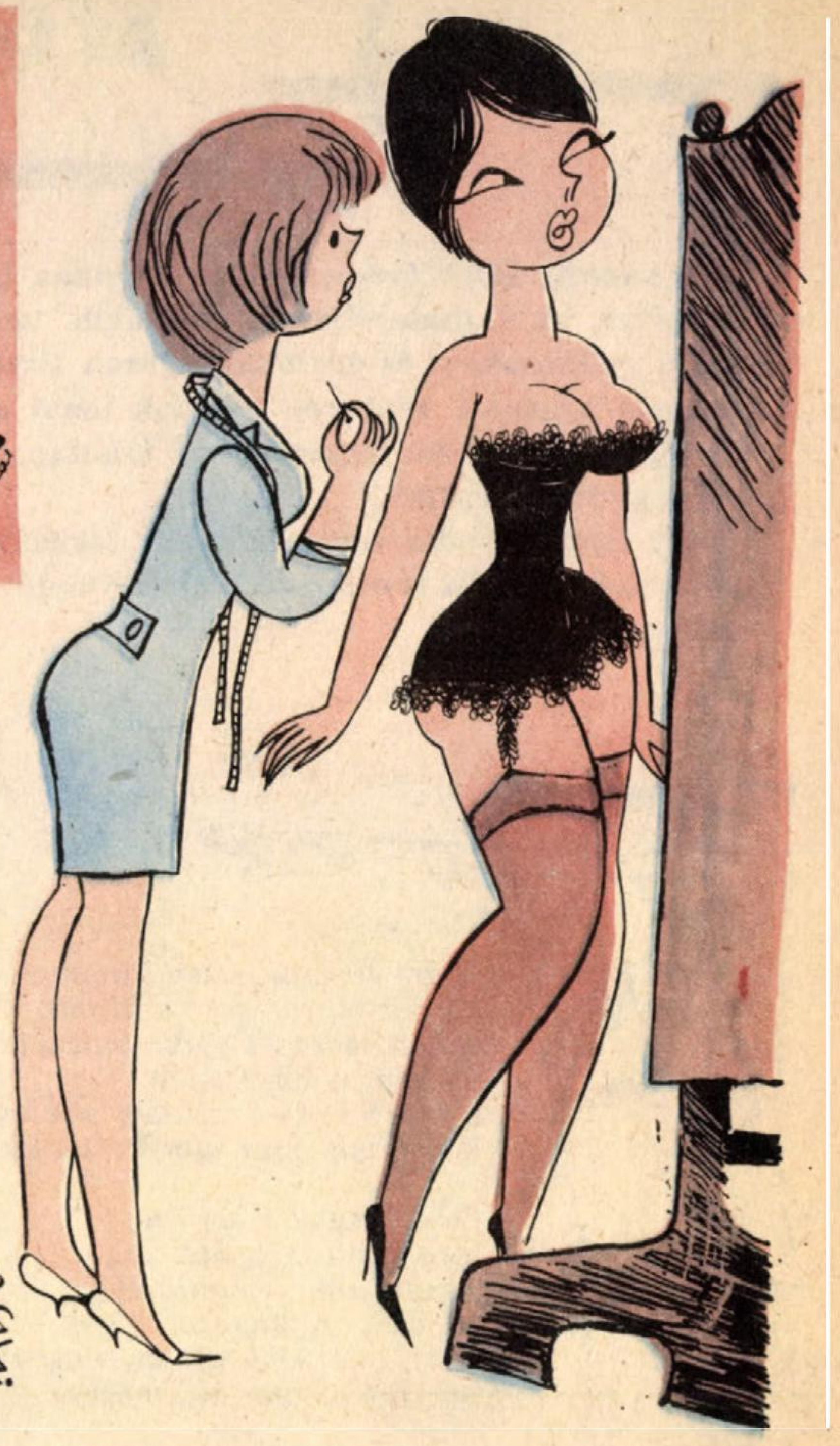

– Mondja csak, illik ilyet hordani egy osztályvezetőhelyettesnek?

MINDENFÉLE

Az egyedüllét azért rossz, mert az ember nem tudja elviselni önmagát.

*

A világban tulajdonképpen semmi sem változik, csak minden.

*

A gépesítés korában a sport a versenyszerű őskor.

*

Az is természeti csapás, ha valakinek rossz természete van.

*

Fájnak a kiművelt emberfők.

*

Ha nem lennének új találmányok, semmi sem avulna el.

*

Van-e olyan ember, aki hirtelen felindulásában bocsánatot kér?

F. L.

Húsz év után

Szőnyi Zoltán versei

A háború sötét éveiben, 1944 tragikus hónapjaiban is voltak, akik tisztességesek maradtak, szembefordultak a gyilkosokkal és árulókkal, ébren tartották az ellenállás akaratát. Emberek akartak lenni az embertelenség korszakában, és egymásra találtak, összetartottak, együtt maradtak.

Egy ilyen kis társaság találkozott esztendőkön át estéről estére a most is meglevő Kulacs-vendéglő egyik zugában.

Ennek a társaságnak volt tagja egy fiatal költő, Szőnyi Zoltán (verseivel mostanában is találkoznak a Ludas Matyi olvasói).

A legvadabb időkben írta és terjesztette élőszóval és gépelt másolatokban ezeket a fanyar hangú, keserű humorú verseket. És a társaság fiatal színésztagjai, elsősorban Major Tamás és Várkonyi Zoltán, vakmerő bátorsággal vitték szét a dühödt rímeket, szavalták baráti találkozókon a verseit.

„HEIL HITLER!"

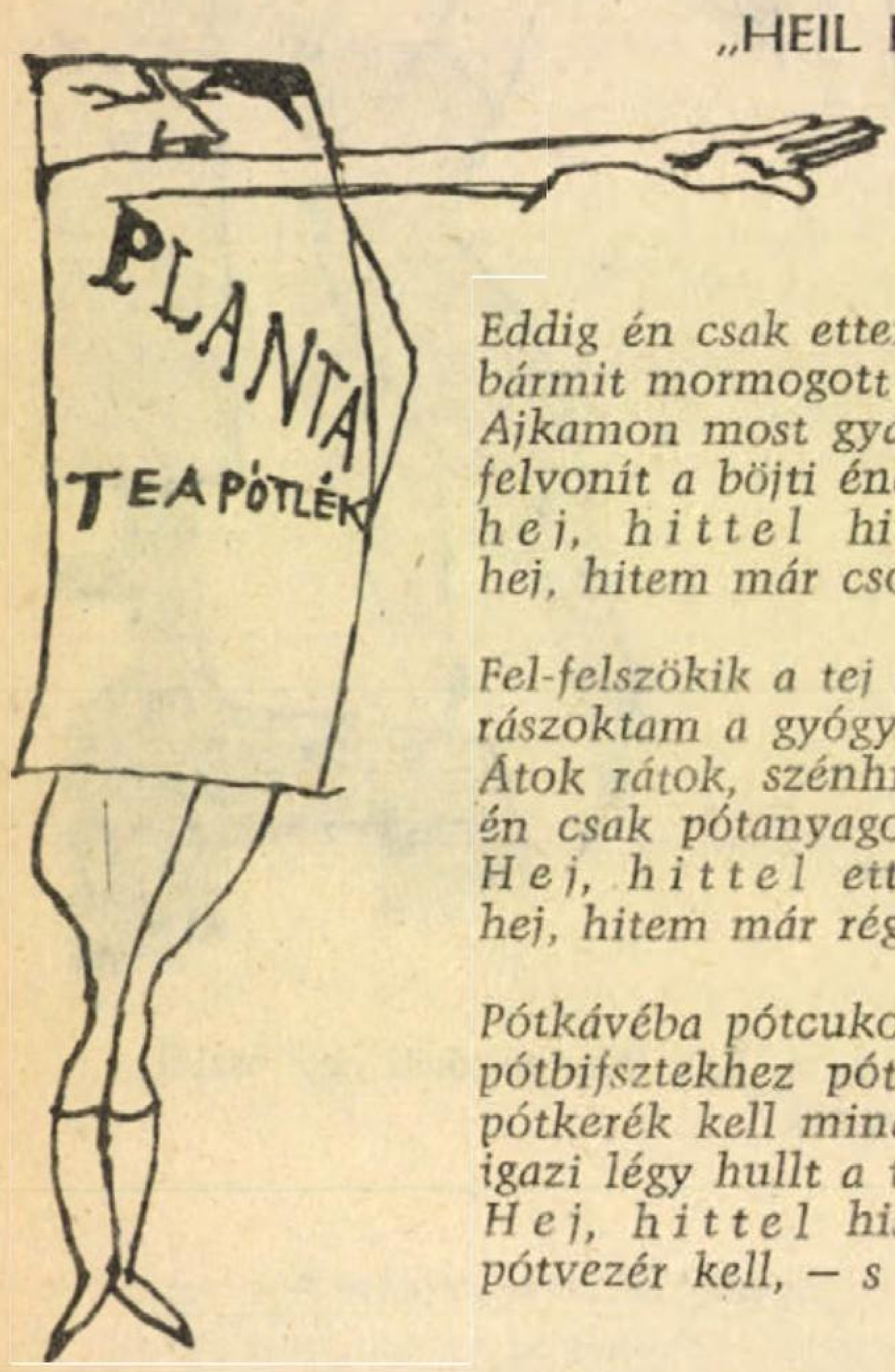

Eddig én csak ettem, ittam,
bármit mormogott a hittan.
Ajkamon most gyász-zenének
felvonít a böjti ének:
hej, hittel hittem sonkacsontba'
hej, hitem már csonka, csonka.

Fel-felszökik a tej ára,
rászoktam a gyógyteára.
Átok rátok, szénhidrátok,
én csak pótanyagot rágok.
Hej, hittel ettem rumpudingot,
hej, hitem már rég megingott.

Pótkávéba pótcukorka,
pótbifsztekhez pótuborka,
pótkerék kell minden fejbe:
igazi légy hullt a tejbe!
Hej, hittel hiszem, hovatovább
pótvezér kell, – s pótkatonák.

BANKETT

Meztelenhátú nők tapsolnak:
úgylátszik, mozgósítunk holnap, –
karmukat vörösebbre festenék
ha soká tart még ez az estebéd.
A kövér miniszter még eszik,
és szól: becsület és béke. (sic!)

Egy hadiszolgálatra alkalmatlan úr
beszédre harsan, hajthatatlanul
követeli, hogy kezdjék meg az ádáz
védekezést a szomszéd ellen,
beszédét a harci szellem
fűti, és zsakettben van a hajthatatlan úr.

A kormányhoz közelálló körök
úgy vélik, egy béke sem volt még örök:
szét kell tépni,
s hogy a milliók szíve olyan,
mint a tettek mezeje: rá kell lépni.
Ezzel a béke, a bankett és a világ
majd véget ér. Nyugat marad Nyugat
és Kelet marad szolga.
A többi a tábori püspökök,
a nehézipar és a hadirokkantak dolga.

(1941)

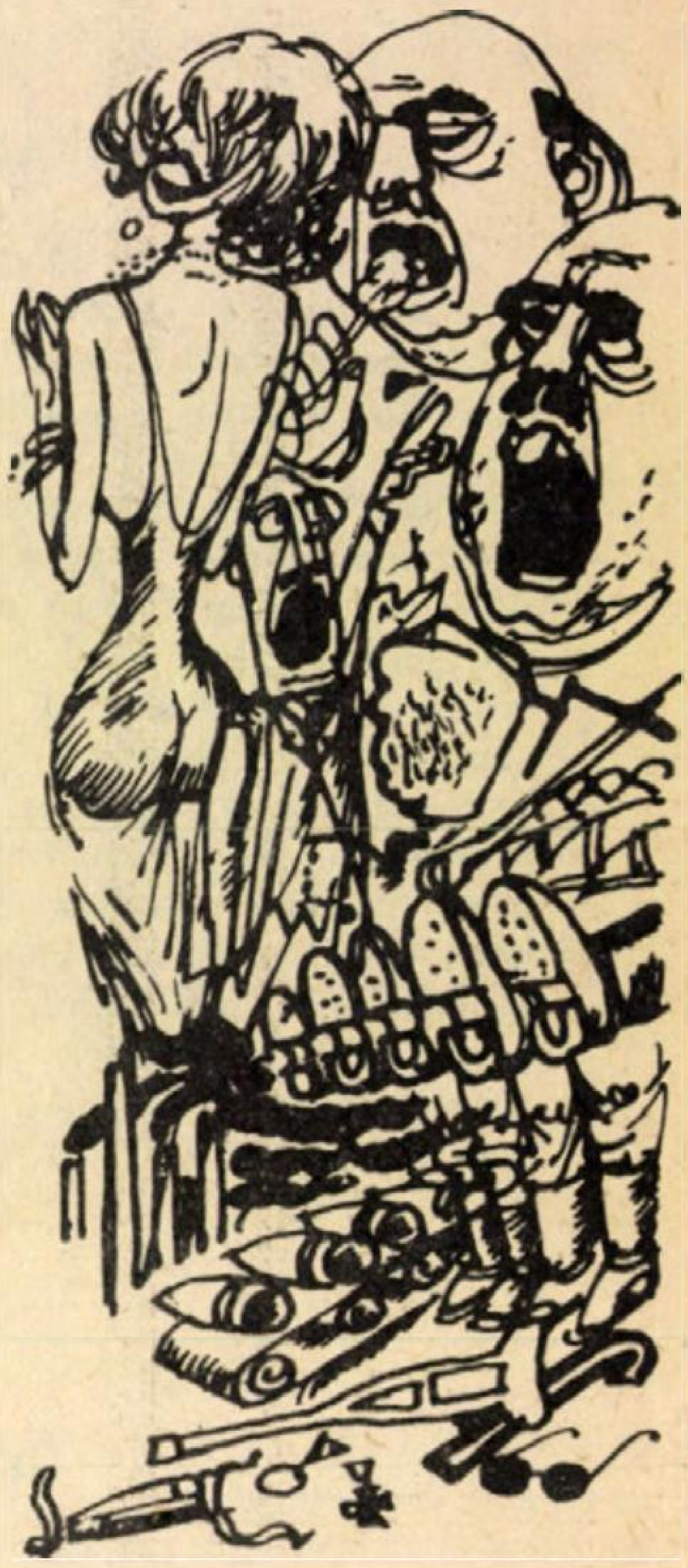

TÍZ KICSI STUKA

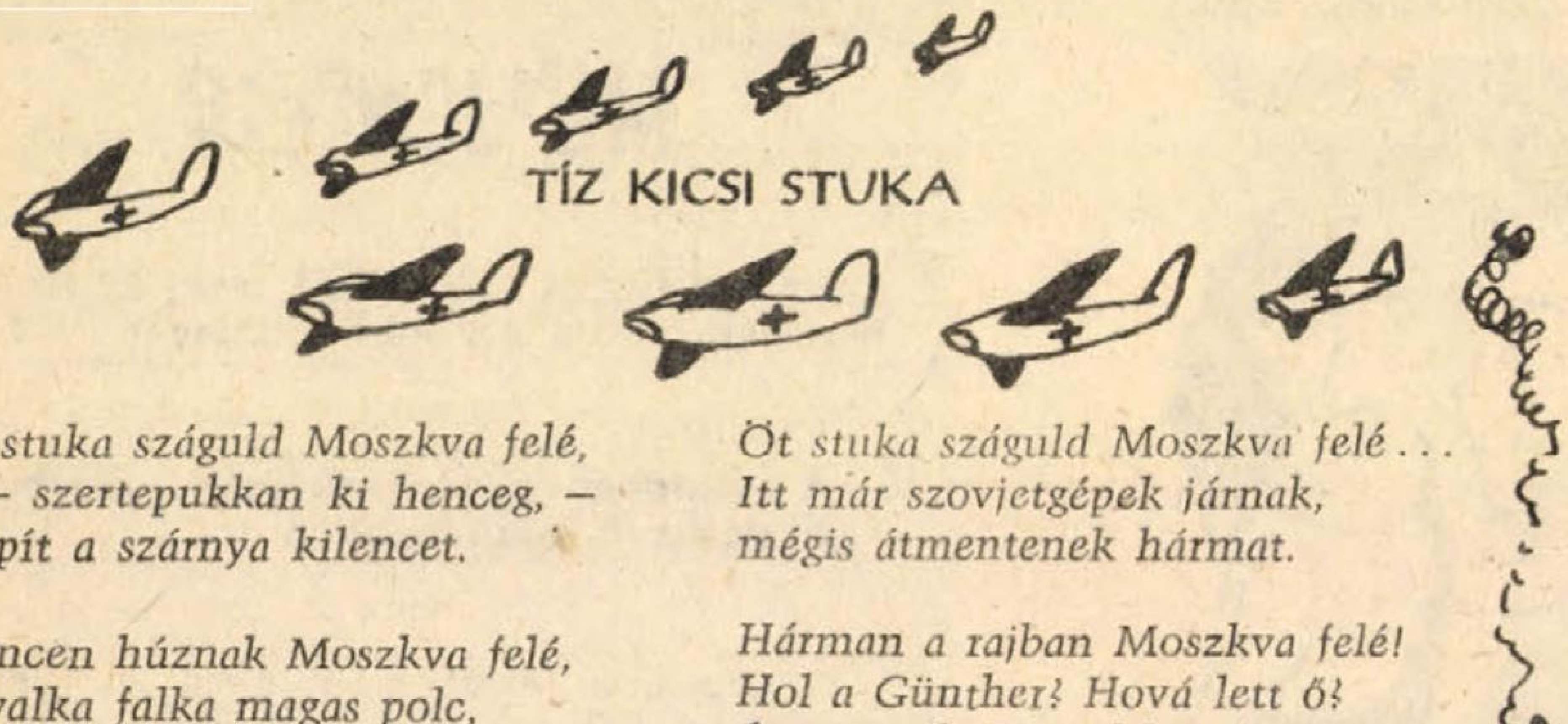

Tíz stuka száguld Moszkva felé,
de – szertepukkan ki henceg, –
s röpít a szárnya kilencet.

Kilencen húznak Moszkva felé,
e nyalka falka magas polc,
. . . csupán veszélyes. Marad nyolc.

Nyolc stuka szárnyal Moszkva felé,
hej, Hitler, Hitler, nagy a tét –
reccsen az egyik. Megy a hét.

Hét stuka szárnyal Moszkva felé,
egy géppuska csak nem hathat?
. . . Úgylátszik mégis. Marad hat.

Hat stuka száguld Moszkva felé.
Szmolenszk felett fehér köd ül,
s jé, öt gép még mindig röpül!

Öt stuka száguld Moszkva felé . . .
Itt már szovjetgépek járnak,
mégis átmentenek hármat.

Hárman a rajban Moszkva felé!
Hol a Günther? Hová lett ő?
Éppen esik. Marad kettő.

Két stuka szárnyal Moszkva felé,
s cél előtt egyik kárba megy,
de itt a város, s az árva „egy".

Egy stuka szálldos Moszkva felett . . .
A szárnya rongy. A pilóta hulla.
Sajnos leesik. Maradt nulla.

*

Ne félj pajtás, szépen kérlek,
nézz az új Wehrmachtsberichtbe:
mind a harminc épen tér meg.

INTELEM

Kell lenni egy komoly oknak,
sötét felhők gomolyognak.
Édes hazánk ege barna,
sírva bőg az eke barma.
Ne higgy magyar az esőnek,
téged áztat meg elsőnek,
divatos acélkalappal
óvd a fejed éjjel-nappal.

Ha az árvíz nagyradagad,
a gyors, nyers Mars nyakonragad,
gyönge gyomrod belereszket,
hogyha végül eleresztett.
Mikor mindenből kifosztott,
ígér – meglásd – vegyikosztot,
s papsajtot ken olyat rája,
mint a holdnak karimája.

A dánnak sem kegyelmezett,
mivel nem volt fegyelmezett;
a lengyelt, hogy falhoz kente,
haláltánc volt, nem lengyelke . . .
lóg szegény olaszok bele,
a játszi szél port fúj bele.
Nincs a háborúban virtus,
verje meg a Jézus Krisztus!

EGY APA MONOLÓGJA

Hát, elhoztam a fiút, tanár úr, személyesen, hogy szíves figyelmébe ajánljam. Az én gyerekem ugyanis különleges egyéniség, de hát istenkém, volt kitől örökölnie... A természet rendje, ugyebár, hogy az ember erényei utódjaiban folytatódjanak, és csak természetes, hogy mindez a gyermek öntudatában is megmutatkozik. Igen, hallottam, hallottam, hogy a fejesvonalzóval betörte annak a Soltész-fiúnak a fejét, de nem szabad az esetet összefüggéseiből kiragadva vizsgálnunk!

A tanár úrnak talán nincsen tudomása arról, hogy a gyerek vívóiskolába jár. Csak dicséri a szorgalmát, hogy megragad minden alkalmat a gyakorlásra! A tanár úr azért kapja a fizetését, hogy a szeme rajta legyen az osztályon, és az ilyen véletlen baleseteket megelőzze. A gyermek ugyebár komolyan veszi azt, amit csinál... Itt van például a különtorna. A szocialista építésnek izmos derékhadra, erős emberekre van szüksége... Olyanokra, mint az én mokány fiacskám! Hogy tavaly elfűrészelte a bordásfalat, és csavarokat srófolt a birkózószőnyegbe? No igen, hát vannak szertelen ötletei a fickónak, kétségkívül, hiába, ő már csak az én fiam, de hát a fantáziát kell meglátni ebben, kedves tanár úr, az alkotni vágyó elme virtuóz sziporkáját! Mit számít az a párszáz forintos kár ahhoz képest, hogy az ilyen ötletdús szellemiség teremtő ereje hány grandiózus létesítménnyel gyarapítja majd népgazdaságunkat... Ön csak az elfűrészelt bordásfalat hajtogatja, tanár úr, pedig talán egy új erőmű, vagy egy korszerűbb sebészi eljárás csírái bontakoznak a fiú, hogy úgy mondjam, manuális tevékenységében... Hogy hogy került a fűrész a tornaterembe? Ezt éppen Ön kérdezi, tanár úr? Hát a politechnika!? Hadd fúrjon-faragjon az a gyerek! Mi bezzeg nem fúrhattunk-faraghattunk annak idején, a mi korunkban fejletlen agrárállam volt itt, nadrágszíj-parcellák, meg miegyéb... Egy ilyen mai gyerek már viszont a nehézipar perspektíváiban gondolkozik, hát fűrészel, meg srófolgat, istenkém... De hadd fejlődjék a műszaki érzéke!... Hogy a számtanórán énekelget? De tanár úr! Csak nem nekem kell megértetnem Önnel, hogy a tehetség spontán kitöréseit nem szabad elfojtani? A gyerek muzikális, sőt, zenei talentum, ez kétségtelen! A zongoratanárja szerint jövőre már a kottában is kiismeri magát! Mozart kilencéves volt, ő most tizenegy, – még igazán behozhatja... Csodagyerek ez, kérem, egy univerzális tehetség, remélem, a tisztelt tantestület is így kezeli... Mit tetszik mondani? Hogy akkor miért ismétli az osztályt? Hát mert elbuktatták a pótvizsgán... Ja kérem, hiába! Ha egyszer az iskolában túlterhelik azt a gyereket!...

Kaposy Miklós

Születésnap

Egyik irodalmi folyóiratunk nemrég szép cikkben ünnepelte kiváló írónk 68-ik születésnapját. Nem a 60-ik, vagy 70-iket, hanem a 68-ikat! Szerintem ez nevezetes újítás, ami mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Mindjárt kijelentem, hogy én ezt helyeslem és követendő példának tartom. Miért csak a kerekszámú születésnapokat (no meg a 75-öt) ünnepeljük? Minden születésnap egyformán fontos. 68 nélkül nincs 70. És aki a 68-at nem becsüli, a 70-et nem érdemli.

Családi körben eddig is megünnepeltek minden születésnapot. A papa megkapta az új nyakkendőjét, a mama az új kombinéját, a gyerekek a csokoládé-tortát megfelelő számú gyertyával. Véleményem szerint ezt ki kellene terjeszteni és általánossá tenni. Ez nem okozna nehézséget, hiszen mindenkinek van születésnapja. Egy vállalatnál például, amelyiknek sok dolgozója van, minden napra eshetik egy születésnap, néha kettő is. Így aztán mindennap lehet ünnepelni, minek folytán megdől az a vád, hogy nálunk sok a lógás. Ha valaki nincs a helyén, vagy késik, vagy elmarad, az nem lóg, nem a munkáját hanyagolja el, hanem ünnepel vagy ünnepeltetik. Félreértés ne essék, nem gondolunk holmi bankettre, hanem egyszerű összejövetelre az eszpresszóban vagy büfében. Csak úgy, mint eddig. A különbség csak annyi, hogy néhány meleg szóval felköszöntik az ünnepeltet és felsorolják az érdemeit.

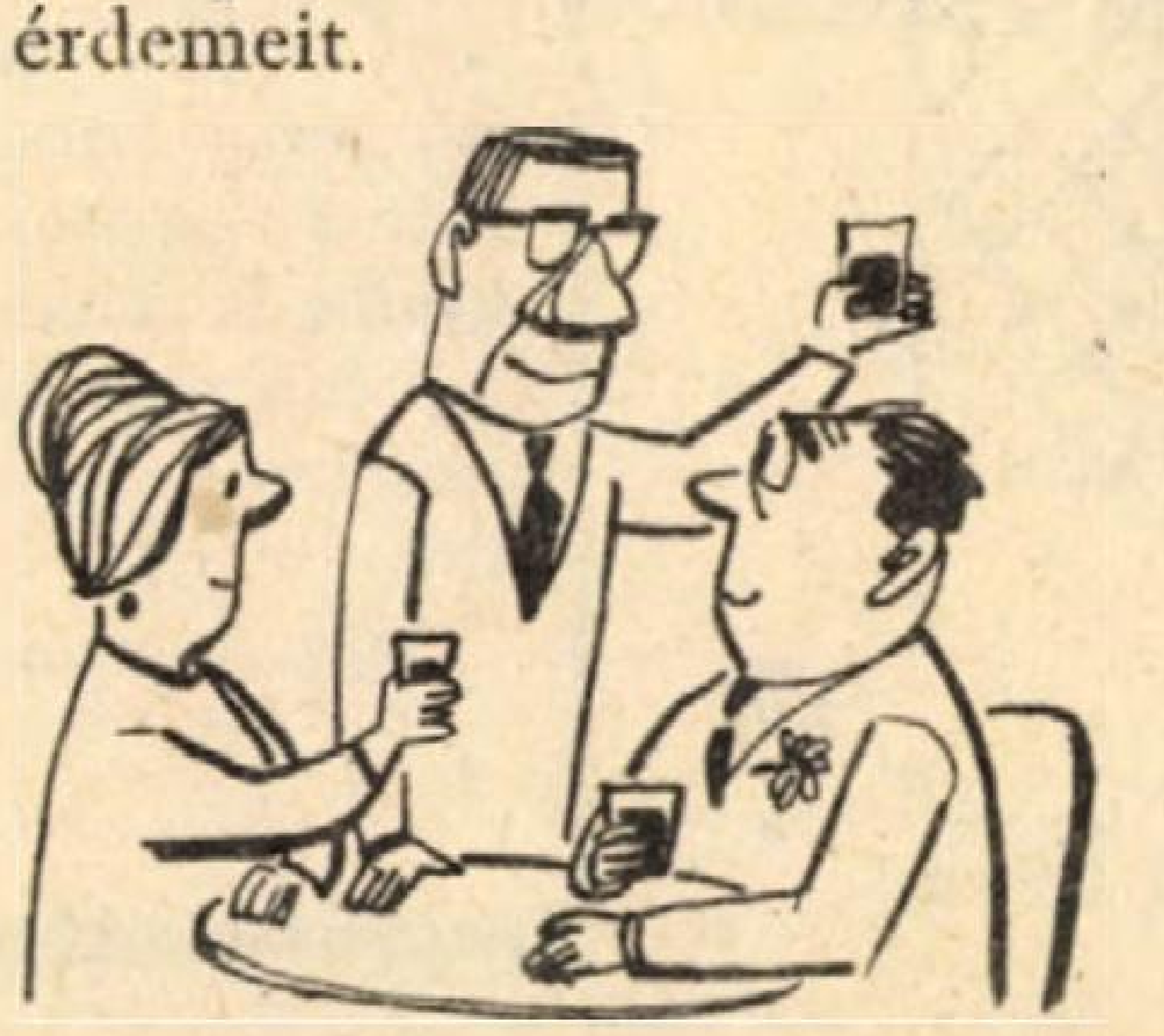

És ha valakinek nincsenek érdemei? Olyan nincs. Mindenkinek vannak érdemei. Az érdemek ugyanis vagy pozitívok, vagy negatívok. Pozitív érdemei vannak annak, aki szorgalmas, pontos, megbízható. Ha az ünnepeltről ezt nem lehet elmondani, akkor sincs ok a csüggedésre, jönnek a negatív érdemek. Az illető nem lopott, nem részeges, nem paráználkodik, nem ír verseket, satöbbi. Ha valakiről még ennyi jót sem lehet elmondani, azt elég egy vállveregetéssel vagy kézfogással köszönteni. Az a lényeg, hogy ünnepeljünk, és ne ragaszkodjunk a formákhoz.

Különösen fontosnak tartom, hogy senki ki ne maradjon az ünneplésből. Nincs olyan ember, akinek ne volna születésnapja, és nem szabad kivételezni. Ezért célszerű a nagyobb üzemekben egy függetlenített munkaerőt a születésnapok ügyeletével megbízni.

És ami a legfontosabb, a sok születésnap a vállalatnak vagy üzemnek egy fillérjébe sem kerül. Az ünneplők és ünnepeltek saját költségükön fogyasztják a duplájukat vagy az üveg sörüket. Csak úgy, mint eddig.

Lesznek persze kicsinyeskedők, akik attól tartanak, hogy a sok születésnapi ünneplés a termelés rovására megy. Szó sincs róla. Marad minden úgy, ahogy eddig volt.

Csak éppen neve lesz a gyereknek.

Balázs Sándor

Le a bürokráciával!

SÁRVÁRI TÖRTÉNET

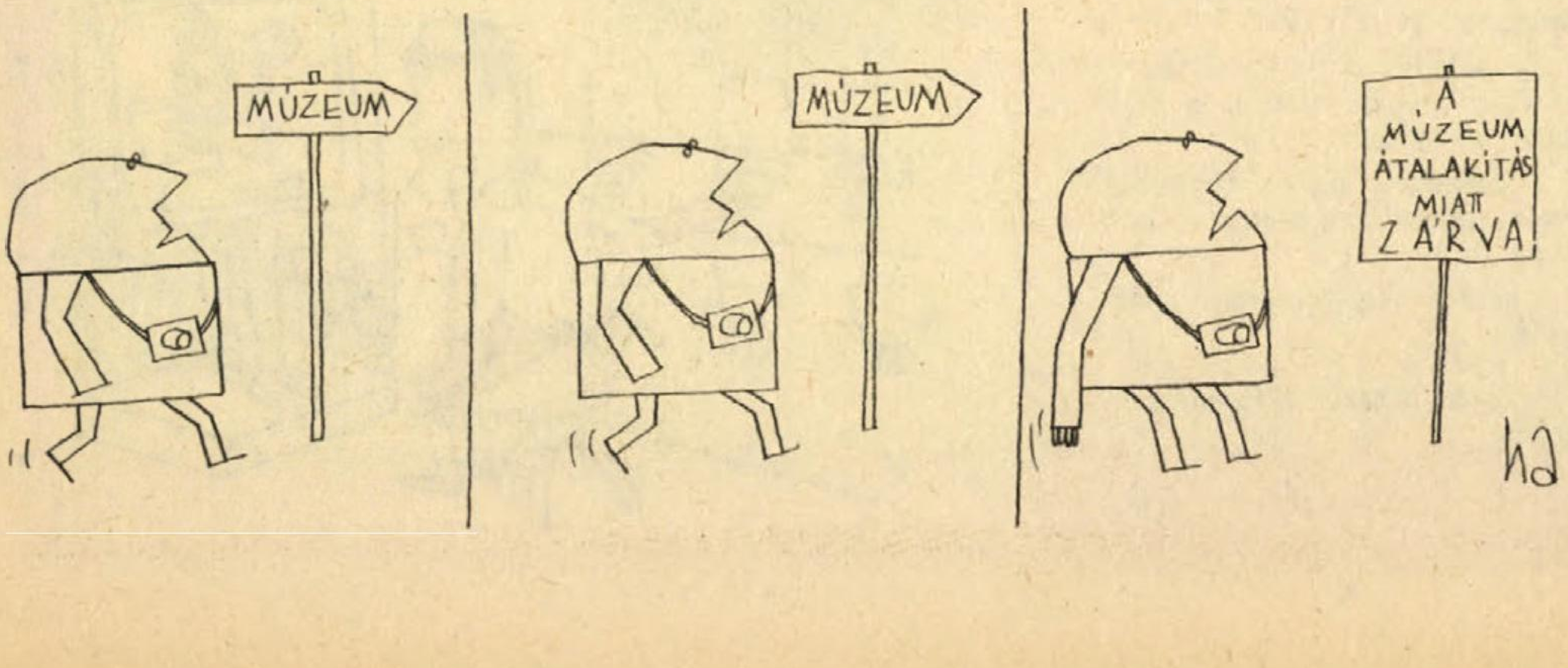
MÚZEUM
MÚZEUM
A MÚZEUM ÁTALAKÍTÁS MIATT ZÁRVA
ha

Szabadnapos maneken

Pusztai Pál rajza

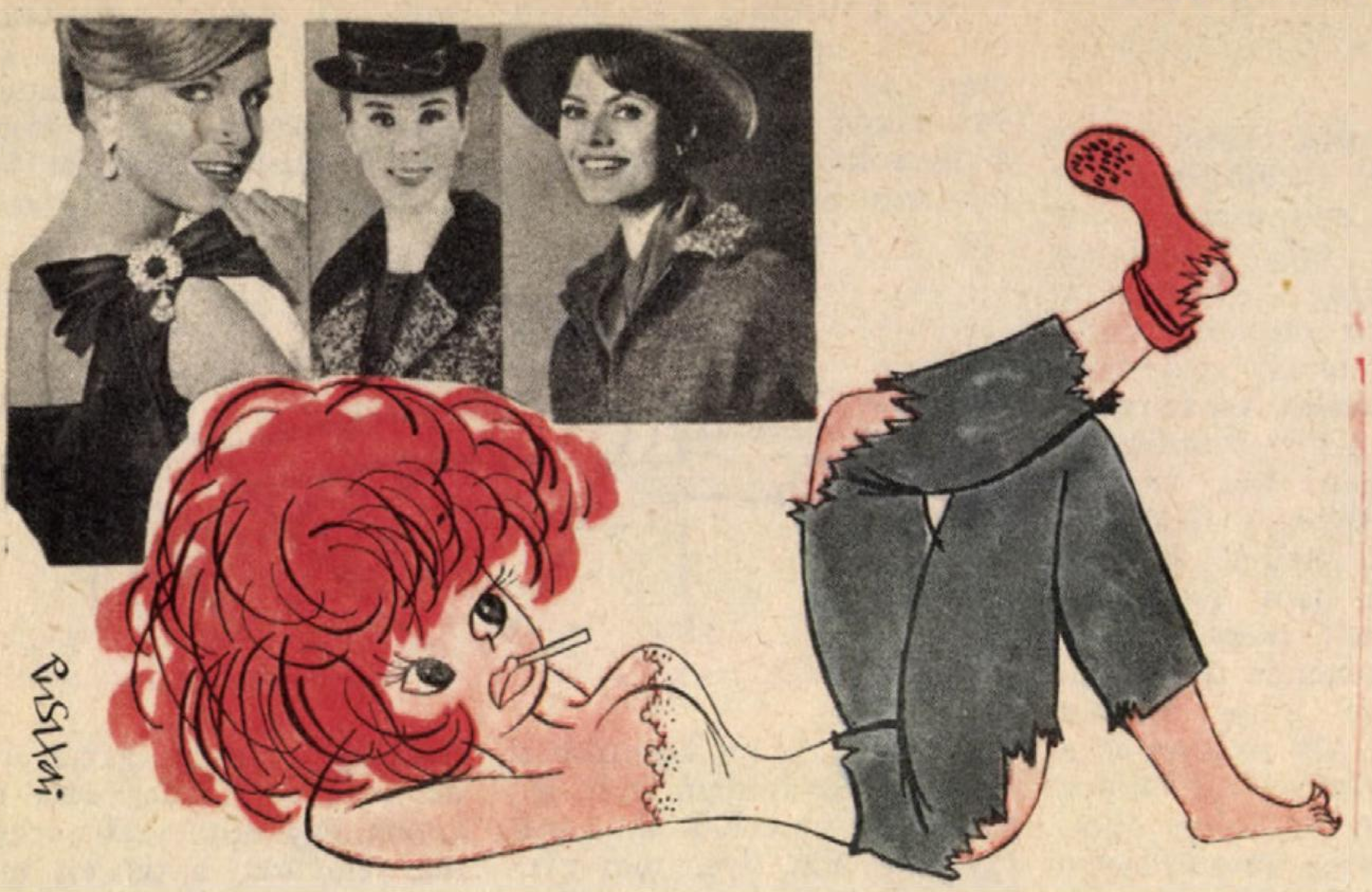

Női dolgok

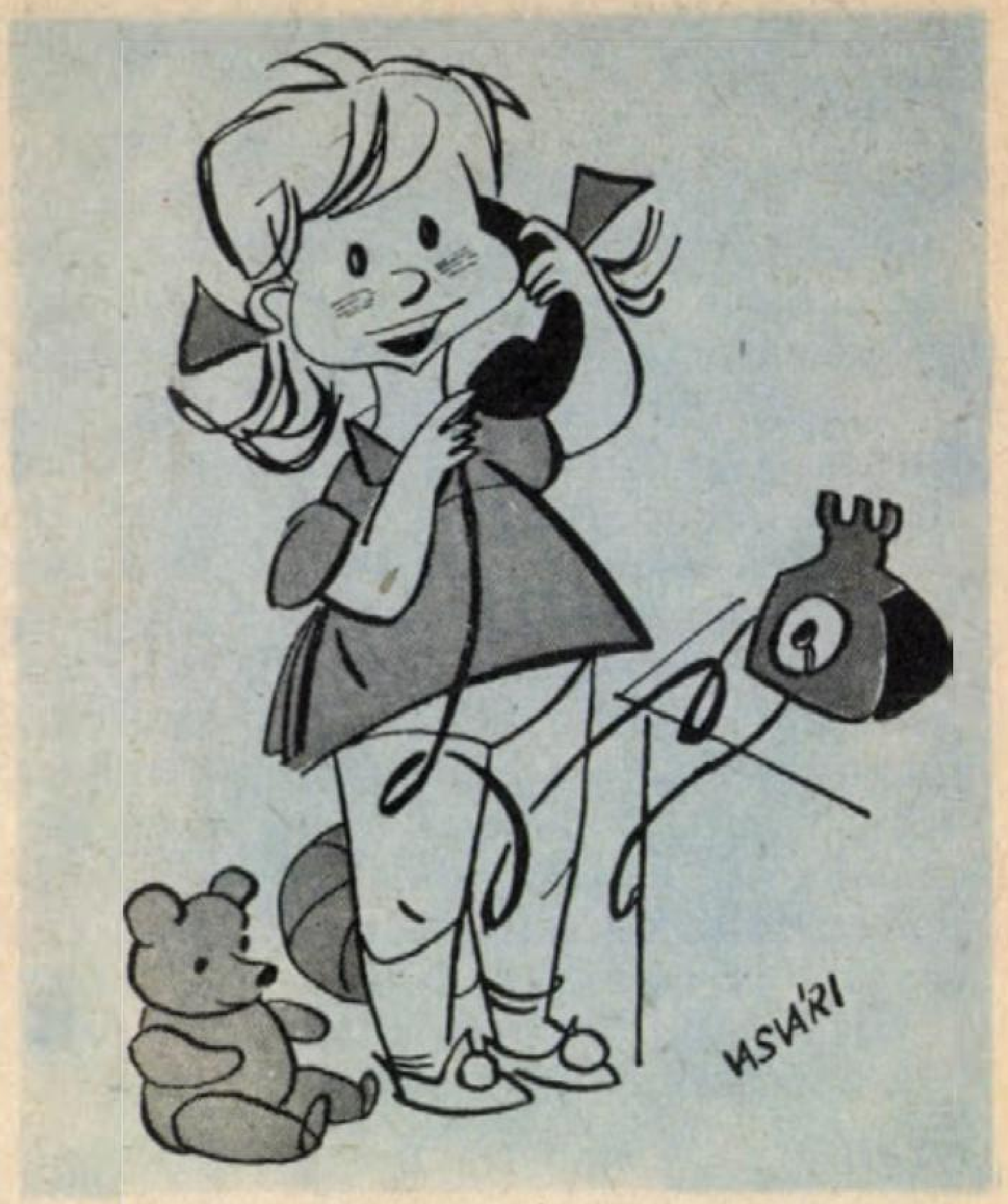

– Ez nem telefon-téma.

Lift

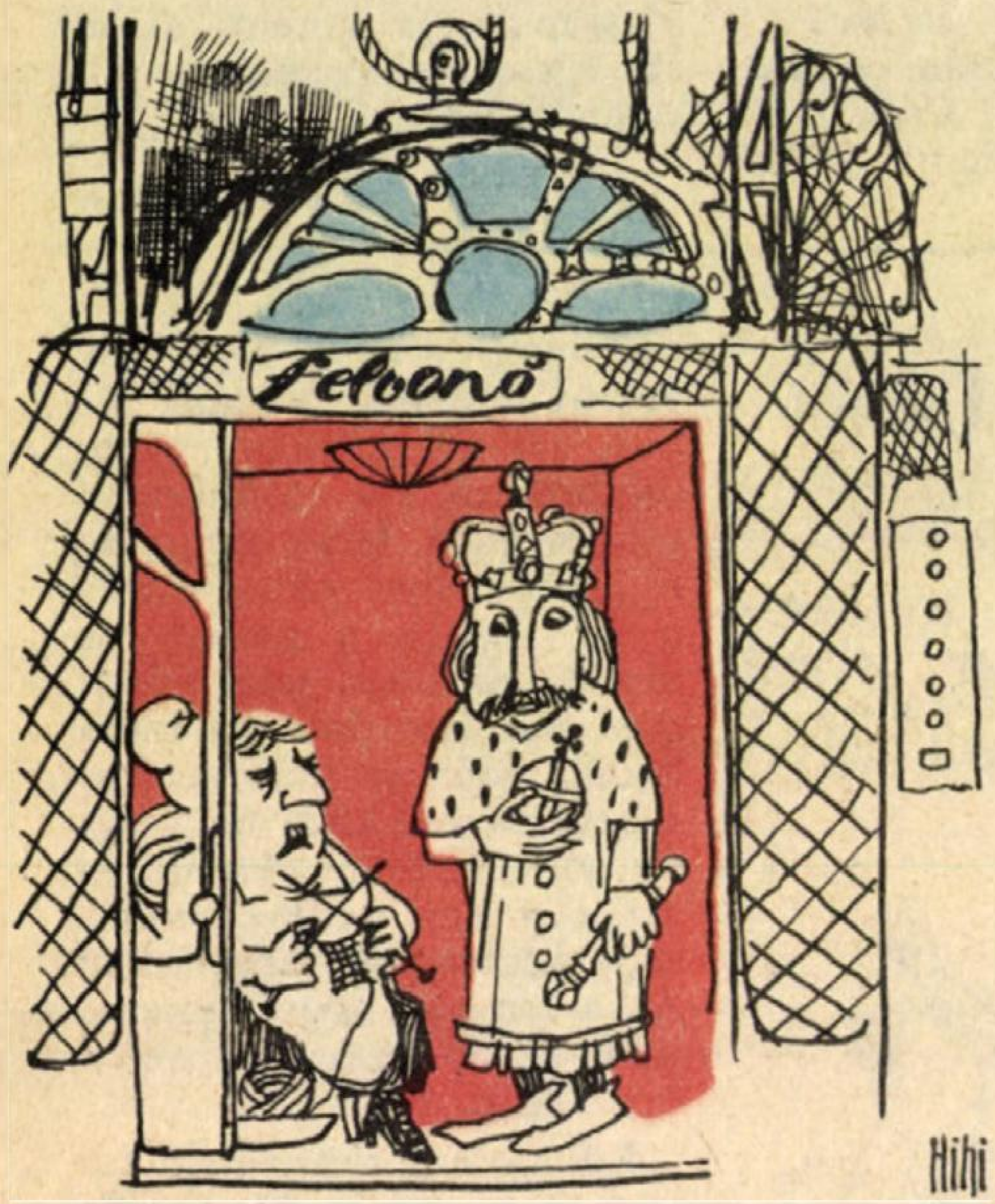

– Egy személlyel nem indulhatunk, kérem!

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

POSTAMUNKA?

Kedves Ludas!

Október 17-én, Kocsér községből, (Pest megye) egy expressz-ajánlott levelet adtam fel budapesti címemre. (Ajánlási ragszám: 520.) Egy héttel a levél feladása után hazajöttem és meglepve tapasztaltam, hogy levelem még nem érkezett meg, ami nem éppen méltó szputnyik-korunkhoz. Szerintem ugyanis a postás gyalog is felért volna ennyi idő alatt Pestre, nem beszélve egy postakocsiról.

Hogy pontos legyek, november 11-én a Krisztina krt. 1. sz. alatti 114-es postán érdeklődtem levelem sorsa iránt. Aki kíváncsi, az fizessen! Kétforintos bélyeget kellett ugyanis benyújtanom, s ekkor felvettek egy „tudakozvány”-t, 330/964. számon. Megnyugtattak, hogy értesítenek levelem sorsa felől. Megnyugodtam. Annyira, hogy még most, november 21-én, e levelem írásakor sem vagyok nyugtalan, mert biztos vagyok benne, hogy levelem jó helyen van. Nálam talán már elkallódott volna . . .

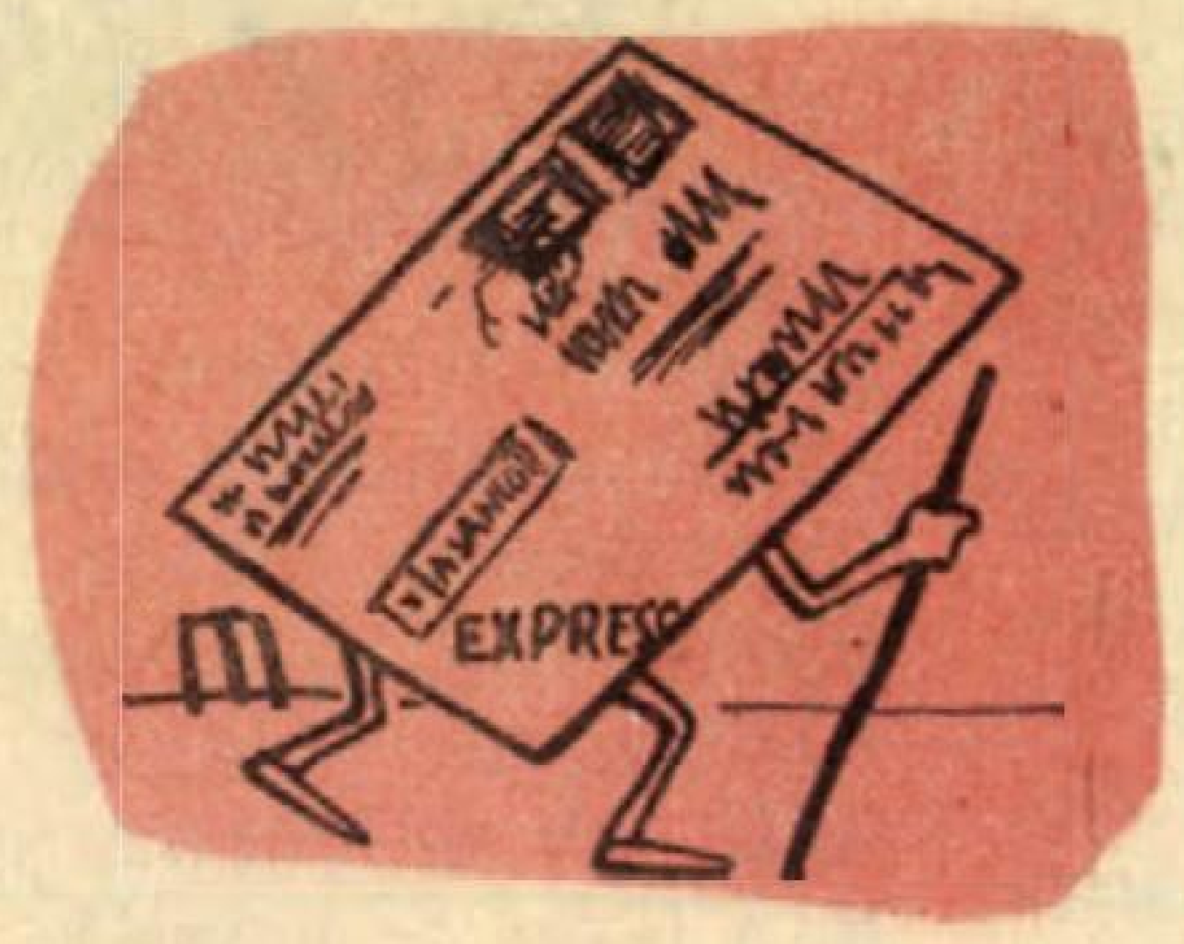

Kedves Ludas! Nem tudom, hogy fenti panaszom eljutott-e hozzád. Ezt a levelemet is postán adtam fel ugyanis . . .

Dobi Kálmán

(Bp. XII., Fodor u. 111/b.)

A FESTŐMŰVÉSZ ESETE A CSENDÉLETTEL

A Scheiber Hugó Emlékkiállítás alkalmából hadd elevenítsük fel ezt a kis apróságot, a festőről, erről az érdekes, eredeti és szerénységében utolérhetetlen művészről.

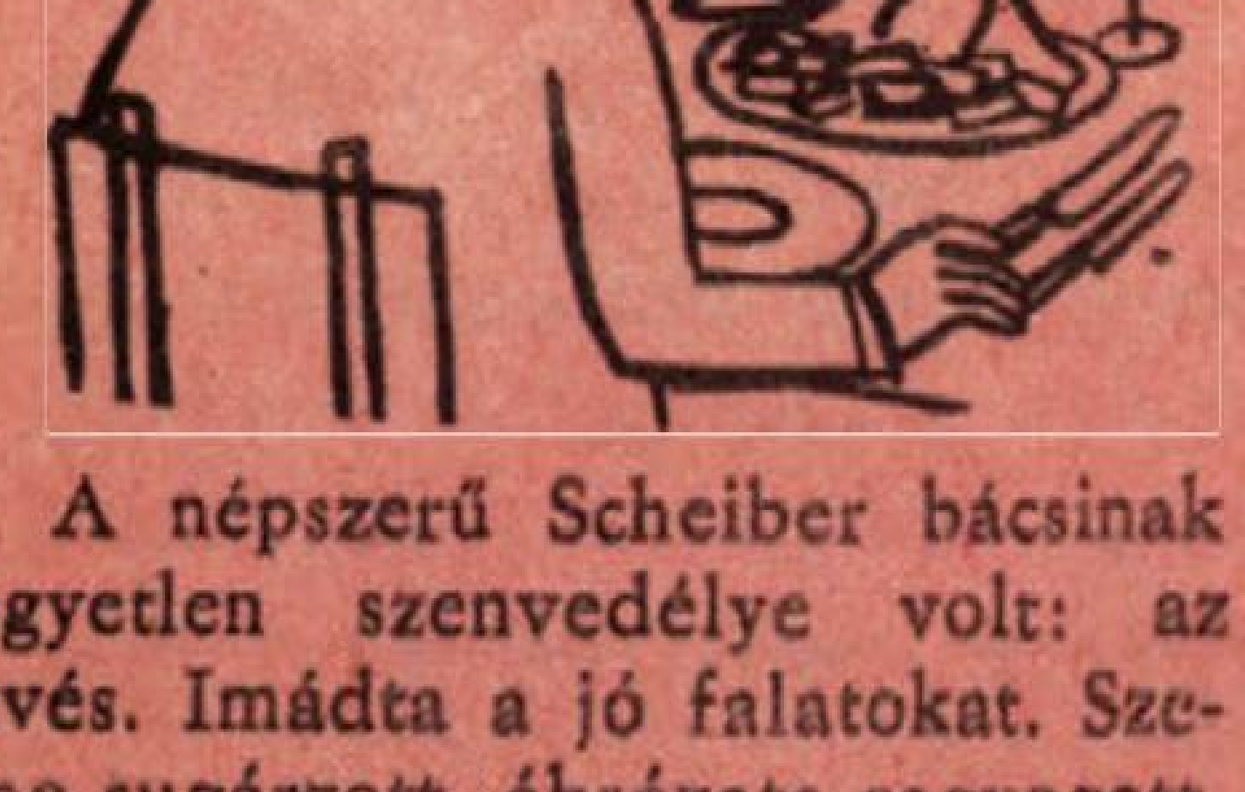

A népszerű Scheiber bácsinak egyetlen szenvedélye volt: az evés. Imádta a jó falatokat. Szeme sugárzott, ábrázata ragyogott, ha valami jó „kaja” körvonalai bontakoztak ki előtte.

A felszabadulás után a tiszteletére rendezett kiállítást egy kis összejövetellel pecsételték meg. A művészt átkísértük a New York kávéházba. Megállt az egyik dúsan terített asztal előtt. Pompás ételek és palackok tömege nézett rá vissza.

Szembejött Dinnyés Lajos, a későbbi miniszterelnök, a festő egyik tisztelője.

– Szeretné ugye megfesteni ezt a csodás csendéletet? – kérdezte.

Scheiber meghatottan válaszolta:

– Nem kérem. Megenni szeretném . . .

(V.)

Kényszerképzet

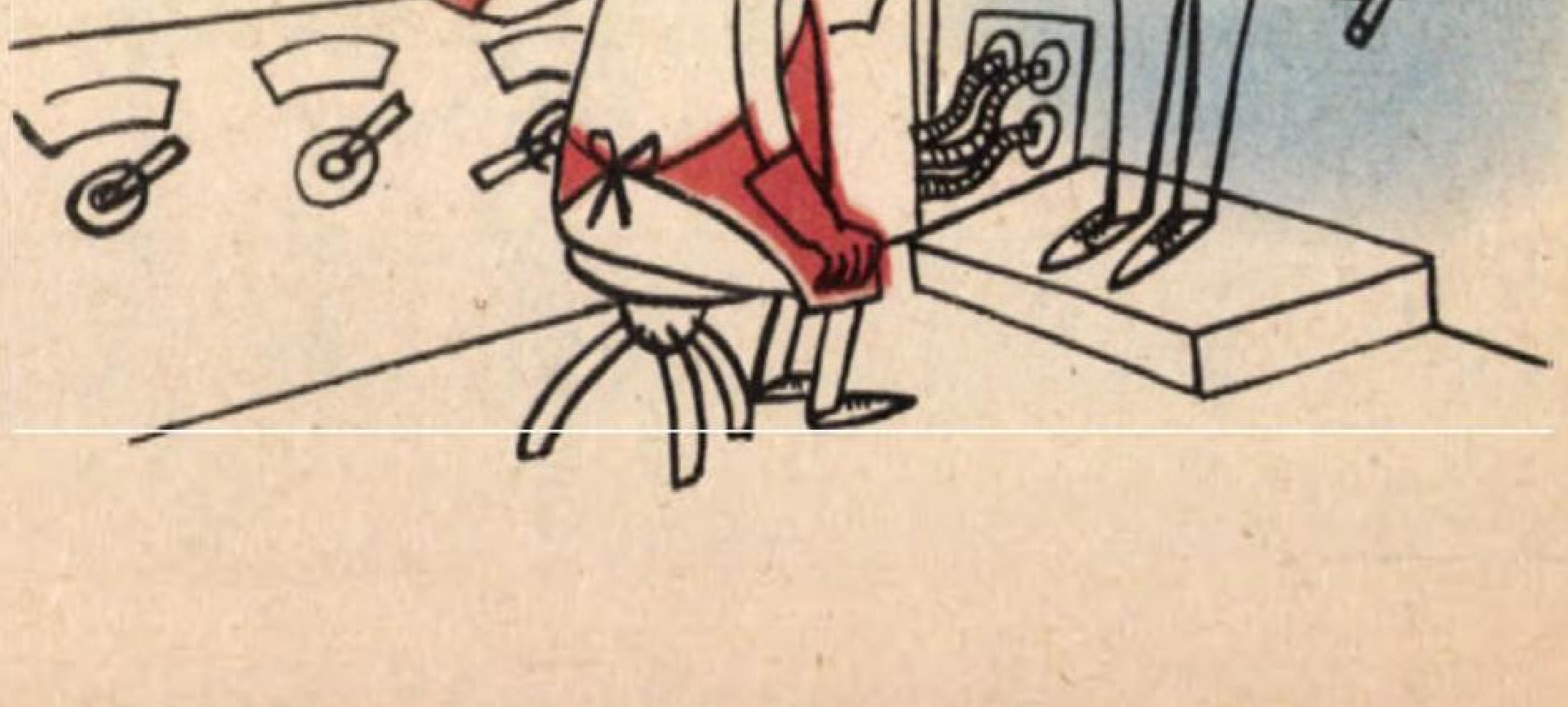

Pesti tudósítónktól

Vannak vissza-visszatérő témák a nemzetközi sajtóban. Időnként felvetik a kérdést, hogy ki írta a Shakespeare neve alatt előadott színdarabokat,. ki volt a Vasálarcos és hova lett Amelia Earhart. Most Napóleon halála foglalkoztatja a világsajtót. Megint megvizsgálták ugyanis a császárnak egy állítólagos hajszálát, és megállapították, hogy a hajszál arzéntartalma a rendesnek negyvenszerese, tehát lehetséges, hogy Napóleont megmérgezték Szent Ilonán. Francia történelemtudósok hevesen tiltakoznak e feltevések ellen, mert attól tartanak, hogy esetleg franciákat gyanúsítanak a császár elemésztésével. Szeretnék elkenni az egészet.

Volna egy tanácsom: bízzák a dolog kiderítését a Warren-bizottságra, az most úgyis ráér.

Azt helyeslem, hogy a Rádióiskola műsorában, a Cukortermelés és az Űrkutatás között eljátszották Elvis Presley egykori lemezét, a Teddy Beart (nem árt egy kis élénkséget belevinni a nehéz tudományba), az ellen azonban tiltakozom, hogy a még ma is nagy táncdalénekes nevét következetesen rosszul, Priszlinek ejtsék.

Az még hagyján, hogy De Gaulle-t Dugálnak, Goldwatert Goldfaternak, Dean Ruskot Dán Riszknek mondják, de Elvis Presley (ejtsd: Preszli!) nevét illik helyesen kiejteni!

Mai szólás-mondás:
– A cippzárhoz varrják a kabátot!

f. l.

Aggodalom

Gerő Sándor rajza

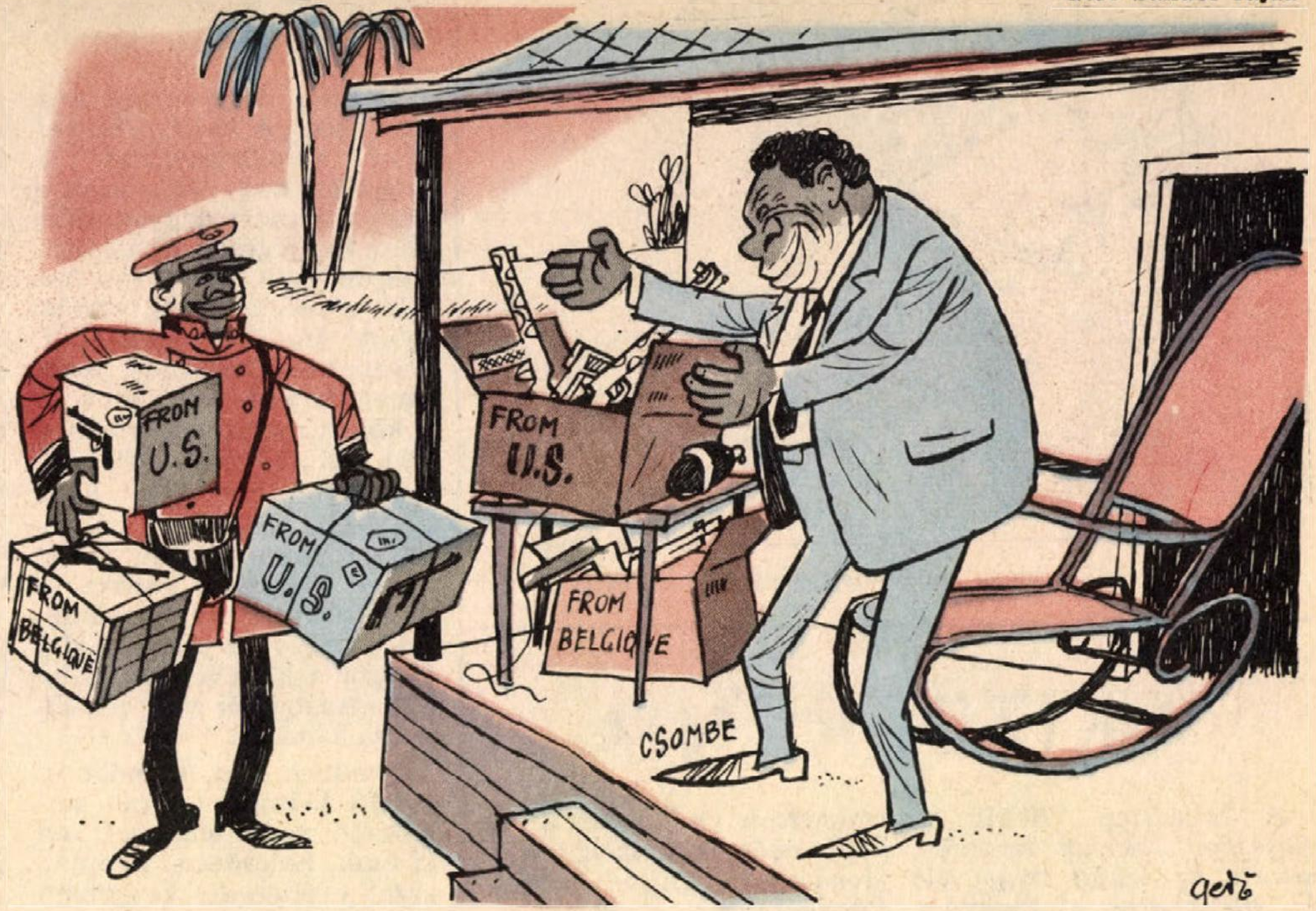

Csombe: Istenem, miből élnénk meg, ha nem kapnánk külföldről csomagokat! . . .

Kulturált torkoskodás

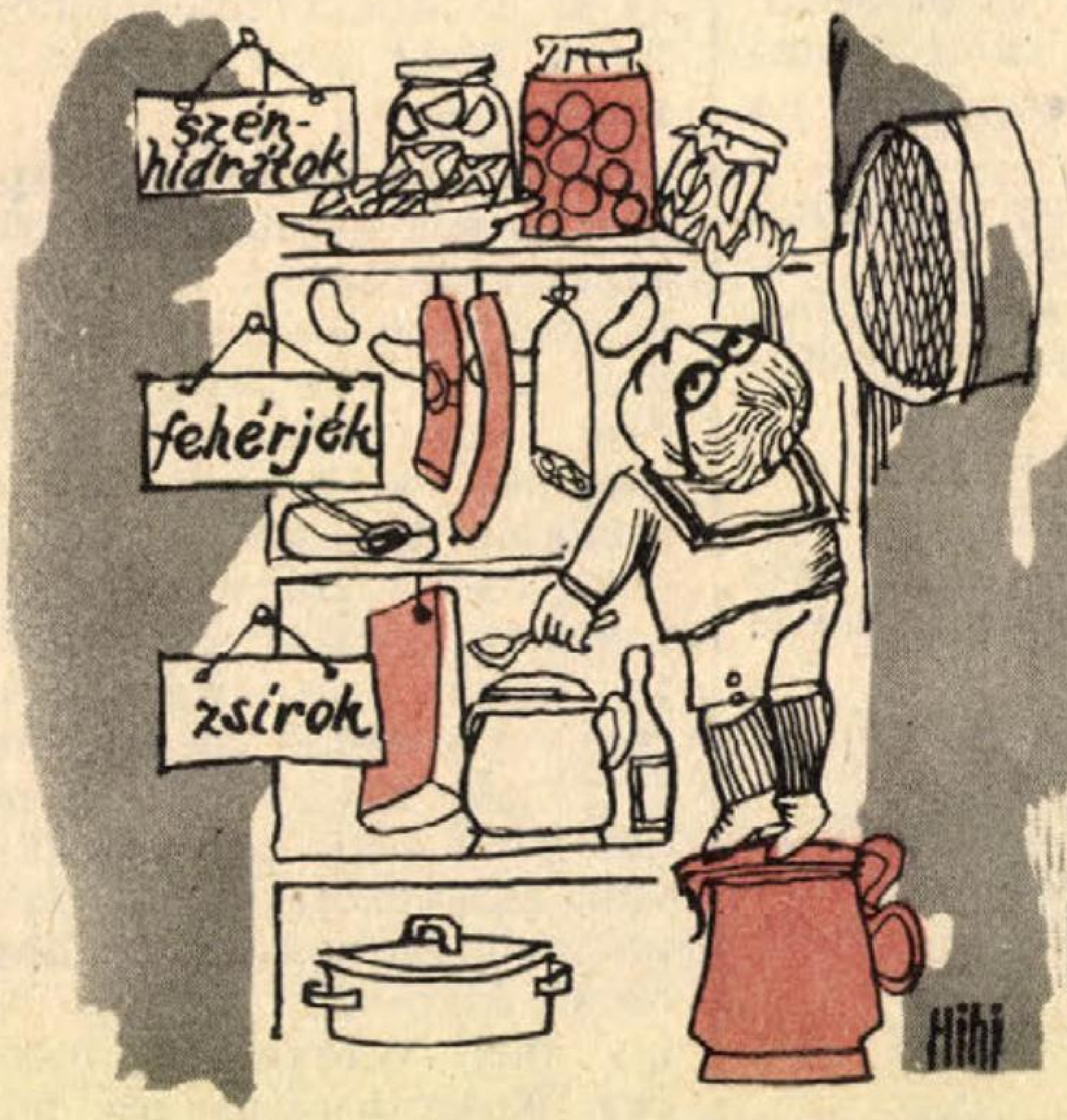

Kíváncsiság

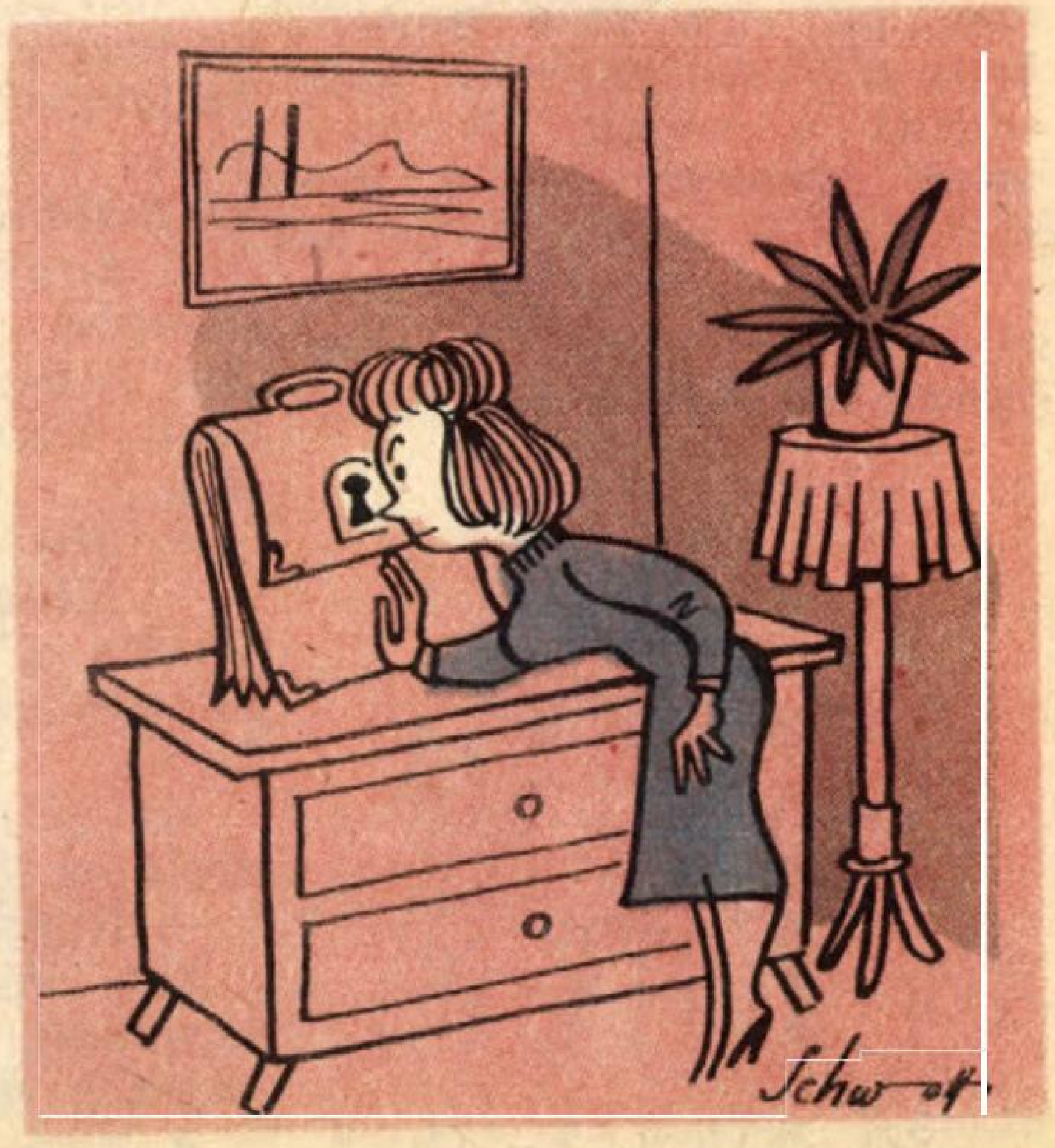

Bűnügyi történet

Várnai György rajza

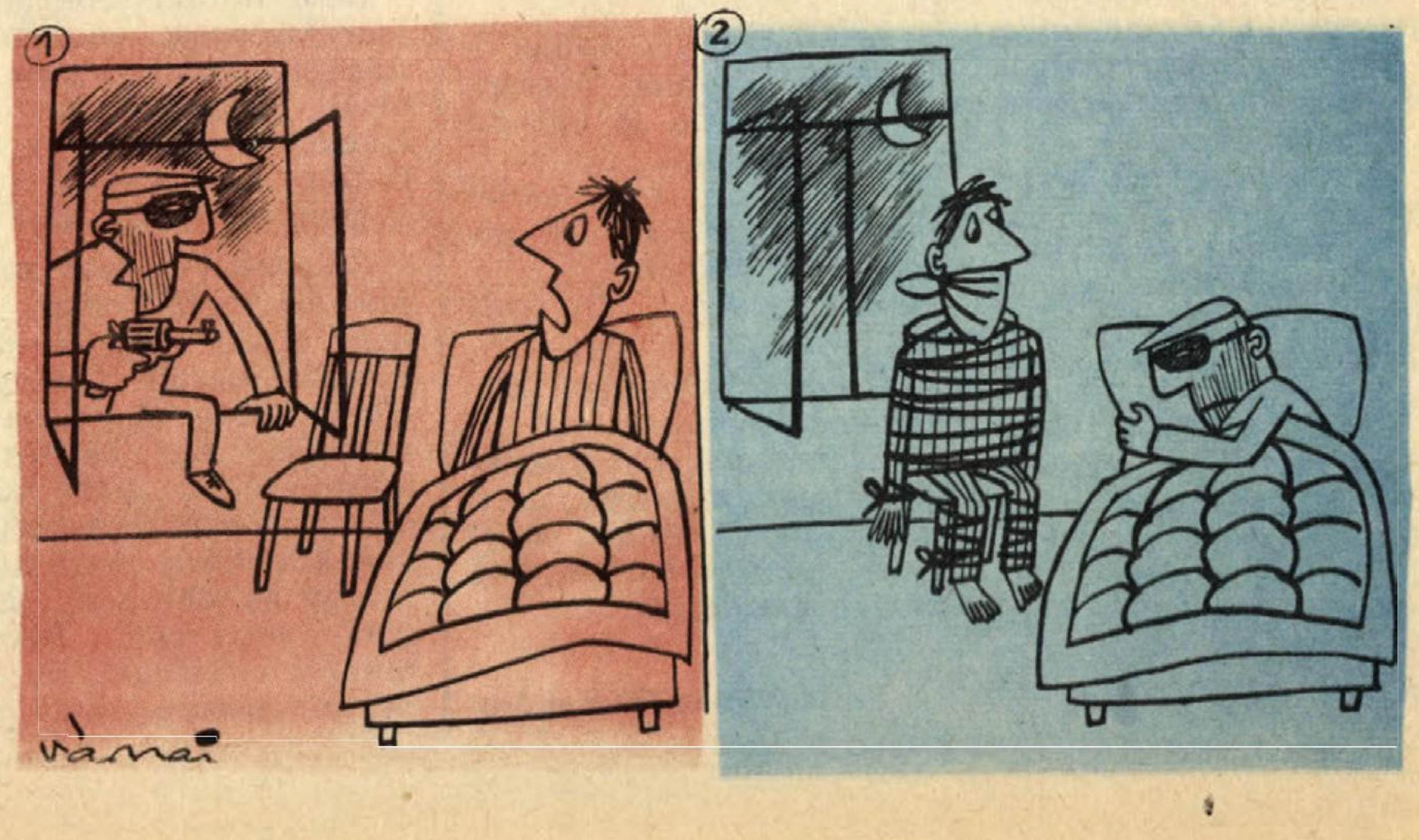

Rossz nap

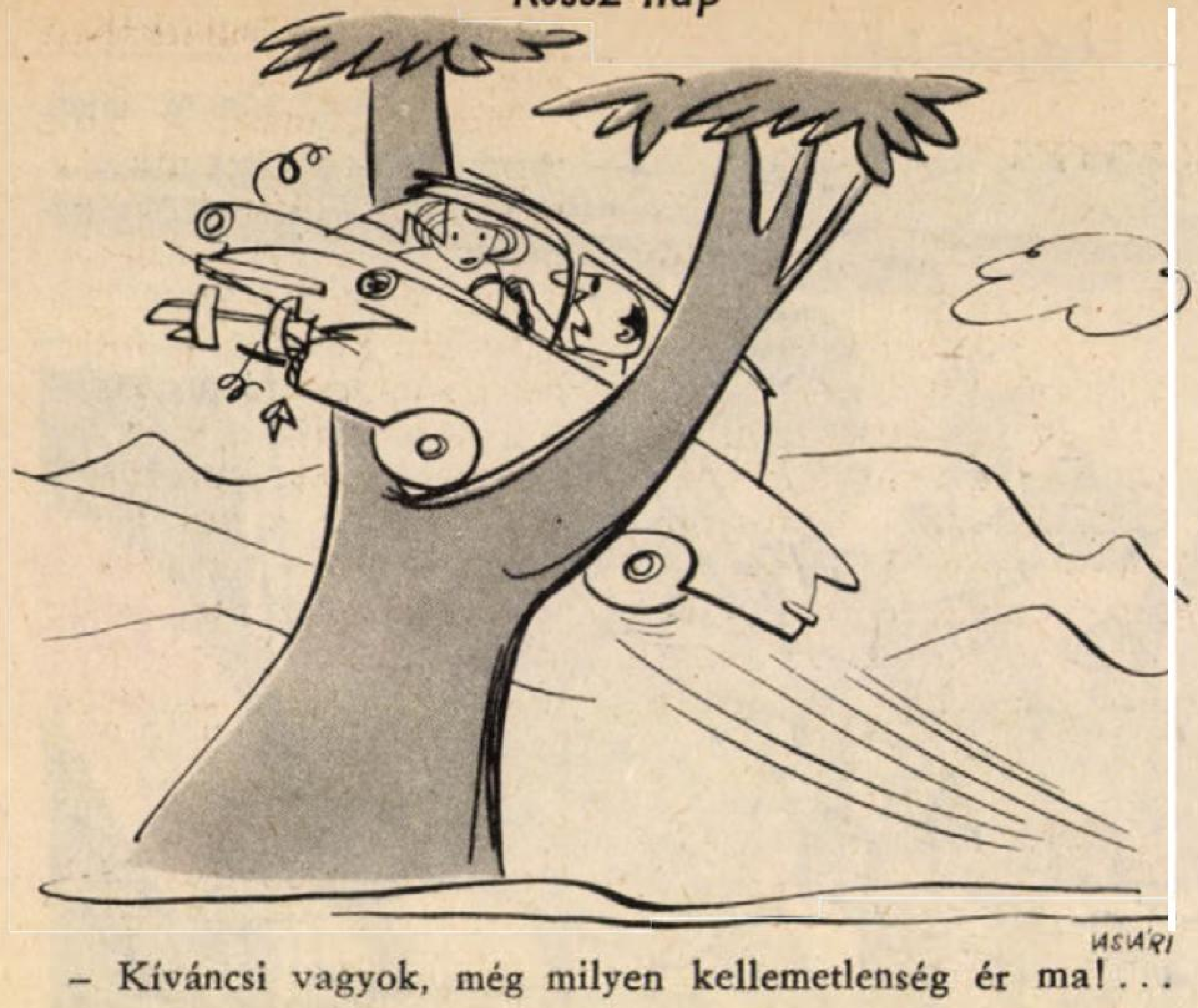

– Kíváncsi vagyok, még milyen kellemetlenség ér ma! . . .

SKIZOFRÉNIA

A tanácstag beült az olajszagú iskolai terembe, kitette az óráját maga elé és megkezdte a fogadást.

Kopogtattak. Egy félszeg emberke lépett be az ajtón:

— Ne haragudjon a tanácstag elvtárs, hogy privát üggyel zavarom, de nagy baj van. Az a helyzet, hogy a Vaszelicséknál megrepedt a kagyló. Nomármost kéremszépen, a Vaszelicsék is emberek, de az a baj, hogy ennélfogva az alsó lakás beázik. Mi vagyunk az alsó lakás. A födémből csöpög a víz, az ágyneműnket, a ruhánkat a szekrényben megeszi a penész. Ez mégsem mehet így, igazam van, tanácstag elvtárs?

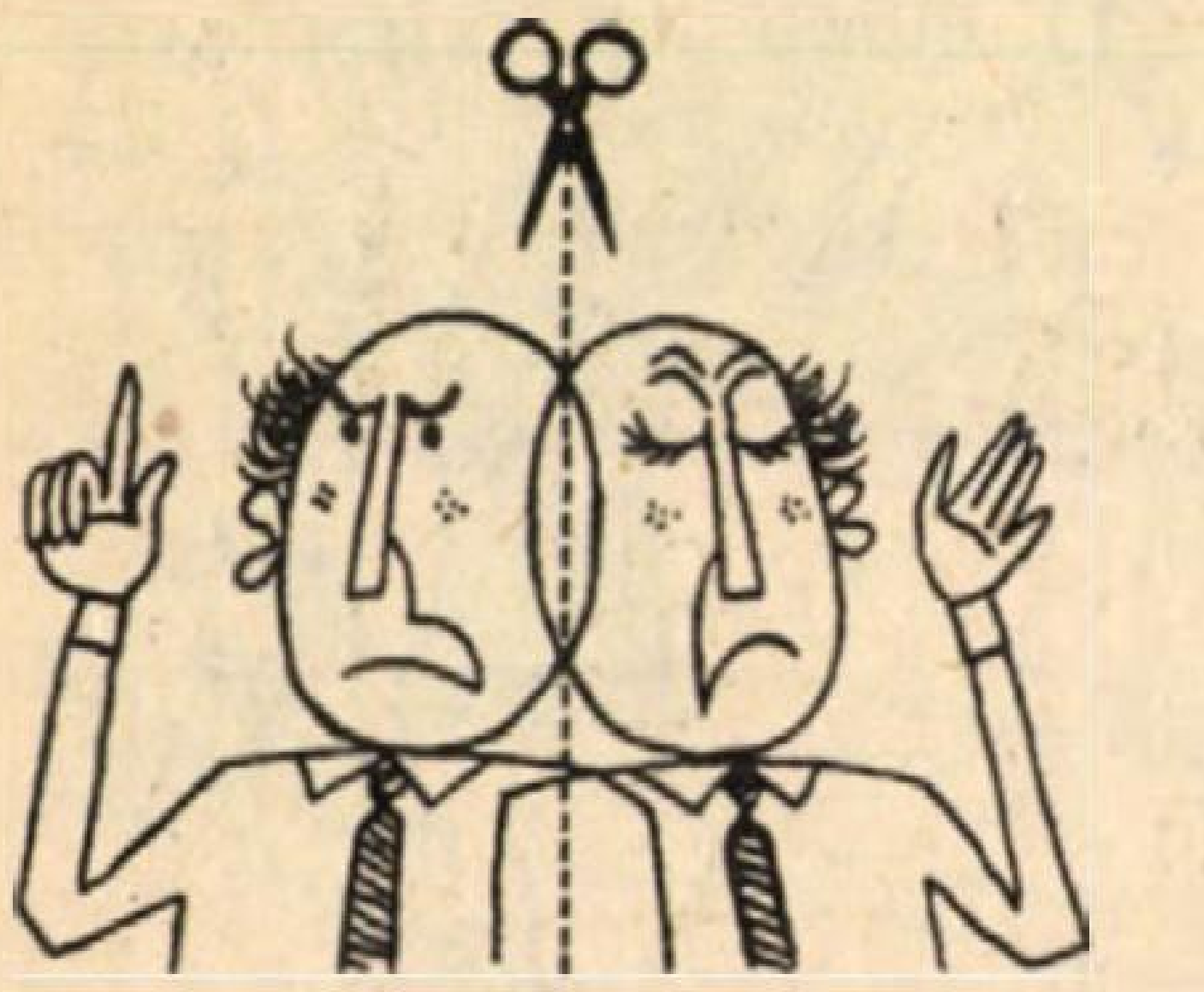

— Önnek tökéletesen igaza van. Százszázalékig.

— Ugyebár, nem vagyok köteles tűrni, hogy mindenem tönkremenjen?

— A világért se tűrje! Micsoda beszéd ez!

— De kérem, a házkarbantartó vállalat azt mondja, neki ehhez semmi köze. A hiba a falon kívül van . . .

— Felháborító! — csapott az asztalra a tanácstag. — Azt tanácsolom, forduljon egyenesen a fejhez. Ne a lábhoz, a fejhez. Be egyenesen az igazgatóhoz. Tegyen panaszt neki személyesen! És hivatkozzék nyugodtan a tanácstagra, hogy vele is beszélt, és ő mondta, forduljon hozzá. Rendben?

— Ó, hálás köszönetem . . .

*

Másnap a félszeg emberke megjelent a karbantartó vállalatnál és némi huzavona után beengedték az igazgatóhoz.

A direktor egy lepedőnyi újságba temetkezett, rá sem hederített a látogatóra, csak kiszólt az újság mögül:

— Miről van szó? . . .

— Kérem szépen . . . — kezdte a panaszos, és körülményesen előadta bújátbaját.

Az igazgató időnként kiszólt az újság mögül:

— Roppant sajnálom . . . Falon kívül van . . . Nem tehetünk semmit . . . Nem rajtunk múlik . . .

A lakó elkeseredetten kiáltott fel:

— Tessék tudomásul venni, már panaszt tettem a tanácstagnál is, ő mondta, hogy forduljak Önhöz . . .

— Eh, mit ért ehhez a tanácstag! — szólt bosszúsan az igazgató és előbújt az újság mögül.

A látogató nem akart hinni a szemének. A tanácstag ült előtte.

— De hiszen . . . Ön volt az . . .

Az igazgató mélyet szívott a cigarettából:

— Nem, drága barátom. Akivel tegnap beszélt, az a tanácstag volt. Akivel most beszél, az a karbantartó vállalat igazgatója.

Novobáczky Sándor

Hogyan lehet manapság detektívregényt kölcsönkapni ?

Délután négy órakor kaptam meg „A kacagó tetem” című detektívregényt. A. megkért, hogy vigyázzak a könyvre, mert nagyon ritka példány, egész Magyarországon csak kettő van belőle, a másikat egy vecsési gyűjtő őrzi hét pecsét alatt, s azt csak vasárnap lehet megtekinteni, délután 3 és 5 között, egy üvegszekrényben, kölcsön nem adja.

Mondtam A.-nak, hogy vigyázni fogok rá, tudom, mi a kötelességem. Árvíz esetén a számba veszem és úgy úszom ki vele a szárazföldre, tűzvész esetén pedig először a könyvet helyezem biztonságba, és csak azután a családomat.

Rendben van, mondta A. gondterhelten, de ne add kölcsön senkinek, mert én is csak kölcsönbe kaptam, azzal a feltétellel, hogy nem adom kölcsön senkinek.

Mondtam, hogy nem adom oda senkinek, hiába könyörögnek nekem, jellemem sziklaszilárd, szív helyett kő van a kebelemben, és olyan könyörtelen tudok lenni, hogy néha magam is megborzadok.

Délután négy órakor kaptam meg a detektívregényt, azzal a kikötéssel, hogy este kilenckor át kell adnom A.-nak, a Boráros téren. Négy óra után néhány perccel, meglátta a könyvet B. és felsikoltott, adjam neki kölcsön, csak néhány órára, tizenkilenc órakor visszahozza nekem, oda, ahova akarom, és cserébe megkapom érte „A kétfejű lord”-ot, amelyből csak egy példány van Magyarországon, tehát unikum. Igaz, hogy néhány oldal hiányzik belőle, de így még értékesebb, mert egy Kossuth-díjas író pótolta a hiányzó részeket, nagy műgonddal és még nagyobb leleményességgel.

Nem tudtam ellenállni a könyörgésnek, odaadtam a kacagó tetemet, este hét óráig. B. megígérte, hogy elhozza a lakásomra, vagy ő, vagy a lelke, ha netán közben történne valami.

A kétfejű lordot másfél óra alatt elolvastam, igaz, hogy utána még jó sokáig ide-oda ugrált a szemem. Hamarabb is kiolvashattam volna, de egy kedves kis nőismerősöm, akit aznap délután meghívtam magamhoz, állandóan sírt a hátam mögött és többször fejbevágott valamivel. Ilyenkor mindig elájultam, de csak néhány percre, aztán lázasan olvastam tovább. Sietnem kellett, mert kölcsön ígértem a kétfejű lordot egy barátomnak, C.-nek, 17 óra 35-től 19 óráig. Meg kellett tennem neki ezt a szívességet, mert többször megmentette az életemet és jótett helyébe jót várnak az embertől. 17 óra 35-től 19 óráig az övé volt a könyv, és egyszerre hárman olvasták el: a barátom, a felesége és a kisfia, füttyszóra lapoztak, már nagy gyakorlatuk volt az ilyesmiben.

Este hét órakor megkaptam C.-től a kétfejű lordot, illetve nem is C.-től, hanem D.-től, akinek időközben kölcsönadta és aki az ajtóm előtt olvasta el az utolsó fejezetet. B. is megjelent a lakásomon 19 óra 1 perckor, a kacagó tetemmel, és elnézést kért az egy perces késedelemért. Könnyes szemmel ígérte meg, hogy ez máskor nem fog előfordulni, mondtam, hogy megbocsátok, erre meg akarta csókolni a kezem, de én nem engedtem.

Két teljes órám maradt a kacagó tetemre. Rengeteg idő! Ennyi időm még sosem volt egy detektívregényre. Lassan, kényelmesen olvasgattam, és pontosan kilenckor ott voltam a Boráros téren, kezemben a könyvvel és vártam A.-t, de ő nem jött, helyette egy vérbeborult szemű, habzó szájú pasas jelent meg a randevún, aki közölte velem, hogy a könyv az övé, és A. csak egy órára kérte kölcsön két nappal ezelőtt, pedig ő is csak másfél órára kapta kölcsön, egy nagyon szigorú özvegyasszonytól, akinek ez a könyv az egyetlen vigasza.

— A. most otthon fekszik, kisebb sérülésekkel — mondta a habzó szájú —, de valószínűleg már kétháromnap múlva munkába állhat . . . Addig is szeretne valamit olvasni . . . Nincs véletlenül valami jó detektívregénye?

Mikes György

LUDAS MATYI emlékkönyvébe

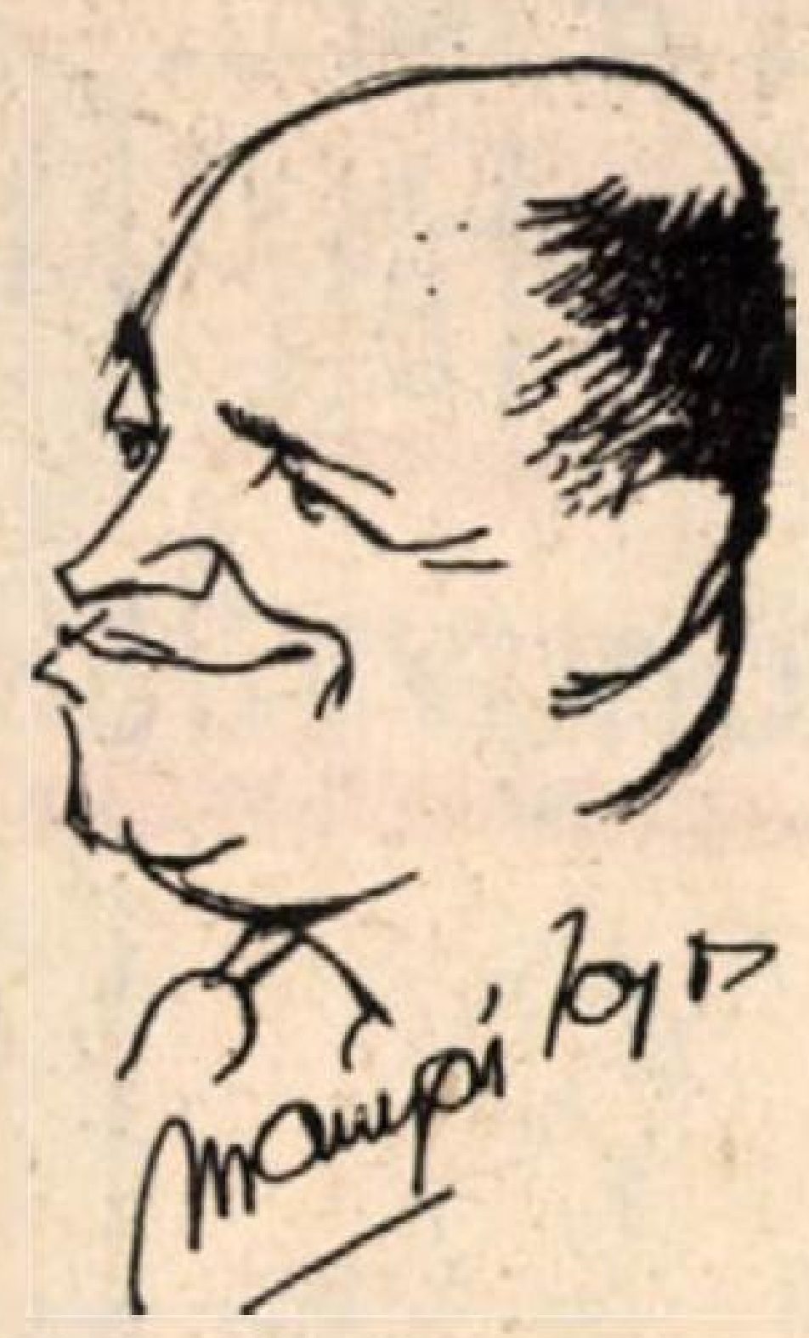

Velem együtt sok színésztársam tapasztalhatta, hogy amikor a néző közelről találkozik a művésszel, akit eddig csak a színpadon látott, igen sokszor túlzott lelkesedéssel üdvözli, sőt, lelkesedése gyakran meg nem érdemelt rajongássá fokozódik.

Amikor nemrégiben kórházban feküdtem, szobám ajtaja mindig zárva volt. Egy idő múlva meguntam a magányt és megkértem az ápolónőt, hogy nyissa ki legalább félig az ajtót. Így egy kis mozgást, külső életet láthattam ágyamból és néha beszélgetések foszlányait.

Egy napon két nő állt meg az ajtóban, benéztek, megismertek és megkérdezték, bejöhetnek-e? Bólintottam, mire az idősebbik rákezdte: „Kedves művész úr, úgy örülök, hogy megismerhettem. Látom az arcán, hogy gyógyulóban van. Minél előbb szeretném újra a színpadon látni, hiszen eddig is annyi szép órát szerzett művészi játékával. Kedvenceim közé tartozik, élmény minden fellépése.”

És ilyen hangnemben folytatta tovább. Kulturált hangon, választékosan beszélt és további szavaival fokozta dicsérő jelzőit. Nem lehetett félbeszakítani, és én kíváncsi voltam, hogy meddig bírja szusszal ezt az iramot.

„Higgye el – folytatta –. boldog vagyok, hogy közelről láthattam, hogy megköszönhettem azt a sok gyönyörűséget, amit szer . . .”

Itt, a szó közepén hirtelen az órájára nézett, és idegesen rászólt barátnőjére: „Miért nem figyelmeztettél, hogy lekéssük a Szabó-családot?”

És köszönés nélkül kirohantak . . .

Mányai Lajos

•

Fenti visszaemlékezést négy nappal halála előtt írta a művész lapunk számára.

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

HADIJELENTÉS

Most már ki lehetne adni a hadijelentést: – Az ellenséges terület bekerítése a végéhez közeledik. A sűrűn lakott és közintézményekkel megtűzdelt területet csaknem teljesen elvágtuk utánpótlási vonalaitól. Északon, délen, napkeleten és napnyugaton minden közlekedési pontot ellenőrzésünk alatt tartunk. A terület lakossága nem juthat ki, ha csak gyalogszerrel ki nem tör . . . .

Az ellenséges terület: a belső Józsefváros.

Természetesen a hadisikerhez türelem, átgondolt stratégia kívántatik, no meg jó vitézi rezolúció. Először, néhány éve már, a keleti oldalon kezdték meg a bekerítő hadműveleteket. Miután megszüntették a Rákóczi téri autóbuszmegállót, sikerült elérni, hogy ezen az oldalon az ellenség csak villamossal, vagy az apostolok lován közelíthesse meg az ostromlott területeket. Ezzel egyidejűleg rohamra indultak a belső Józsefváros északi határai ellen is, likvidálták az Uránia mozinál levő támaszpontot (autóbuszmegállót) és ezzel két oldalról közrefogták a terepet.

A hadvezetőségnek azonban ekkor még komoly gondot okozott, hogy az ostromlott terület szívében egy komplett utánpótlási vonal vezet keresztül. A 9-es számra hallgató autóbuszról van szó, amely a Bródy Sándor utcán haladt át. Mindaddig, amíg ez a vonal működött, az ostromlók nem érezhették biztonságban magukat. Tavaly azonban megsemmisítő támadást intéztek ellene, sikerült ezt a járatot kiragadni a védők kezéből és átdobni a Baross utcába.

A déli szárny azonban ezzel még nem volt százszázalékosan biztosítva. Ha ugyanis a Baross utcán közlekedő 9-es autóbusz és trolibusz, valamint az Üllői úti frontszakaszon üzemelő 6-os autóbusz és villamosjáratok megállnának a Szentkirályi utca sarkán, a belső józsefvárosi népség fenntarthatná eléggé el nem ítélhető kapcsolatait a külvilággal. Szerencsére erről szó sem lehet, mert a szóbanforgó hadiszekerek megállás nélkül robognak keresztül az ellenség hadtápvonalain. Délen tehát a helyzet kulcsa az ostromlók vasmarkában van.

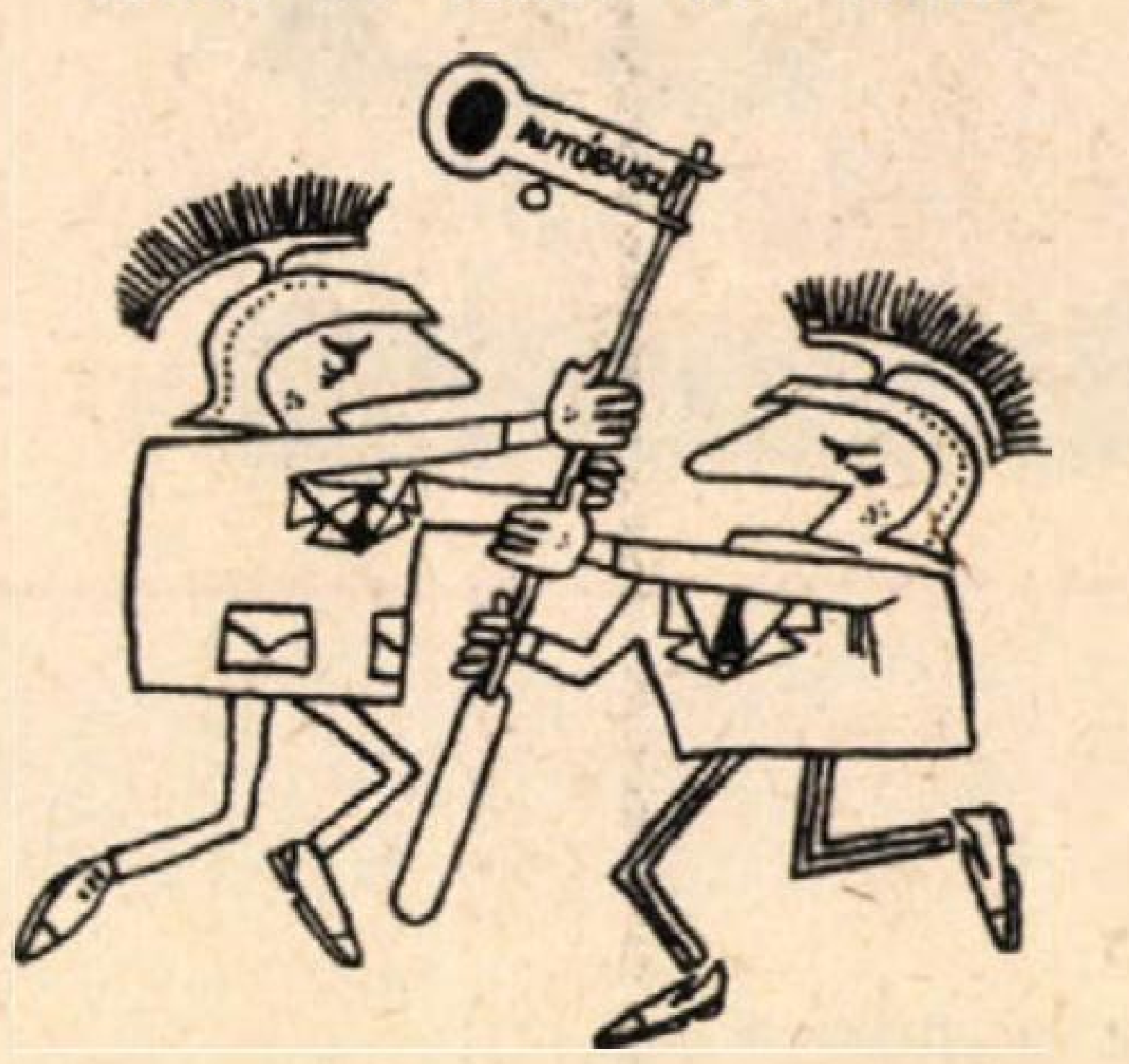

Mindez persze a hadtörténelemre tartozna, ha most nem sikerült volna újabb halálos csapást mérni a bezárt seregekre. Egyetlen ponton – jóllehet az ostromzáron kívül – még fennállt a veszélye a bekerítettek kiszivárgásának. Most a kör bezárult. Sikerült ugyanis a 12-es autóbusz megállóját áttelepíteni a Baross utca túlsó oldalára, közelebb az Üllői úthoz. Ezáltal a Dohány utcától majdnem a Pál utcáig terjedő szakasz áthatolhatatlan falként mered a belső józsefvárosiak elé.

Legalábbis ami az autóbuszt illeti. Mert sajnos még két ponton, a Vas utcánál és a Rákóczi téren, bár némi gyaloglás után, de kibújhatnak a gyűrűből. E két villamosmegálló nem bástya, hanem erős rés a blokád frontján, de illetékes hadműveleti vezetők remélik, hogy egyszer majd ezeket is sikerül felszámolni.

A bekerítettek (lakosság, rádió, lapszerkesztőségek, kórház és más intézmények) sündisznóállásba vonultak. Helyzetük ezidőszerint reménytelen.

(novo)

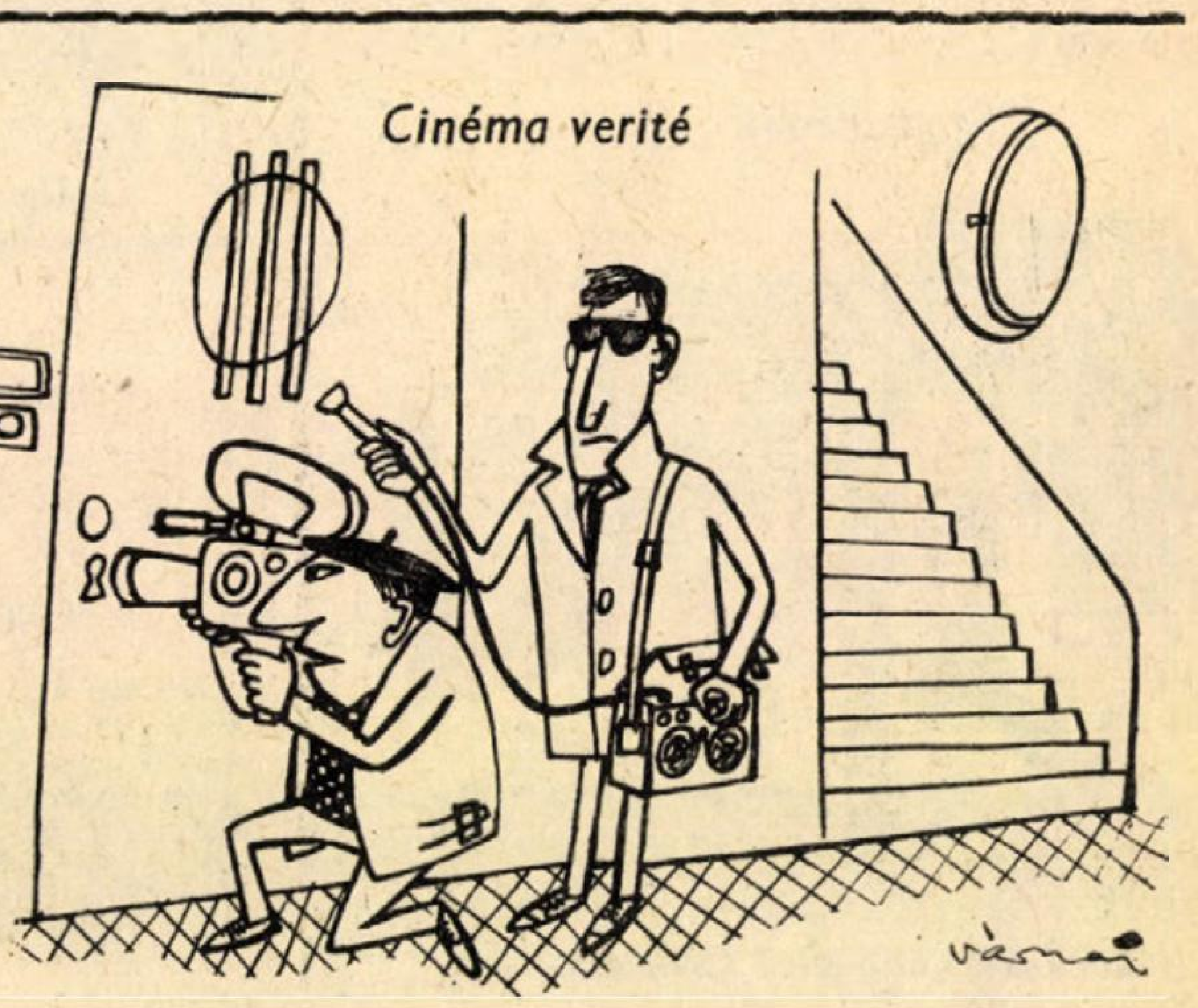

Cinéma verité

Makacs áldozat

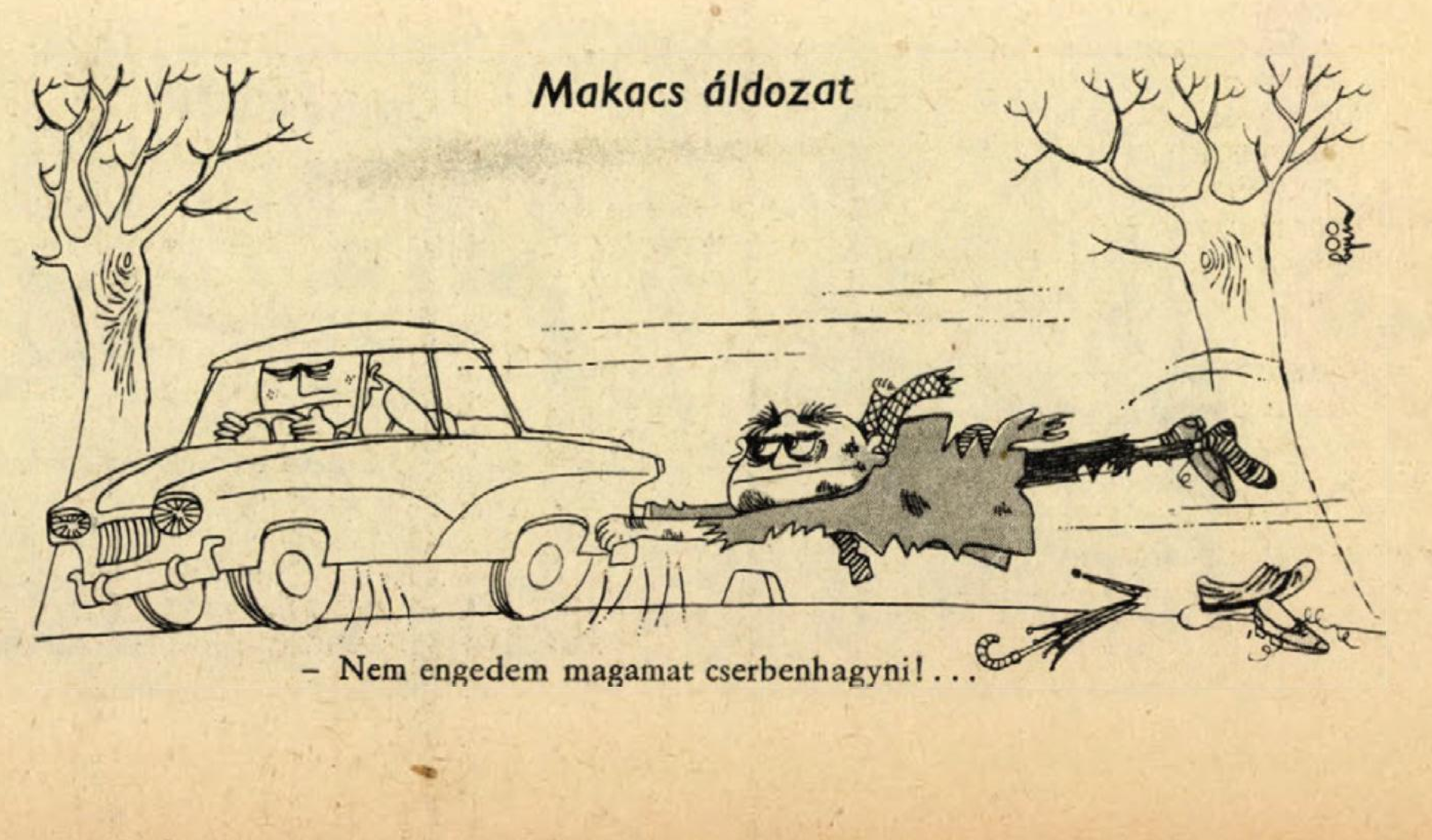

– Nem engedem magamat cserbenhagyni! . . .

Munkafegyelem

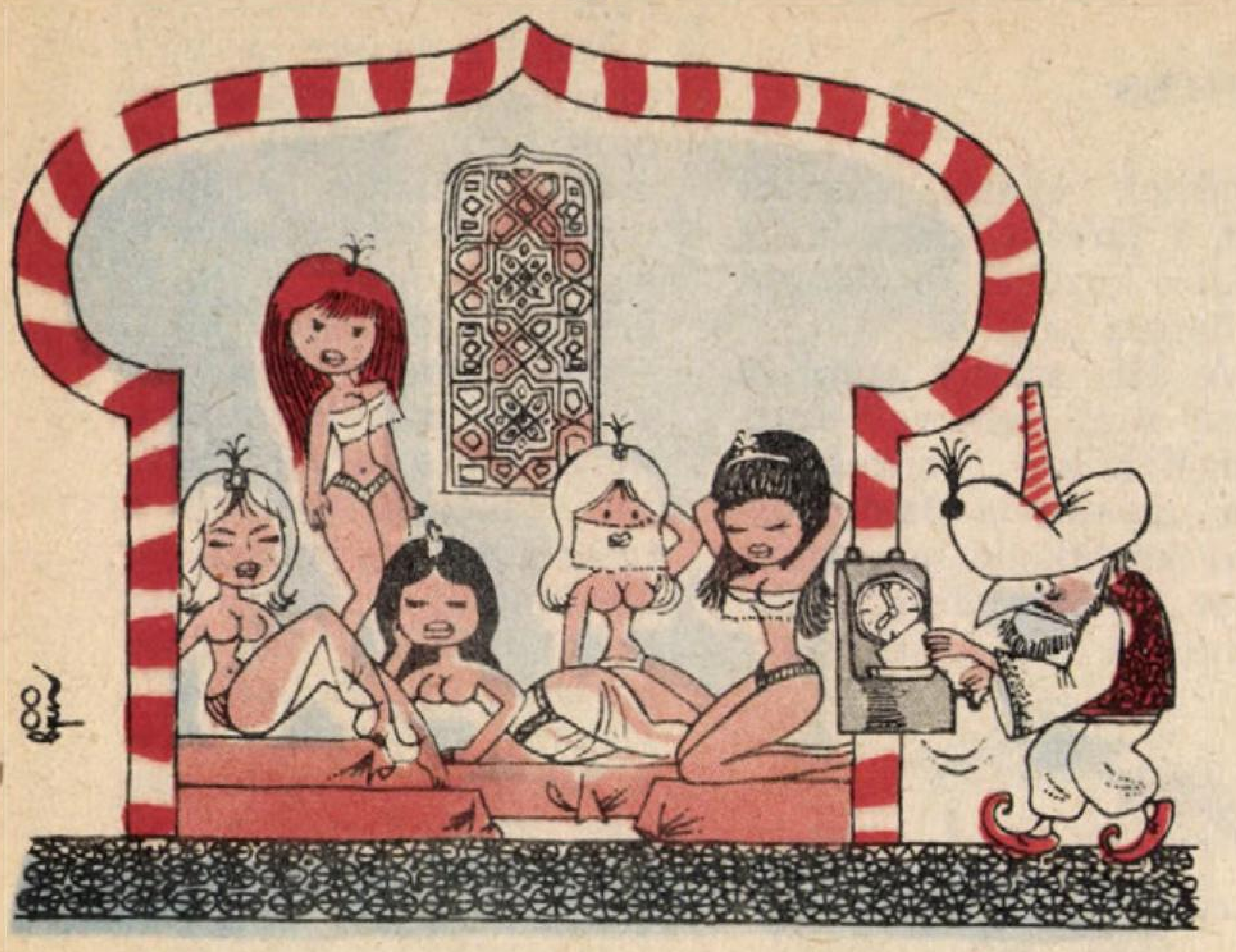

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

A tanító felteszi a kérdést:

– Ki tud egy jó példát mondani a véletlenségről?

Pistike jelentkezik:

– A papámnak és a mamámnak pont egy napon volt az esküvője.

*

Egy öregúr a napokban bálba volt hivatalos, ahol a párok a legmodernebb táncokat a legmerészebb módon járták.

– Ez mind szép – jegyzi meg az öregúr a szomszédjának –, azonban azt nem értem, hogy ezt miért táncolják állva?

Téli álom

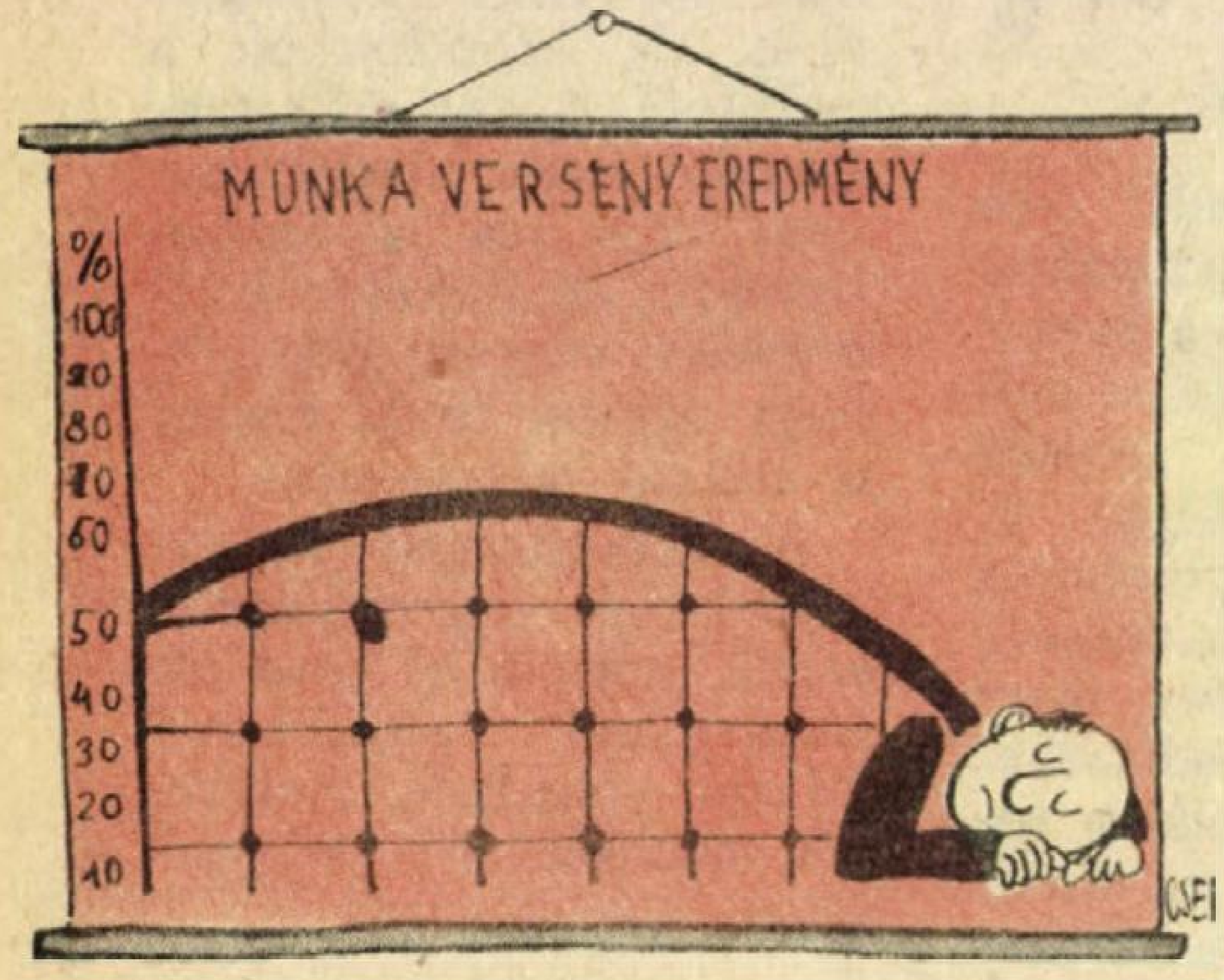
MUNKA VERSENY EREDMÉNY
%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10

Érző számítógép

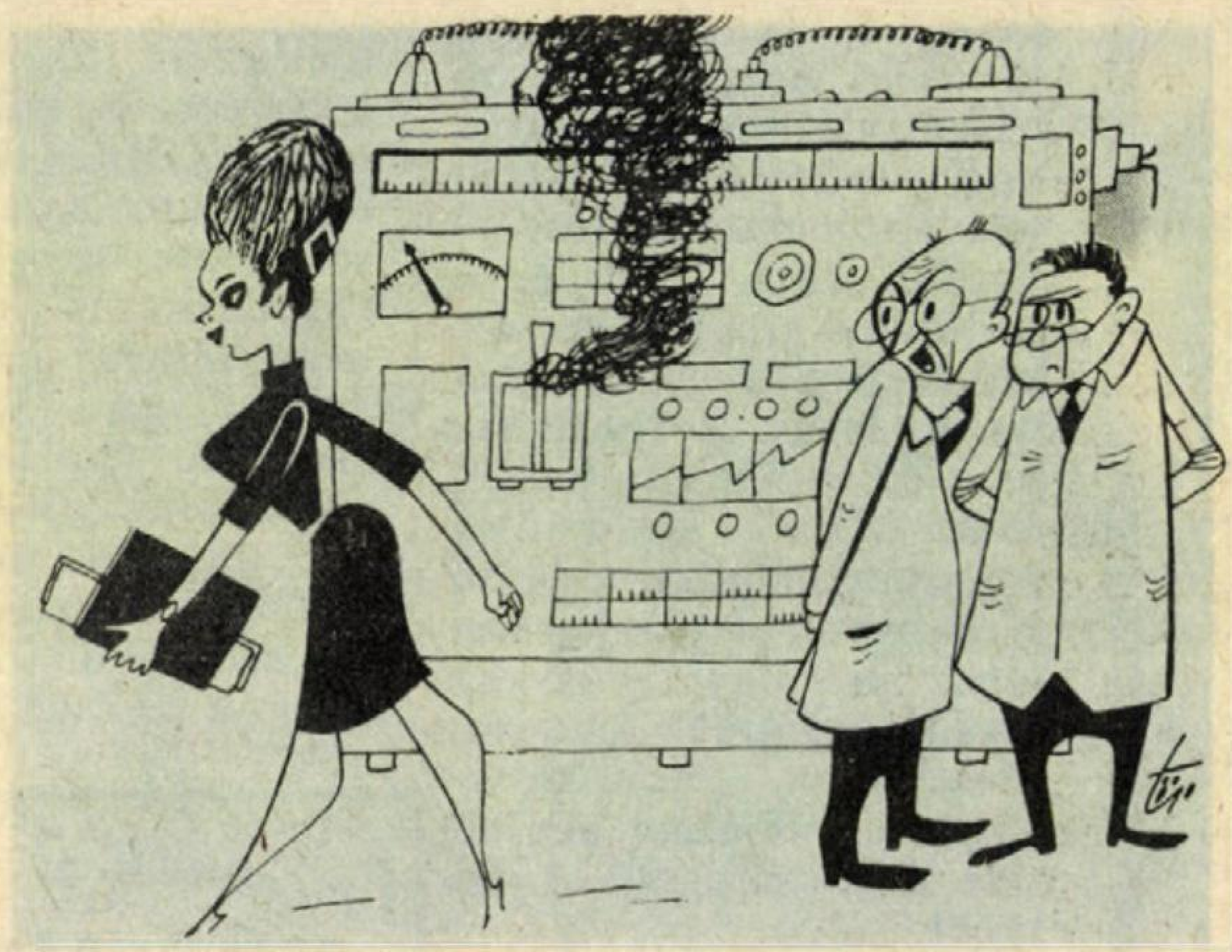

Megfigyeltem, valahányszor Erzsi elmegy előtte, mindig kivágódik a biztosíték!

Szomszédok

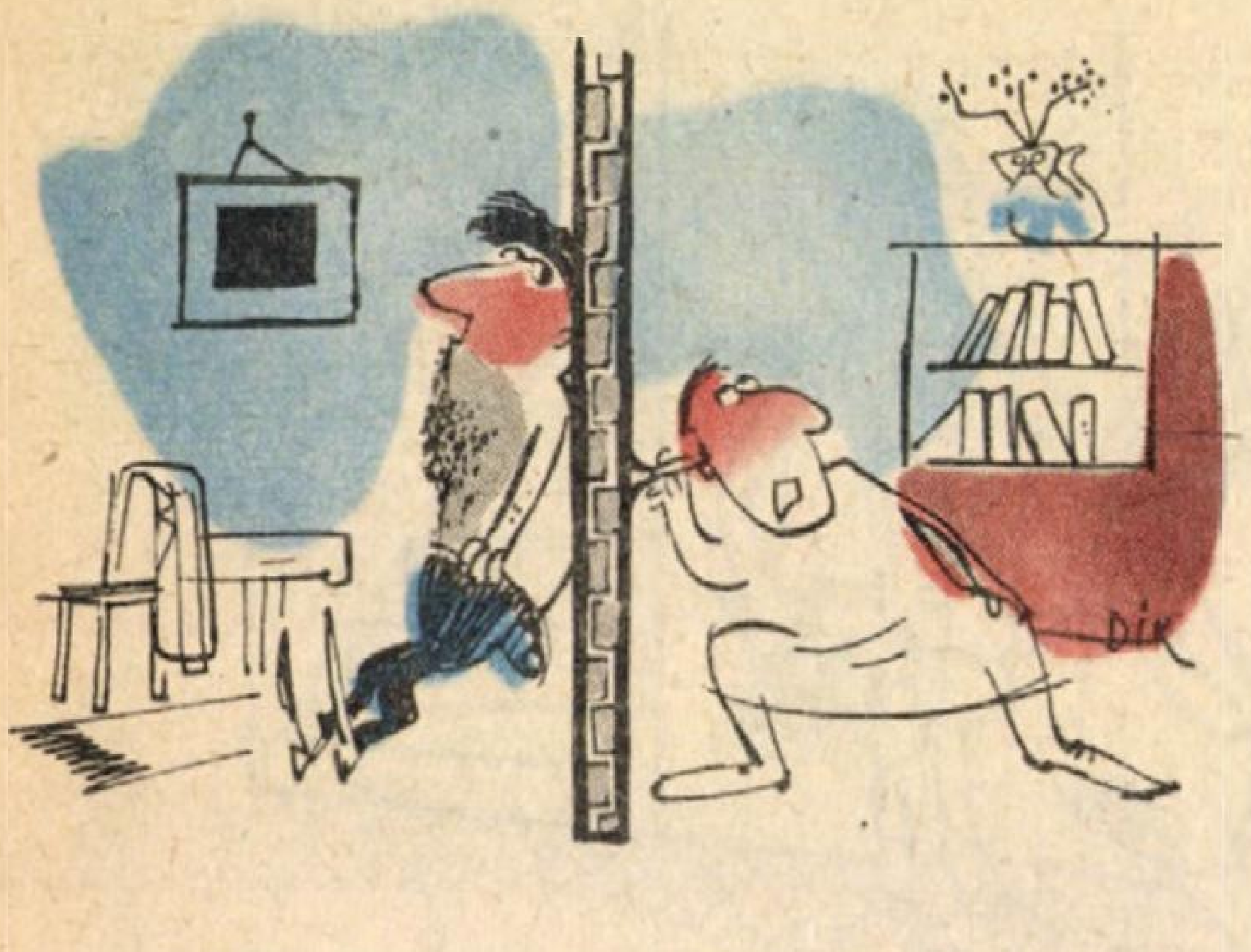

– Nem fontos átjönnie! Csak sóhajtson!

Nem közölhető kéziratot küldtek:

N. Mihály, Bp. V., Szt. István krt. – F. Antal, Tatabánya, – G. Bence, Bp. Pf. 112. – G. N. J. Balatonalmádi, – Bné, Bp. II., Júlia u. – S. János, Röszke, – Á. Gyula, Bp. XI., Szabadság u. – M. Eszter, Cegléd, – F. R. Bp. IX.. Ráday u. – Cs. I. Bp. XI., Kőhalom u. – W. S. Bp. VI., Szondy u. – B. Imre, Badacsonytomaj, – S. Béla, Tihany, – B. József, Bp. XIV., Miskolci u. – S. P. Bp. I., Várfok u.

Pletyka

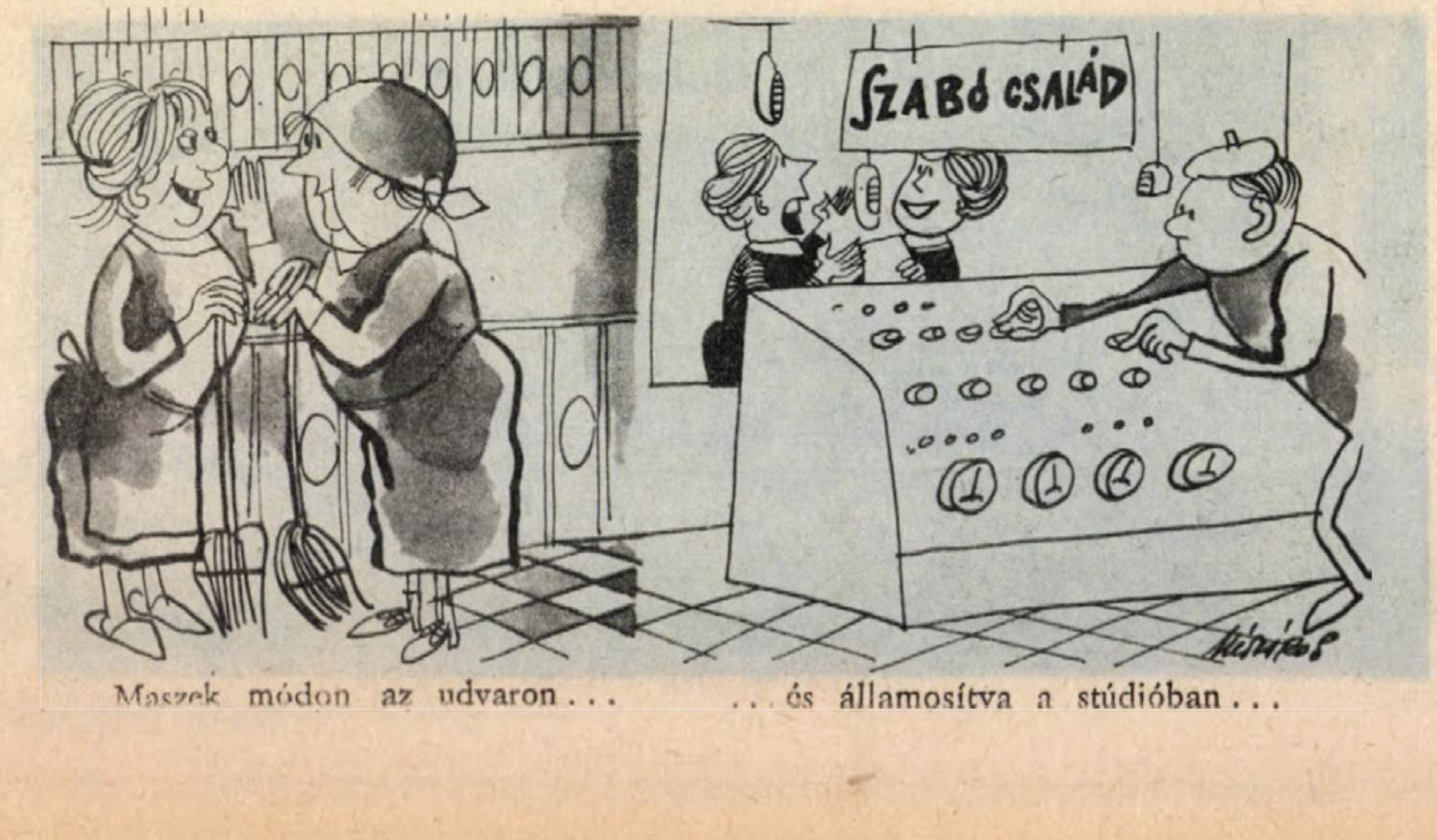
SZABÓ CSALÁD

Maszek módon az udvaron . . . . . . és államosítva a stúdióban . . .

E heti hirdetéseink

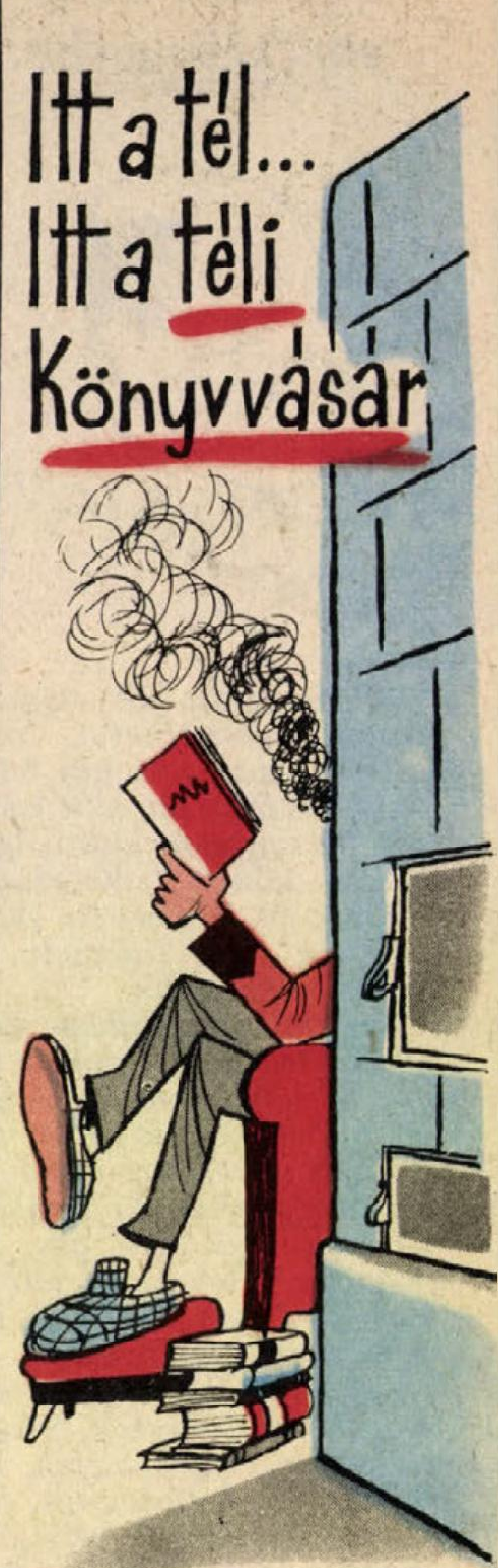
Itt a tél...
Itt a téli
Könyvvásár

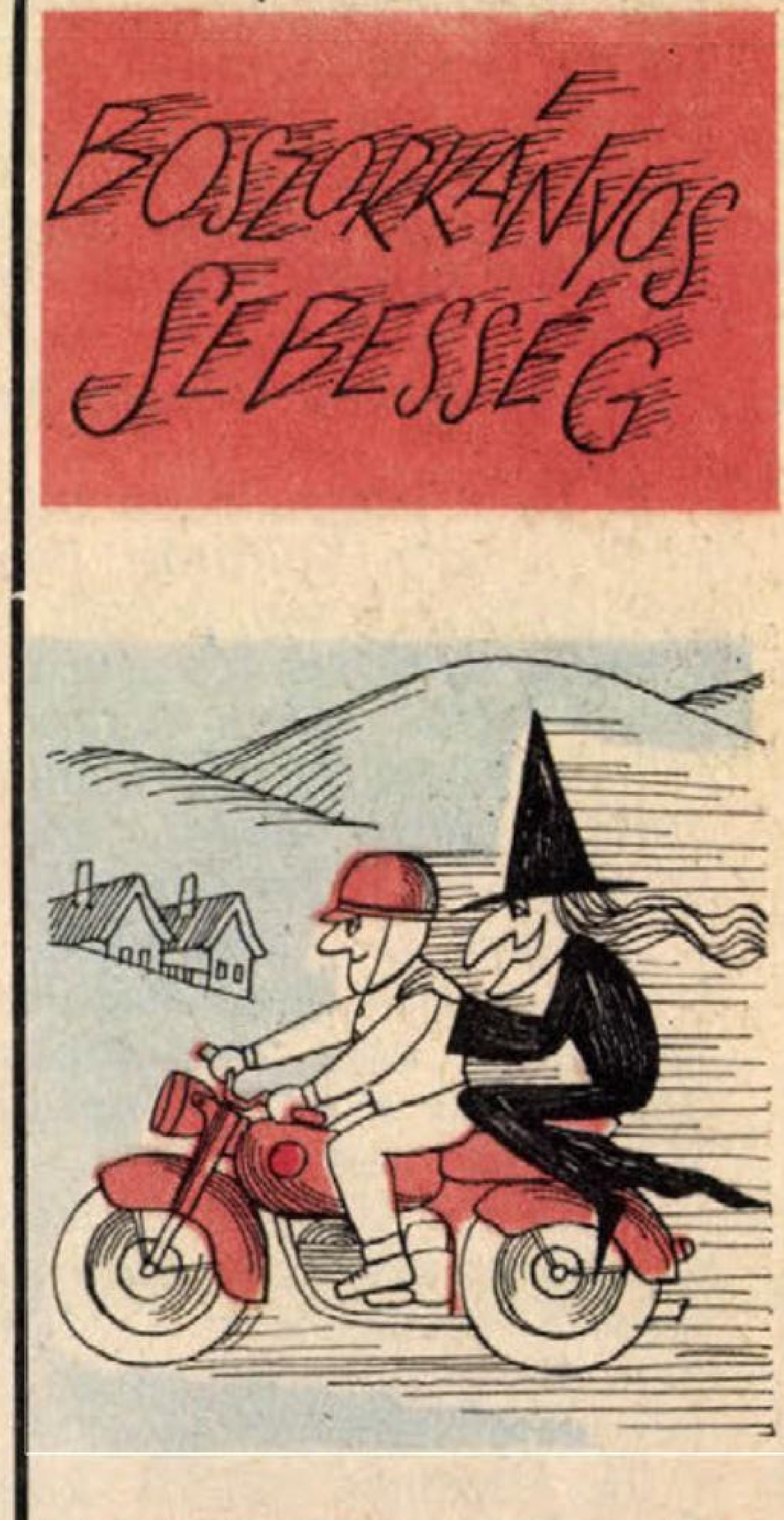
BOSZORKÁNYOS SEBESSÉG

T—5 tip.

PANNONIA

MOTORKERÉKPÁRRAL

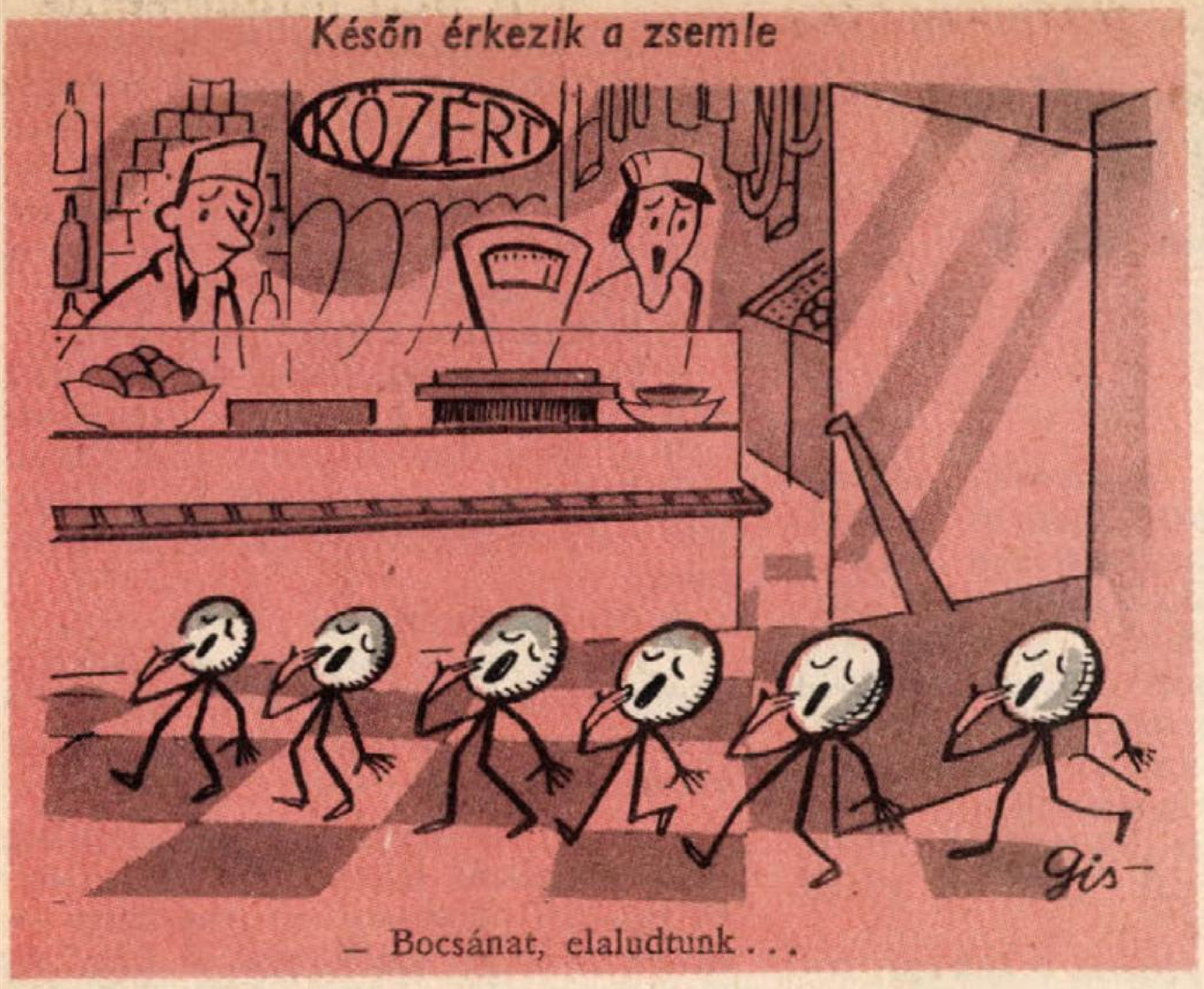

— Bocsánat, elaludtunk . . .

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

TATAROZÁS NÉLKÜL — ZÁRVA

November 16-án múlt egy éve, hogy tatarozás miatt bezárták a Baross utcai 82-es postahivatalt.

Mi tagadás, a sűrűn lakott környék lakói kissé keserű szájízzel „ünnepelték" a jubileumot. Bár a postahivatal egyik helyiségében a takarékbetétek kezelését és a csoportos küldemények felvételét most is ellátják, de az ajánlott küldeményeket, pénzesutalványokat, csomagokat egy év óta kilométeres távolságra — a József körút és a Népszínház utca sarkára, vagy a Práter utcába — hordják az e tájon lakók. Ha egyesek tavaly novemberben netán még azzal vigasztalták magukat: egyszer minden tatarozás elkészül, e reményekről nagyon hamar kiderült, hogy légvárakra épültek.

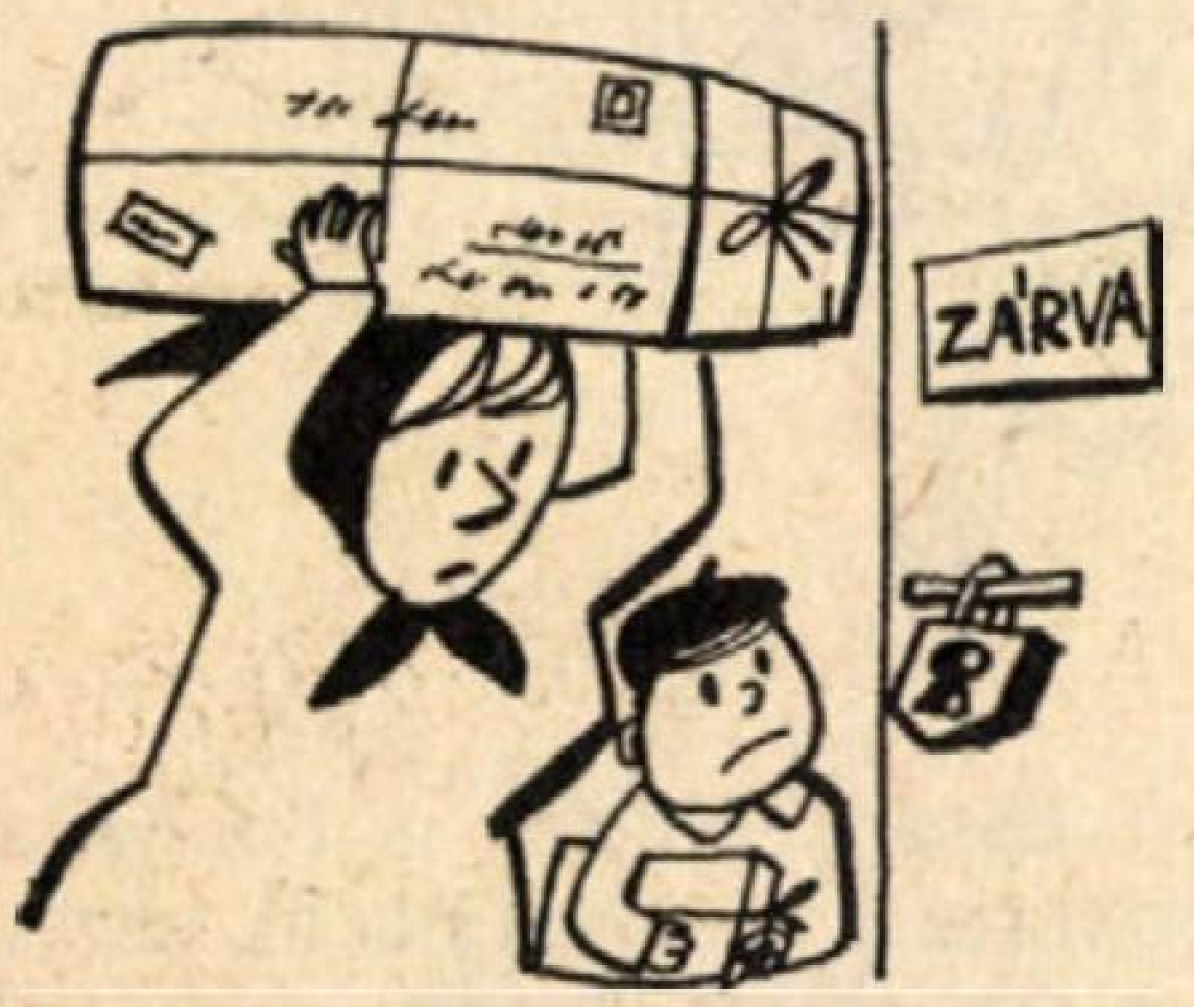

Mert a postahivatalban sem tavaly novemberben, sem azóta — egy teljes szökőév alatt — nem kezdtek semmiféle tatarozást. Időnként súlyos csomagokat hordanak ki s be a „zárva" táblával ékesített ajtón, a postahivatalt ugyanis *raktárhelyiségnek* használják.

Joggal kérdezi a környék sok ezer lakója: ha már bezárták ezt a forgalmas helyen levő postahivatalt, miért nem végezték el rövid határidővel a tatarozását? Ha viszont nem tudták elkezdeni a tatarozást (nem készültek el a tervek, nincs kapacitás vagy egyéb akadály merült fel), akkor miért tartják zárva a postahivatalt? Vagy talán csak azért volt szükség a bezárásra, mert a posta raktárhiánnyal küzd, és éppen a Józsefváros központjában van szükségük (postahivatal helyett) raktárhelyiségre?

Hajdu György tanácstag,
Bp., VIII., 32-esek tere 6.

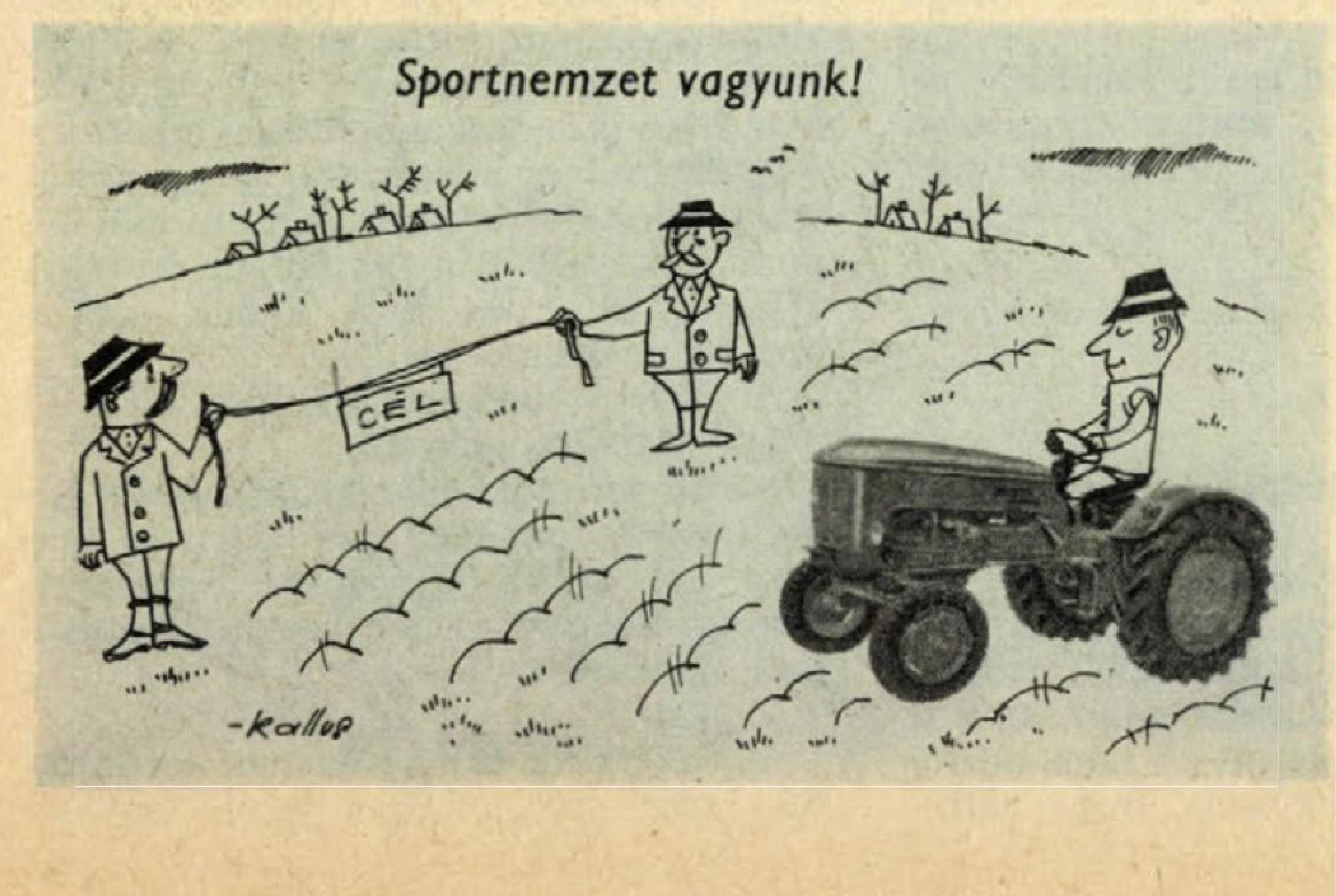

KÍNZÓESZKÖZÖK

Fülöp György rajzai

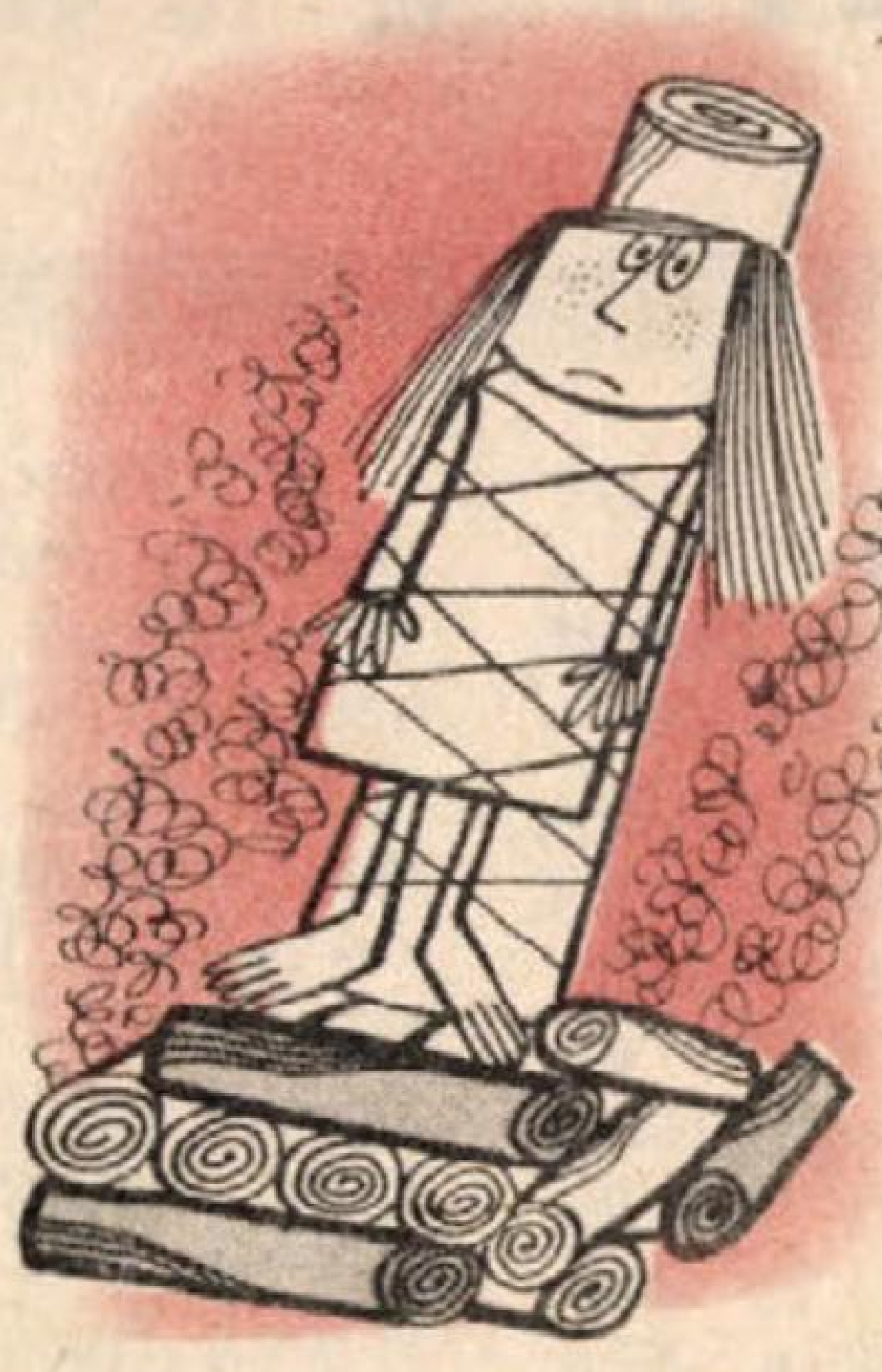

Égetés máglyán

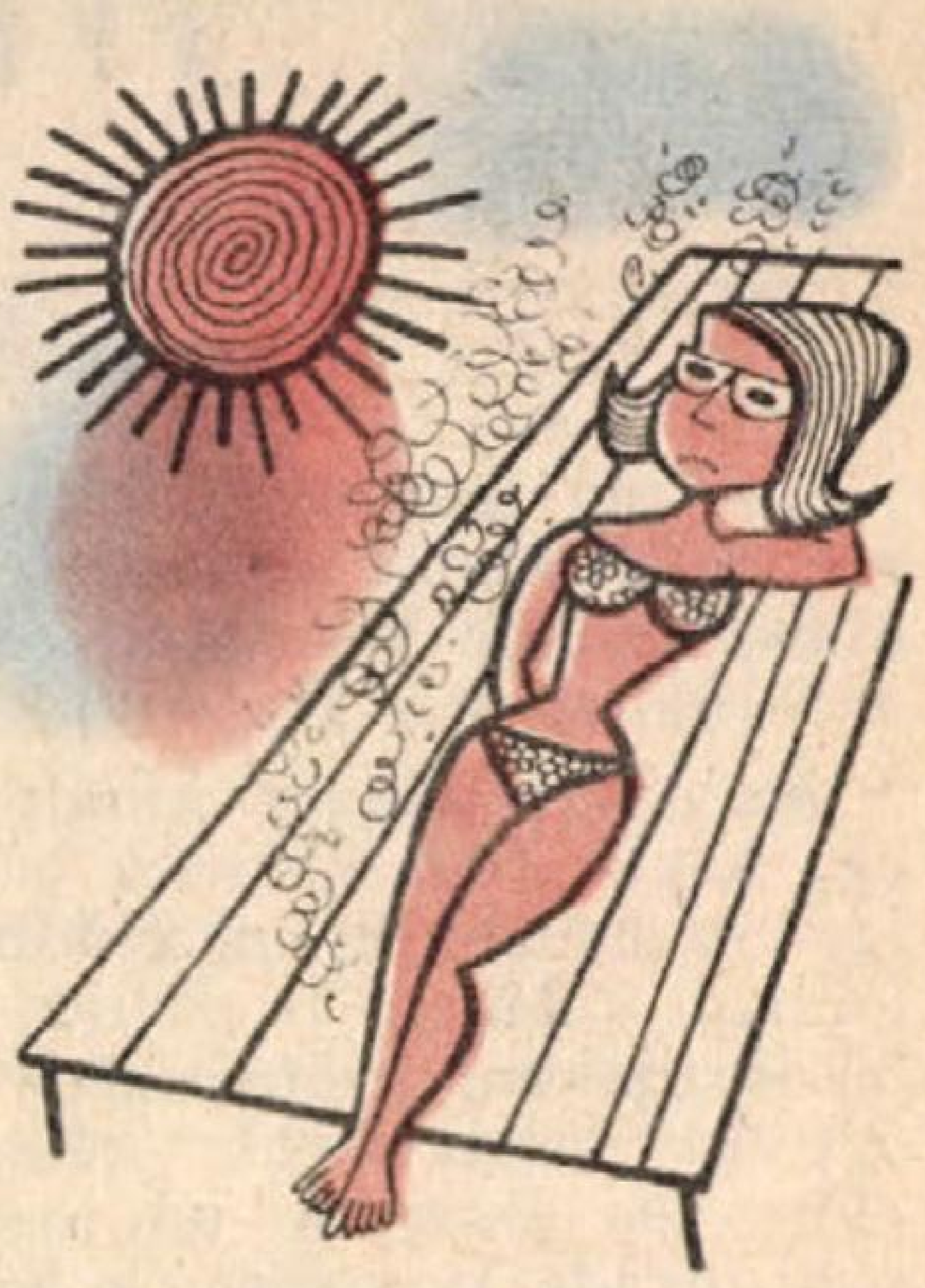

Égetés strandon

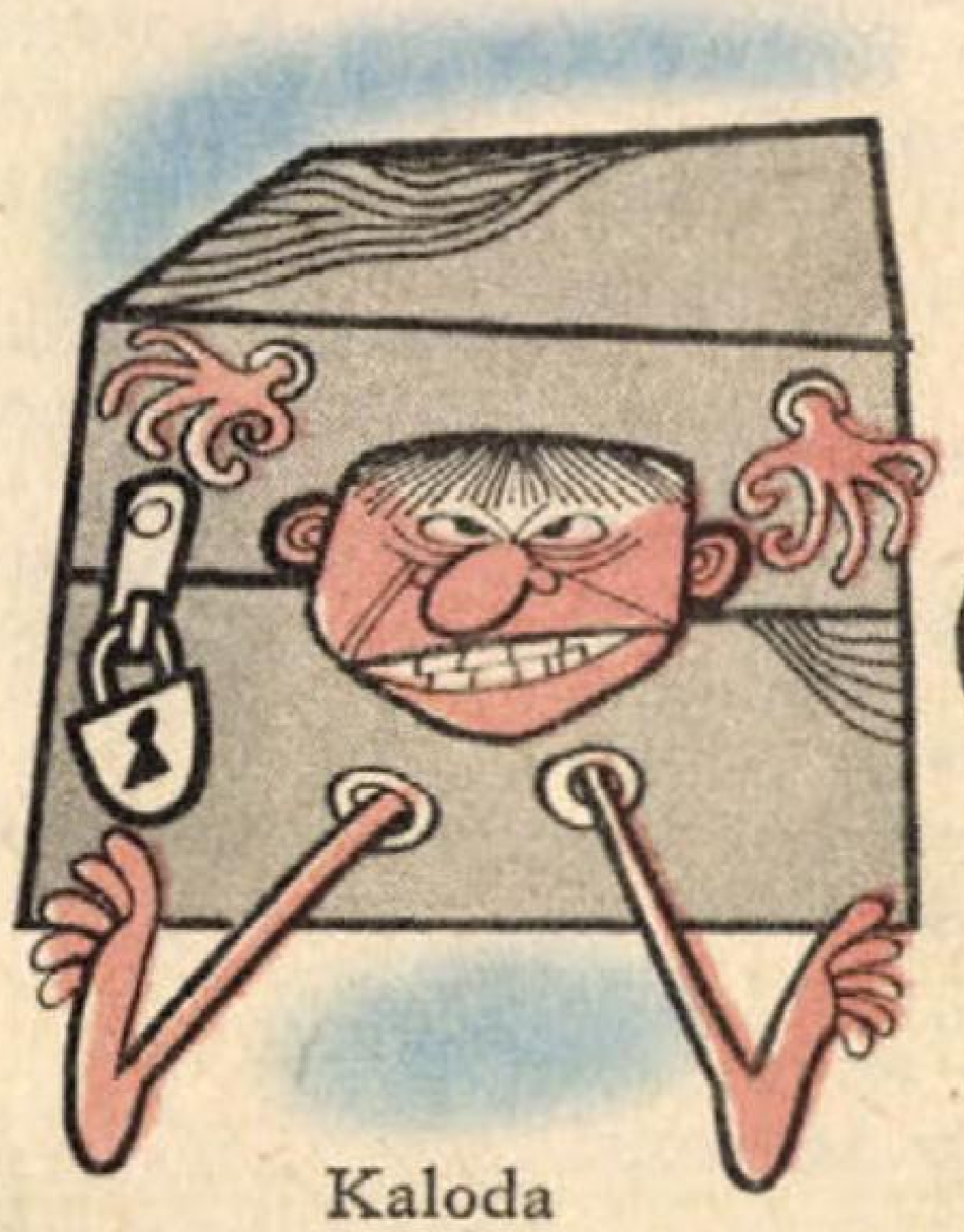

Kaloda

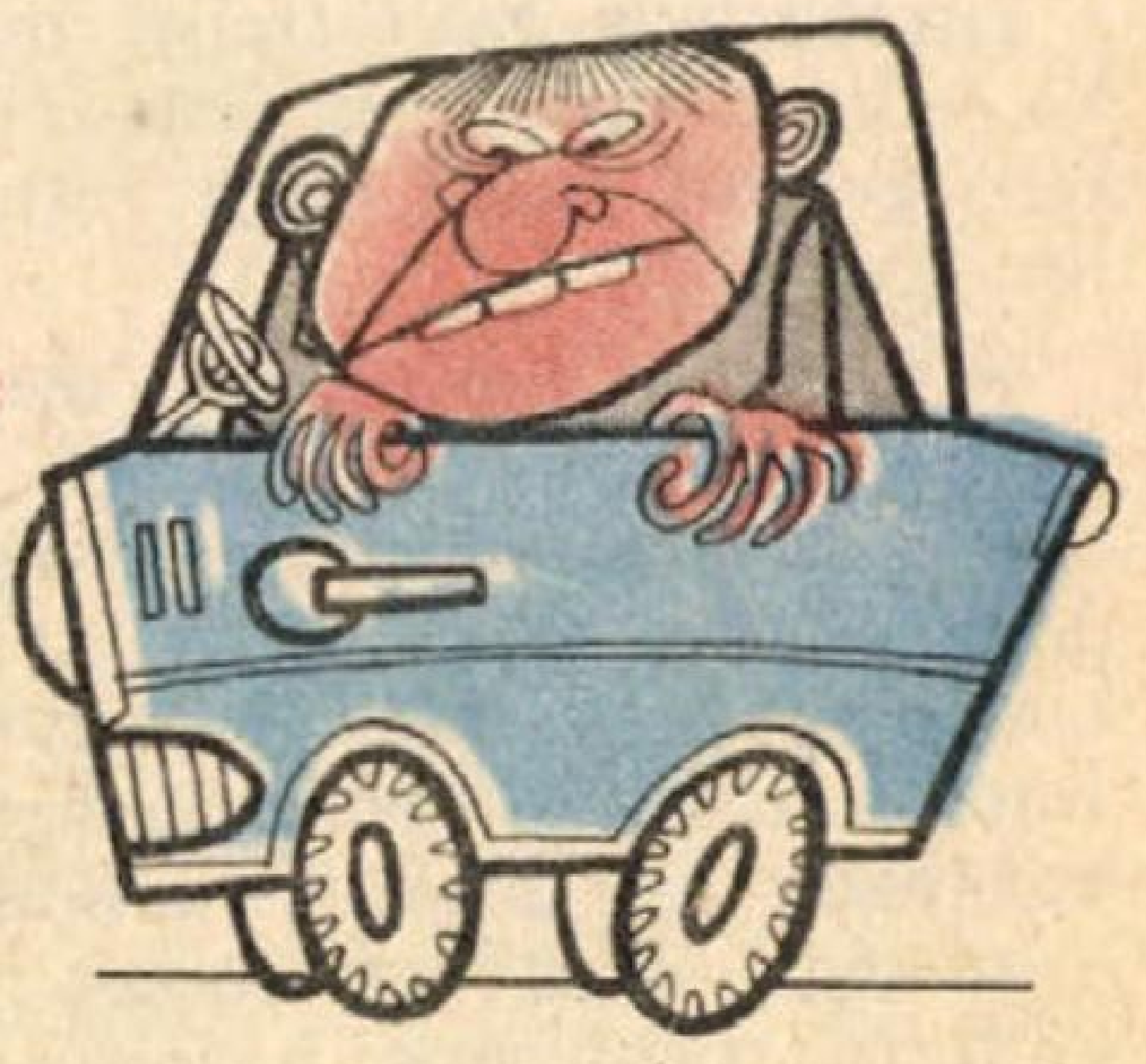

Törpeautó

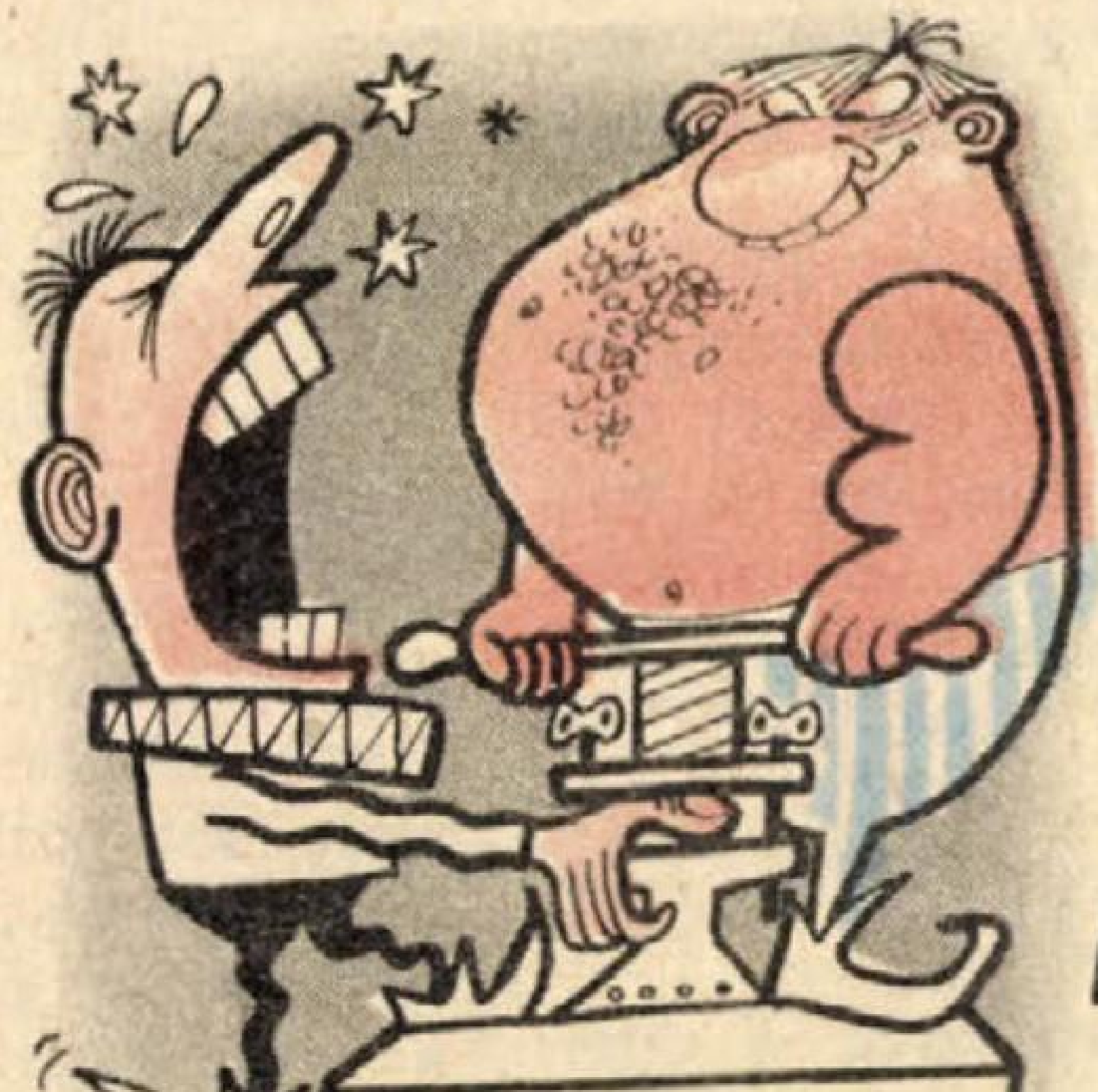

Hüvelykszorító

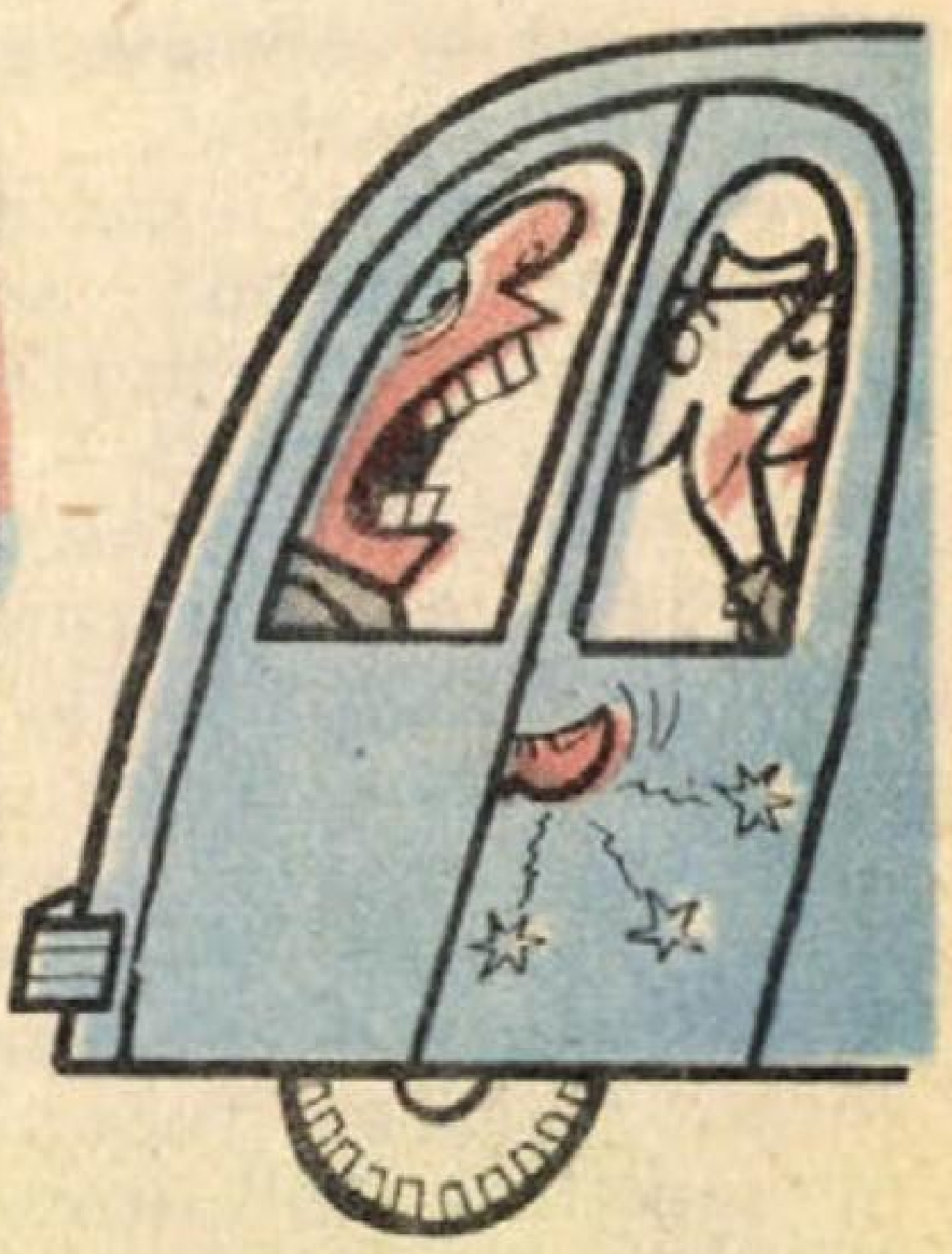

Autóbusz-ajtó

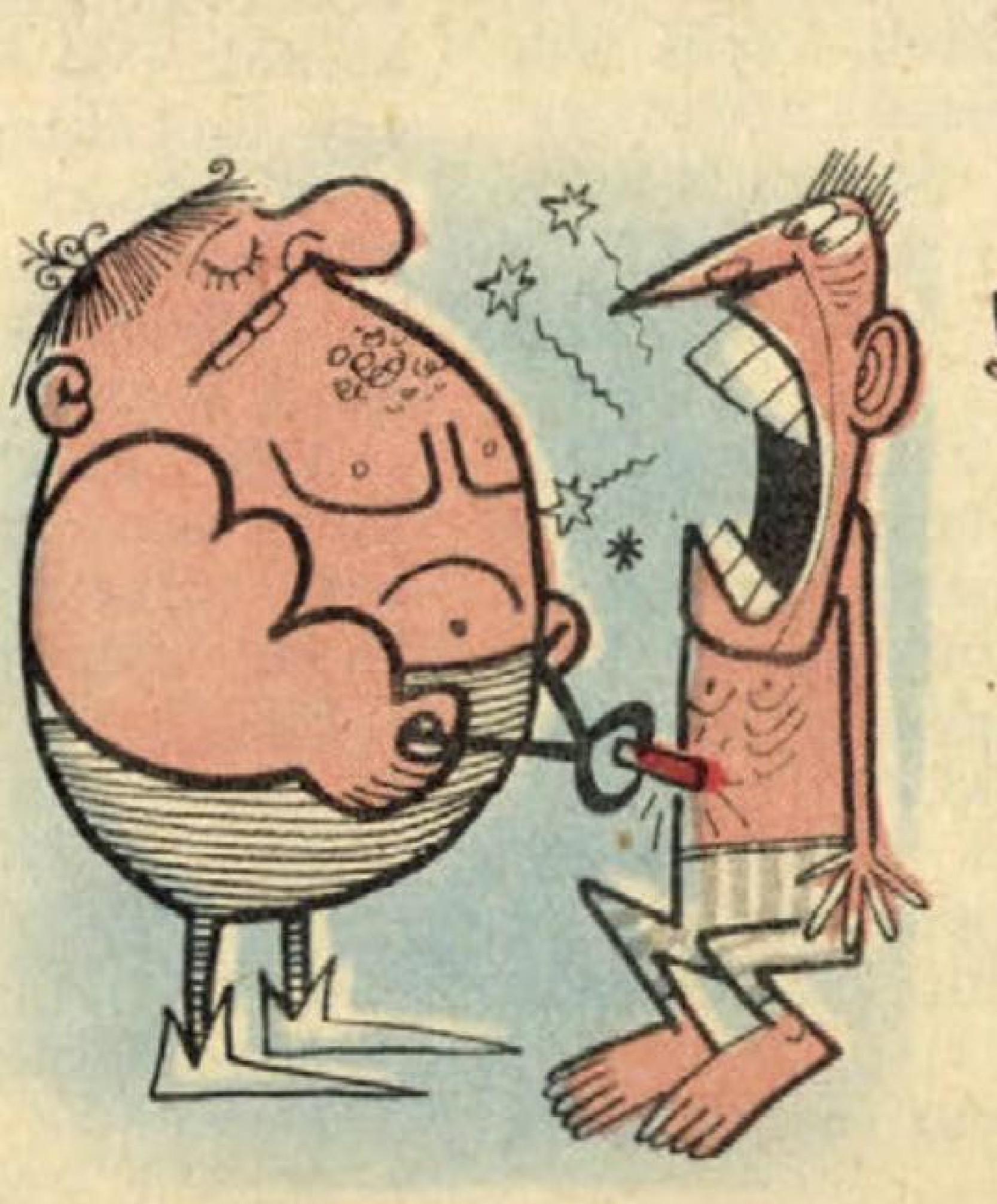

Tűzpróba izzóvassal

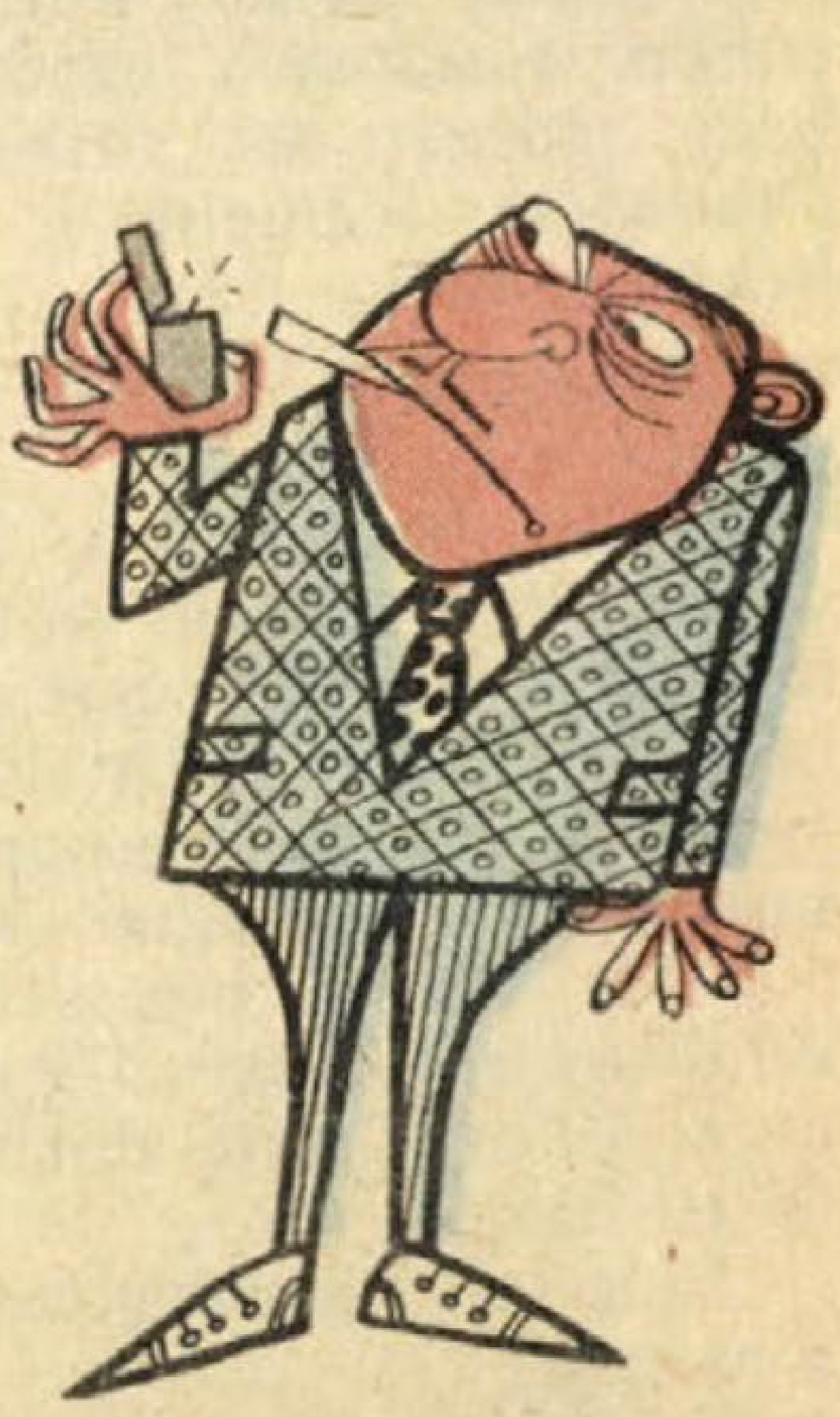

Tűzpróba ócskavassal

Kürti András:

A MITTALON-ÜGY

(SZATIRIKUS KISREGÉNY)

(6)

Gyorsan lemosta magáról az út porát, felöltötte a pólóinget, lesietett a földszintre és ismerkedő sétára indult a Mittalon-gyár kanyargó sétányain.

Az udvar teljesen kihalt volt, sehol egy lélek. Tódorka nem bánta, hiszen így szabadabban nézelődhet, vizsgálódhat. Vidáman baktatott a vörös salakos utakon, gyönyörködve állt meg egy-egy tetszetősebb külsejű épület előtt. De ahogyan telt-múlt az idő, úgy olvadt le arcáról a mosoly. Már nem masírozott oly önfeledten, tekintete bizonytalanságot tükrözött. Nyugtalan lett és ideges. Érezte, még öt perc és megindul a játékvonat a fejében.

Egyszerűen az történt, hogy Tódorka – nem találta az üzemet! A Mittalon gyáron belül nem lelte a Mittalon gyárat!

Az egyik fordulónál lecövekelt és emlékezetébe idézte, hogy mit látott eddig. A szállodát, az igazgatóság impozáns épületét. Az az alacsony, csupaüveg-falú ház – könyvtár és dokumentációs központ volt. Aztán következett két kísérleti laboratórium, a minőségi ellenőrző terem, majd egy világító toronyhoz hasonló építmény, nyilván a rendészek és a központi ügyelet tartózkodási helye.

De hol gyártják magát a mittalont? Csak nem abban a pici házikóban, amely ott árváskodik a magas gyárfal oldalához simulva?

Reménykedve közeledett az ajtóhoz, de felette csüggedő szemekkel olvasta a felírást: „Kész termékek raktára". Ez is jobb a semminél – döntötte el végül. – Sőt, tulajdonképpen ez a legfontosabb. A kész termék. Hol és hogyan készül, ezt majd később fürkészem ki.

Rátette kezét a kilincsre, és az ajtó szinte magától tárult fel.

Hihetetlen elővigyázatlanság – dörmögte magában Tódorka, és fejcsóválva lépett be. Felkattintotta a villanyt, körülnézett. A kis raktár – teljesen üres volt. Pontosabban: a fehérre meszelt falak mellett körbe húzódó polcokon mindössze egyetlen cipős dobozt fedezett fel fürkésző pillantása. Odalépett, leemelte a doboz fedelét, bekukucskált.

Selyempapír ágyban egy mittalon pihent a dobozban!

Semmi kétség, a táskarádiónál alig valamivel nagyobb, műanyag borítású masina jobb felső sarkában ott díszelgett a névjegy: „Mittalon, Nr. 8" és a készülékből banándugóban végződő színes huzalok lógtak ki.

– Ha három lépéssel odább viszi, riadóztatja az egész gyárat! – szólalt meg ekkor a háta mögött egy csúfondáros hang.

Tódorka villámgyorsan megpördült a sarkán.

Egy fiatal nő mosolygott rá kedvesen.

De micsoda nő?!

Ilyen nőről álmodott Tódorka, amióta csak az eszét tudta.

A közepesnél valamivel alacsonyabb, csodálatosan arányos termet. Idomainak izgalmas varázsát még a szigorú, kék munkaköpeny sem törhette meg. Hollófekete, dús hajkorona, értelmet sugárzó magas homlok, és milyen bűvölő, tengerzöld szemek?! Az arca? Tódorkának Petőfi szavai jutottak eszébe, a harmadikban hússzor kellett leírnia büntetésből, mert súgott a Schullernak: „Tündér orcád tejben úszó rózsája".

Kezében a cipősdoboz fedelével Tódorka lassan féltérdre ereszkedett a tünemény előtt.

– Kisasszony, legyen a feleségem!

– Ne bolondozzék – nevetett a nő. – Maga ugye az új munkatársunk?

– Igen – rebegte Tódorka –, de ez most mellékes. Megismétlem az ajánlatomat: legyen a feleségem.

– Talán először mutatkozzék be. Mégiscsak tudnom kellene, hogy esetleg kihez kötöm az életemet?!

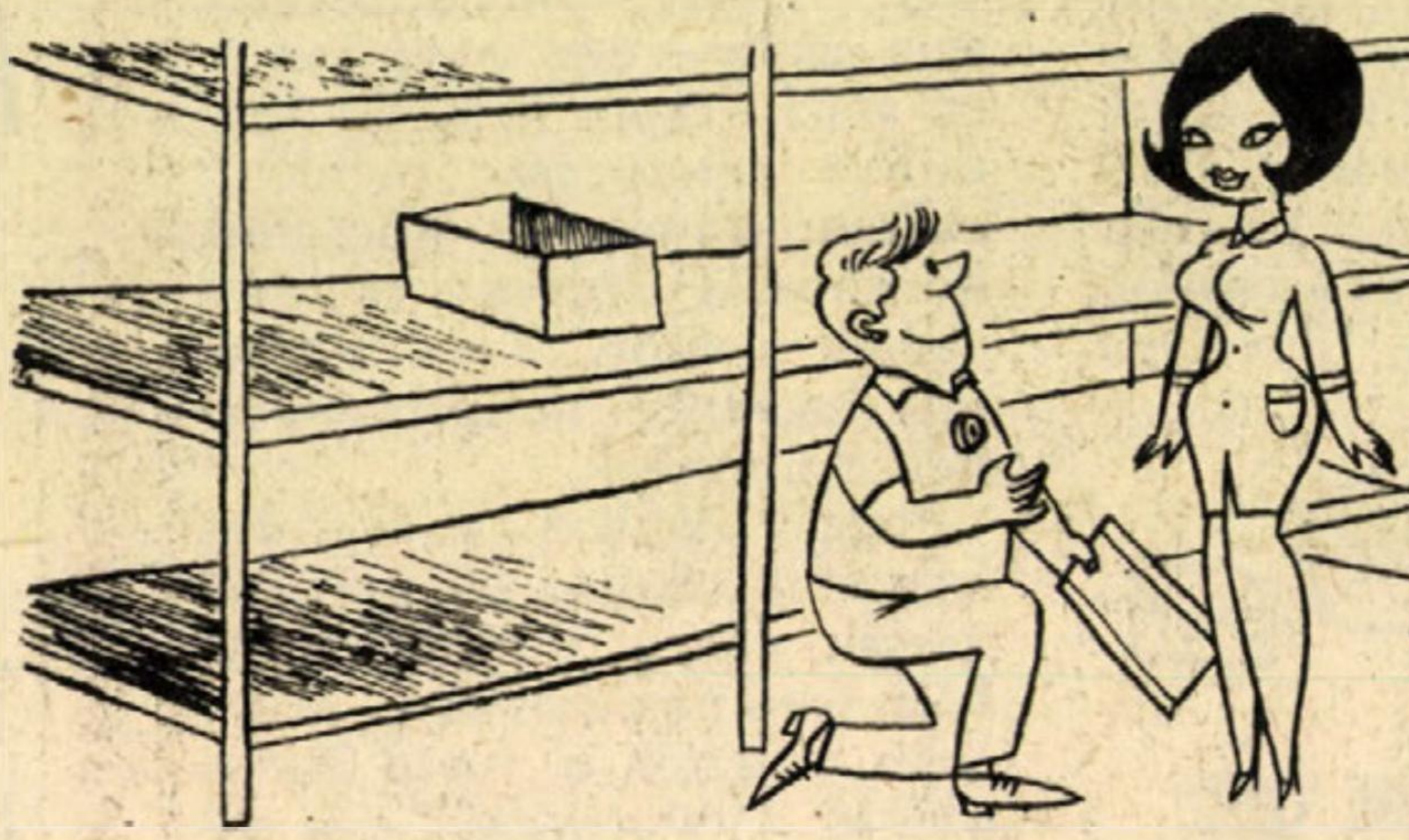

– Tódorka vagyok – porolta le nadrágját a vőlegény önjelölt. – Tódorka Péter. Biztos egzisztenciával rendelkezem, fél órája e gyár vezérigazgatójának személyi titkára vagyok. Sőt, még egy mellék-állásom is van. Szeretem a komoly és a komolytalan zenét, a szépirodalmat, a virágot és a gyerekeket. Nos, hozzám jön?

– Bea vagyok – nyújtott kezet a lány. – Kovál Beáta. Raktárfőnök. Szívesen hallgatok zenét, engem is érdekelnek a jó könyvek. És nekem is van egy mellékfoglalkozásom. De azt nem Kovál Beáta néven folytatom. Olyankor egyszerűen csak X Kettő vagyok.

– Maga? – hápogott a fiú. – Maga az X Kettő?

Még akart mondani valamit, de hang nem jött ki a torkán. Bocsánatkérő pillantást vetett Beára, és szép lassan összerogyott.

Elájult.

4.

Beszélgetés a készáru-raktárban

Midőn Tódorka eszméletre tért, és káprázó szemei előtt lassacskán a környező tárgyak is visszanyerték eredeti alakjukat, rövid tűnődés után arra a megállapításra jutott, hogy nem álmodott. Konstatálta ugyanis, hogy változatlanul a fehérre meszelt készáru-raktárban tartózkodik, méghozzá elnyúlva a legalsó polcon, feje alatt a lány összehajtogatott kék munkaköpenye. És Bea is ott áll mellette, kezében vizes pohár, és valahogy olyan furcsán néz rá azokkal a mélytüzű zöld szemeivel.

– Jobban érzi magát?

– Hogyne – könyökölt fel Tódorka. – Kutya bajom. Pillanatnyi elmezavar volt az egész. Szóval: maga az X Kettő?

– Teljes életnagyságban. És X Négyhez van szerencsém, ha nem csalódom?

A fiú biccentett.

– Árulja el – folytatta a kérdezősködést most már erélyesebb hangon a lány –, mióta foglalkozik maga ipari kémkedéssel?

– Hajaj! – legyintett egy minden hájjal megkent hírszerző fölényes önbizalmával Tódorka a rekeszben. – Szinte már az idejét sem tudom. Az életem veszélyes kalandok szakadatlan láncolatából áll. Csak azért nem mesélek most róluk, mert félek, hogy magácska rosszul lesz az iszonyattól. Inkább én kérdeznék valamit. Hogyan jött rá, hogy én vagyok X Négy?

Bea finom ajka gúnyos mosolyra húzódott.

– Hihetetlenül nehéz feladatnak bizonyult. Némileg megkönnyítette, hogy tegnap sikerült visszaállítanom a rövidhullámú összeköttetést a Főnökkel, és ő tájékoztatott a jöveteléről. Aztán itt fityeg a rövidujjú ingén ez a télikabát gomb. Ez az utolsó kétségeimet is eloszlatta. Csak akkor ijedtem meg egy picit, amikor elájult a bemutatkozásnál. A mi mesterségünkben általában erősebb idegzettel rendelkeznek a szaktársak.

– Már bocsánatot kérek – méltatlankodott Tódorka Péter, és törökülésbe ült a polcon –, az én idegeim – megannyi drótkötél! A legkockázatosabb vállalkozásoknál sem rebbent meg soha egyetlen hajam szála sem. Egyszerűen fáradt voltam, ledőltem egy kissé pihenni. Majd meglátja, rendkívül használható fickó vagyok. A tettek embere, nem a szavaké! Figyeljen ide, már kész is a tervem. Most szépen kimászok innen, megiszom azt a pohár vizet, hogy felfrissüljek, hónom alá csapom a skatulyát, maga szépen kinyitja a kaput, és – illa berek, nádak, erek – meg sem állunk Pestig.

A gúnyos mosoly csak nem tűnt el Beáta szája szögletéről.

– Mit gondol, ha csak ennyiből állna, nem teszem meg már régen én magam, egyedül? Tudja, miért figyelmeztettem, nehogy eszébe jusson elmozdítani helyéről a dobozt?

– Miért?

– Mert akik ezt az üzemet létesítették, azok sem estek a fejük lágyára.

Különleges biztonsági technológiát alkalmaznak. Minden egyes készülékbe már a szerelési folyamat első fázisában beépítenek egy szignál-generátort. Ez aztán egy héten át megszakítás nélkül sugároz jeleket a központi ügyeleten levő ellenőrző vevőre. Kikapcsolni nem lehet, és olyan érzékenyen reagál mindenre, hogy a főrendész még azt is leolvashatja a képernyőről, ha például nem a kijelölt útvonalon szállítják a mittalont a műhelyből ide, a raktárba.

– Apropó, műhely – nézett fel kíváncsian Péter. – Van itt egyáltalán műhely? Én sehol sem találtam.

– Persze, hogy van. A minaretben.

– Hogyan, muzulmánok is dolgoznak itt?

– Ugyan, csak mi neveztük el minaretnek – válaszolta a lány. Odalépett Tódorkához, segített, hogy kimásszék a polcról, aztán az ajtóhoz vezette. – Látja ott, azt az egyetlen vasbeton oszlopra állított építményt? Olyan, mint a galambdúc. Nos, az a minaret. A központi ügyelet van benne és a műhely.

– Abban a kis kulipintyóban?

– Ketten kényelmesen elférnek. Az egyik a biztonsági berendezéseket tartja szemmel, a másik dolgozik.

– Komolyan mondja ezt, Beácska? Ennek a gyárnak összesen egy munkása lenne? Megjegyzem, nekem is feltűnt, hogy senkit sem látok az udvaron.

– Téved – rázta meg fejét tagadóan Beáta. – Ebben az üzemben egyetlen fizikai dolgozó sincsen. Csak vezetők és specialisták. Még az az ember is, aki a műhelyben időnként összeállít kész alkatrészekből egy mittalont, az is a fejesek közül kerül ki. Tudja, rengeteg itt az értekezlet, a szakmai és politikai vita, és mindig akad, aki megsértődik és követeli, hogy helyezzék vissza a termelésbe, nem hajlandó a többivel egy levegőt szívni. Később kiengesztelődik, de akkorra rendszerint már jelentkezik egy másik mimóza, aki felváltja. Csuda társaság!

– Elképesztő – szögezte le Tódorka –, én aztán igazán sok mindent tapasztaltam, a világ minden táján megfordultam, de ilyen gyárról most hallok először. Hányan vagyunk itt egyáltalán?

– Az üzemi létszám huszonegy fő, most már magával együtt huszonketten vagyunk – hangzott a készséges tájékoztatás. – Papinkó elvtárs, a vezérigazgató, aztán van három igazgató, egy főmérnök, három üzem-mérnök, két közgazdász, egy fődiszpécser, egy főmeós, egy főtechnológus. Ez eddig tizenhárom. Egy raktárfőnök, az én vagyok, aztán a szállítási osztály vezetője, a kísérleti laboratóriumok és a dokumentációs, újítási osztályok vezetői, összesen négyen. Mennyi is ez idáig?

– Tudja a manó – vonta meg a vállát Tódorka, hiszen egész idő alatt csak a lány merész ívű szemöldökét tanulmányozta. – Inkább azt magyarázza meg nekem, hogy miért megy kémnek egy ilyenfajta lány, mint maga? Aki szép, okos, csinos? Ahelyett, hogy rég feleségül jött volna hozzám?

– Maga szerint ezek az adottságok hátrányosak a mi szakmánkban?

(Folytatjuk)

Az úr a pokolban is úr

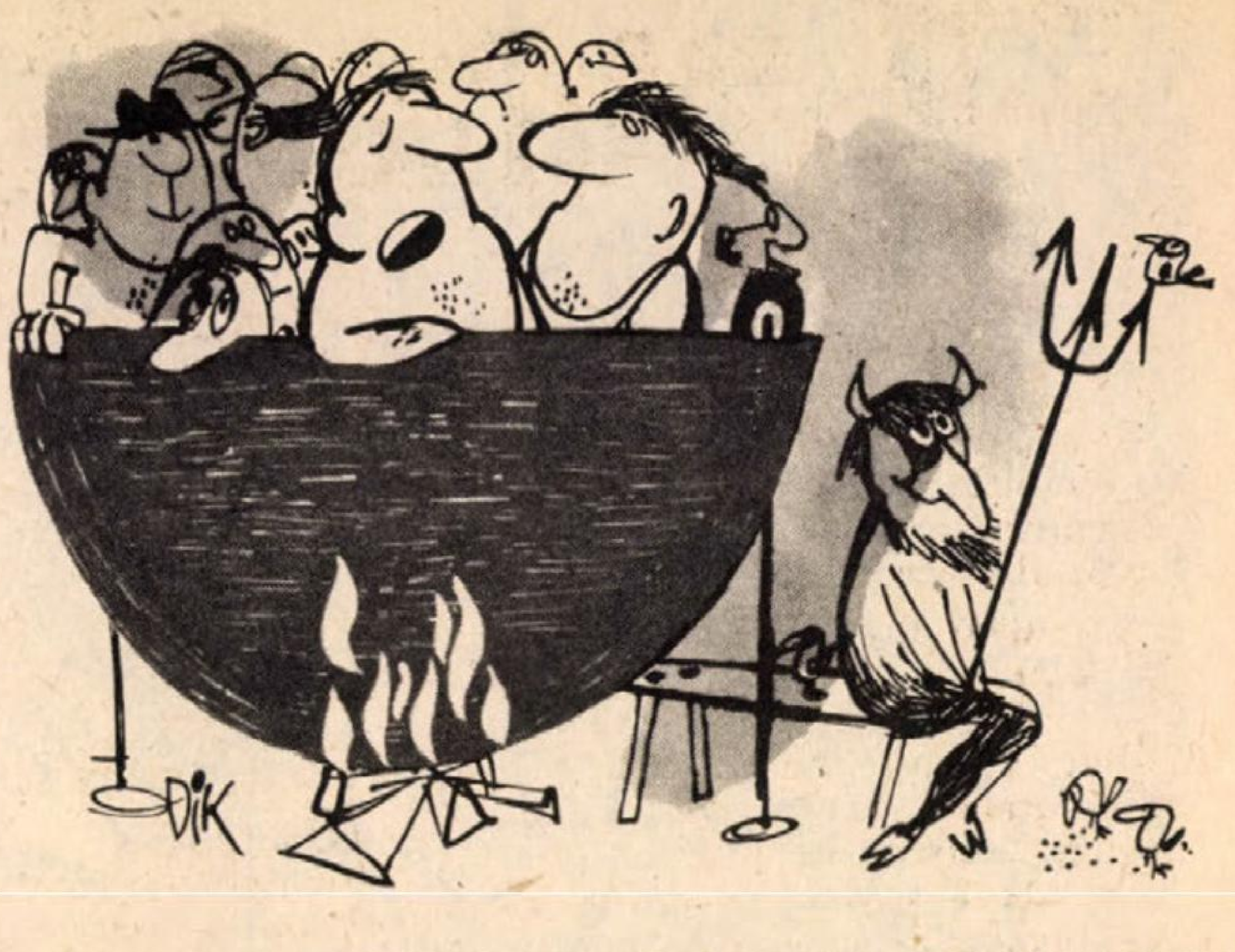

– Tudja, ki voltam én odafönn?...

AUTOMATA

Imádom az automatákat. Nem szégyellem bevallani, hogy infantilis boldogság tölt el, valahányszor csak egy automata-készülék közelébe kerülök. Tüstént birtokba veszem azt, és árusítson bármit is az az automata, abba én beledobom az obulusaimat. Amikor pedig megrántхatom az automata fogantyúját és a készülék kiadja a tartalmát, úgy érzem, hogy nincsen nálam boldogabb ember a világon. A postára is már régóta csak azért járok, hogy telefon-érmét, bélyeget és képeslapot játsszak magamnak a postai automatákból.

Elképzelhetik az örömömet, midőn első ízben fedeztem fel Budán, a Margit-hídfő alatt, egy korszerű automata-sort, melynek rekeszeiből kekszet lehetett kiautomatázni. Azonnal besiettem a sarki csemegeáruházba, hol egy teremtett vásárló sem volt, és a pulton dögivel állt a keksz, de énnekem más célom volt: a pénztárból kétforintosokat szereztem és azokkal visszasiettem az automata-sor elé, mivelhogy én nem a kekszet kedvelem, hanem az automatát. Az itt nyert kekszeket, aktatáskámba rejtve hazavittem és az éléskamrában felhajítottam a legfelső polcra, mert említettem már, hogy a kekszet egyébként ki nem állhatom.

Nem sokkal ezután, véletlenségből, a nagykörúti Művész Filmszínházba mentem. Elképzelhetik az örömömet, s a meglepetést, ami a mozi előcsarnokában ért, amikor megláttam, hogy a mozi előcsarnokában korszerű automaták vannak felállítva, és noha alaposan kifosztották már azokat a délutáni nézők, még mindig számos rekeszéből lehetett kekszet nyerni.

Már nem is jelentett meglepetést a számomra, de mégis elképzelhetik az örömömet, mikor először találkoztam a korszerű automata-sorral a Rákóczi út és a Körút sarkán levő árkádok alatt. Sajnos, már csak a kekszet árusító rekeszekben volt áru, viszont kétféle színű csomagolás között is lehetett válogatni. Annyira szép színe volt mind a kétféle keksznek, hogy mind a kettőből nyittattam magamnak egy-egy fiókkal, a kekszeket pedig később egy fiatal leánynak ajándékoztam, mert ezidőtájt haza se vittem már a kekszet, merthogy allergiás voltam már a keksztől. Ellenben a közelmúltban, egyik éjszaka, hogy kissé kapatosan mentem hazafelé, s a gyomromat is égette a sok szivar, bizony nagyon-nagyon jól esett az a néhány szem keksz, melyre az Oktogon térnél felállított korszerű automataboltból tettem szert.

A véletlen azután most a kezembe adta beteges automata-játékszenvedélyem megoldásának a kulcsát. Legutóbb ugyanis, az Astoria-aluljáróban találtam korszerű automatakekszre, de véletlenségből egy kiürült fiókrendszer bedobó-nyílásába raktam kétforintosaimat, melyeket a tisztességtudó automata, minden levonás nélkül visszaadott. Ez adta kezembe a megoldás kulcsát:

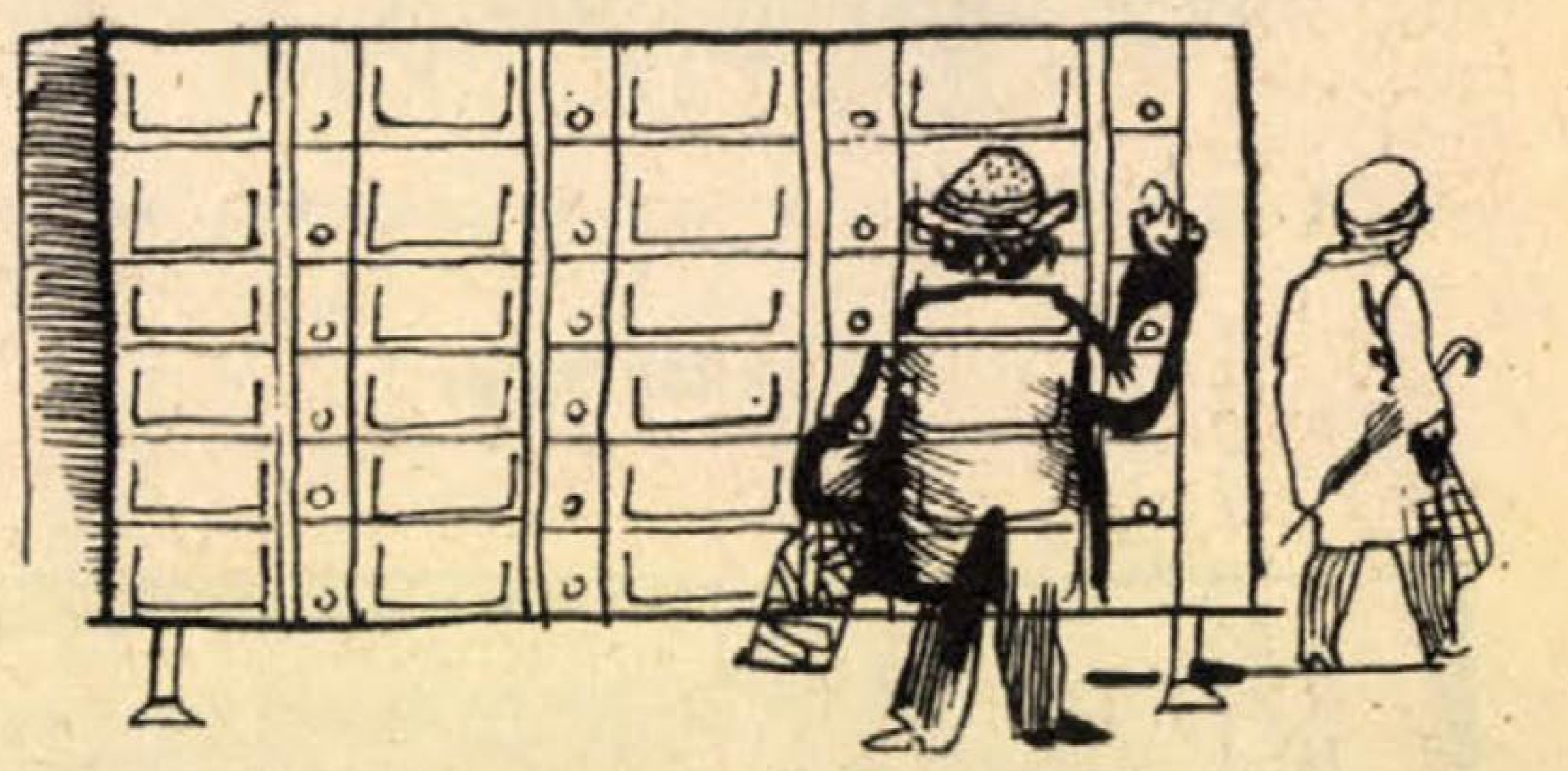

Állítsanak fel olyan automatákat, melyeknek rekeszeibe kettő-, négy-, nyolc-, esetleg tíz forintot helyeznének el, készpénzben. Ezeket azután, a rekesz értékével egyenlő, kétforintos érmék bedobása révén ki lehet venni a korszerű automatákból.

Keksz amúgy sem
el több az éléskam
ban.

Son

Betakarítás

Pusztai Pál rajza

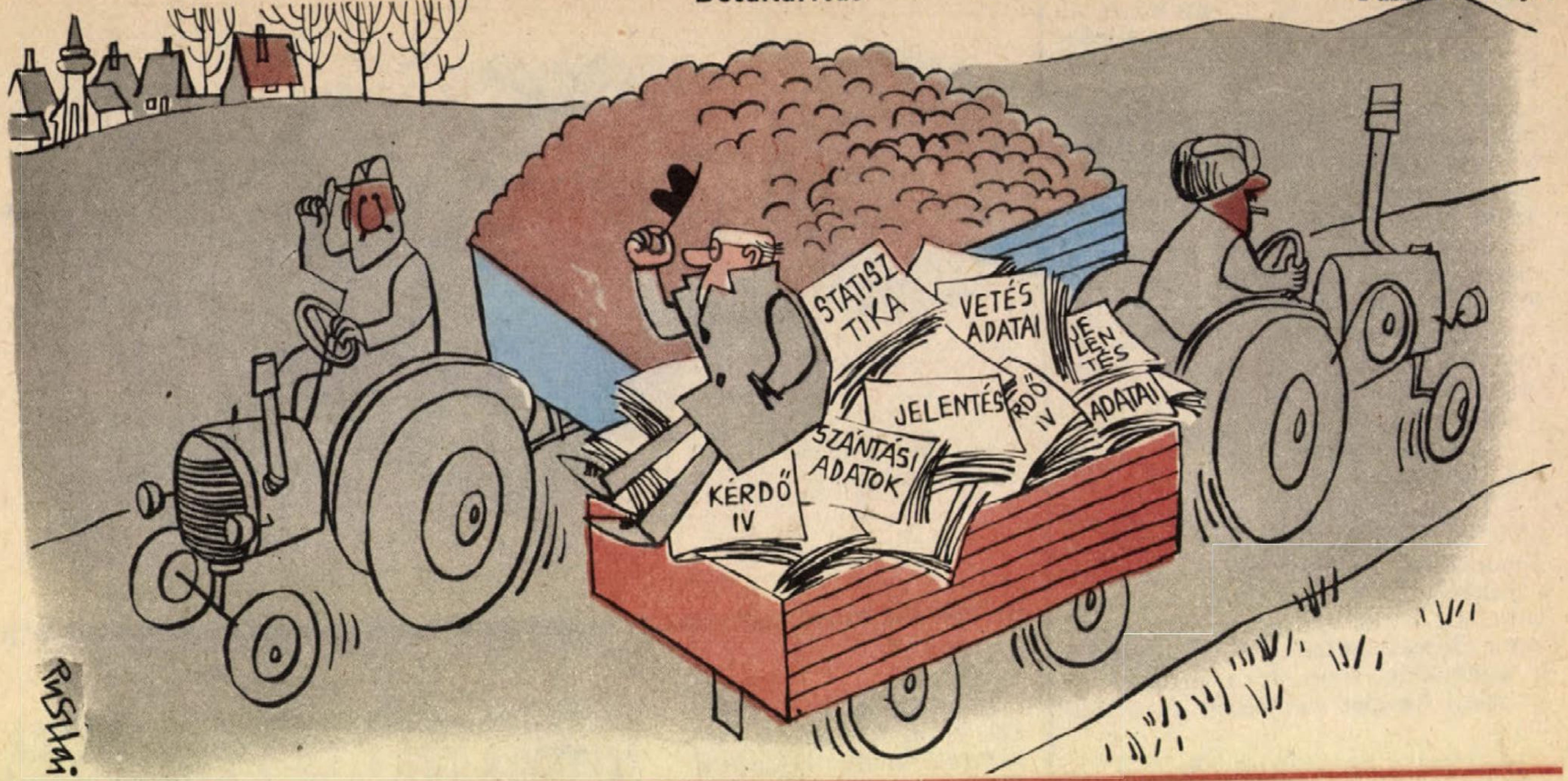
STATISZTIKA
VETÉS ADATAI
JELENTÉS
JELENTÉS
RDŐ IV
ADATAI
SZÁNTÁSI ADATOK
KÉRDŐ IV

Megnyugtató

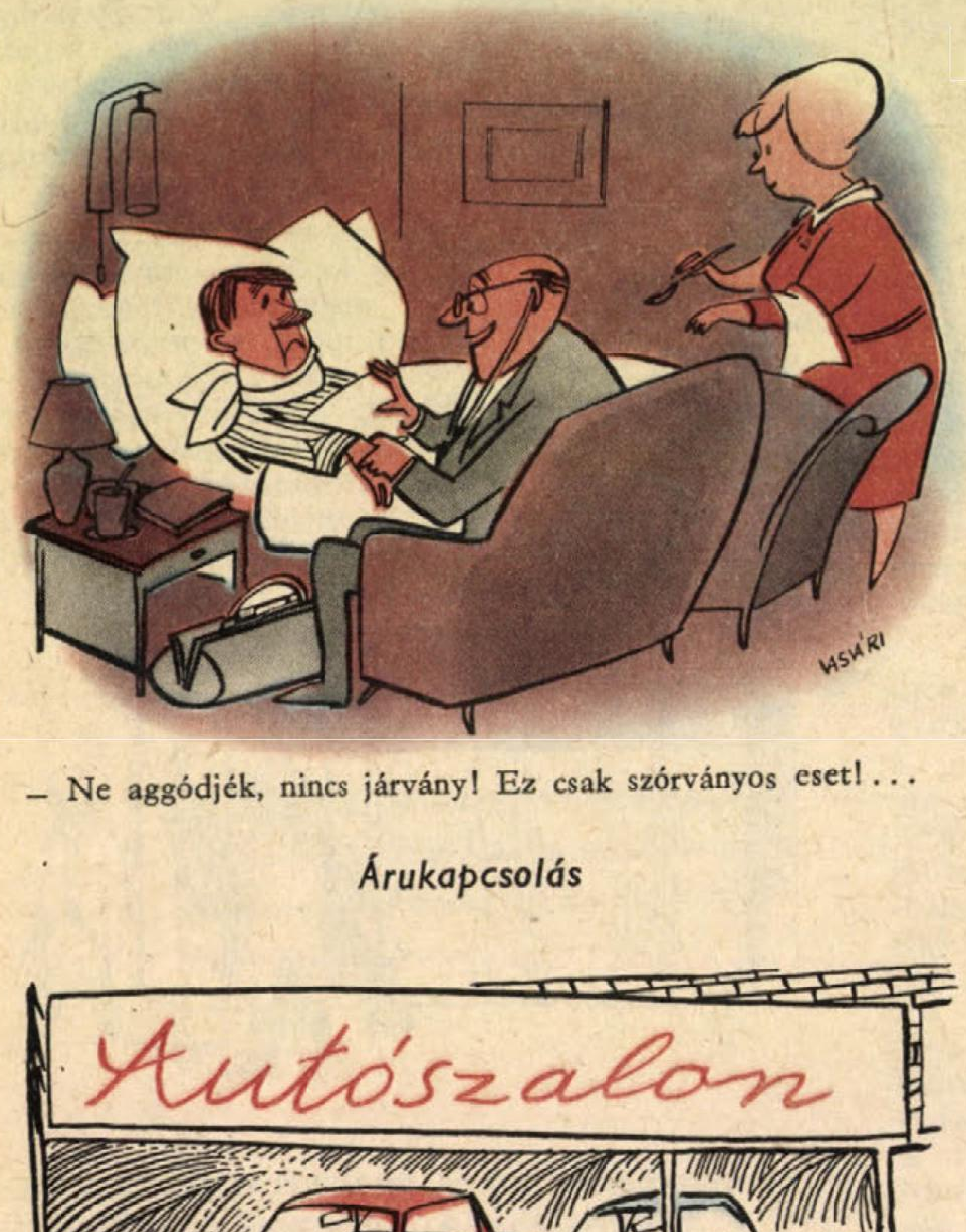

– Ne aggódjék, nincs járvány! Ez csak szórványos eset! . . .

Árukapcsolás

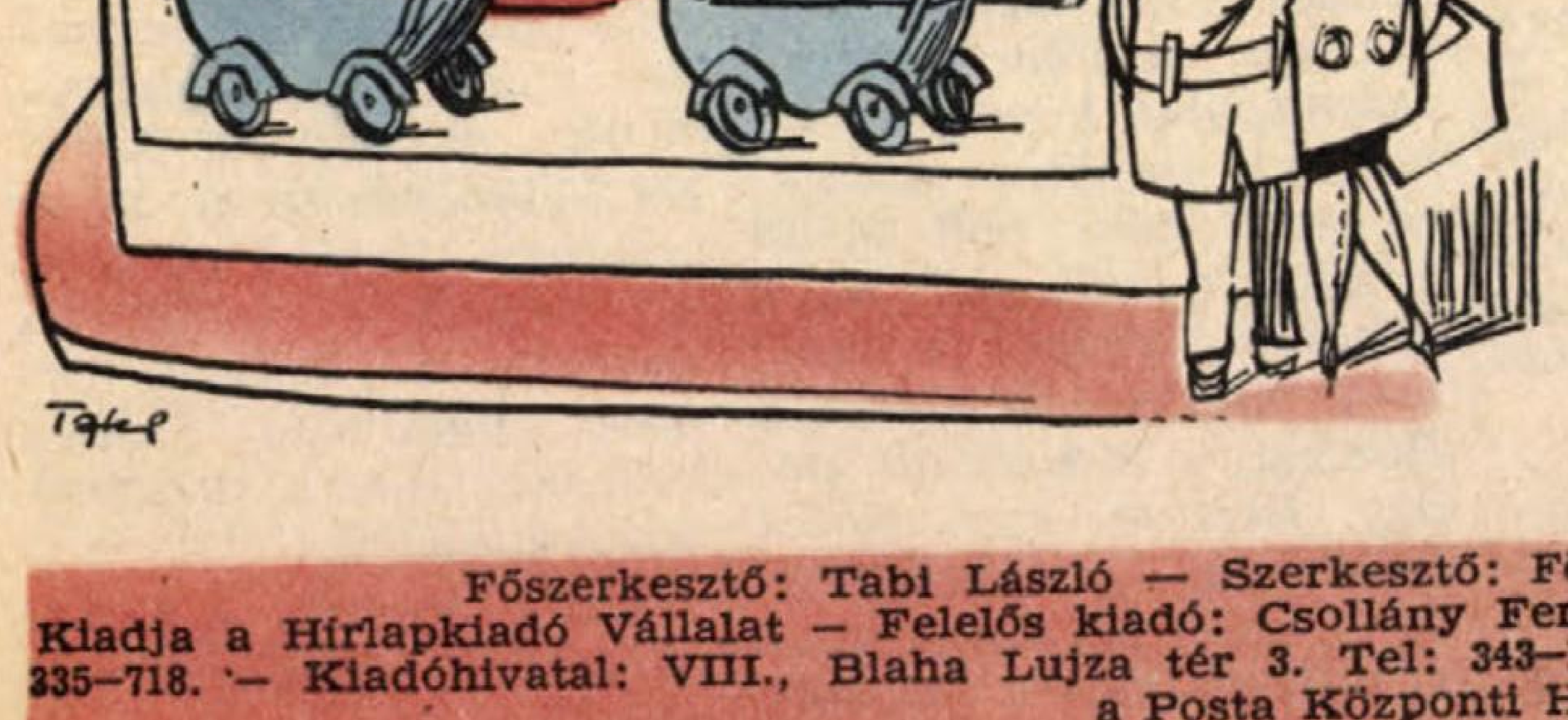
Autószalon

Bürokrata fiatalember

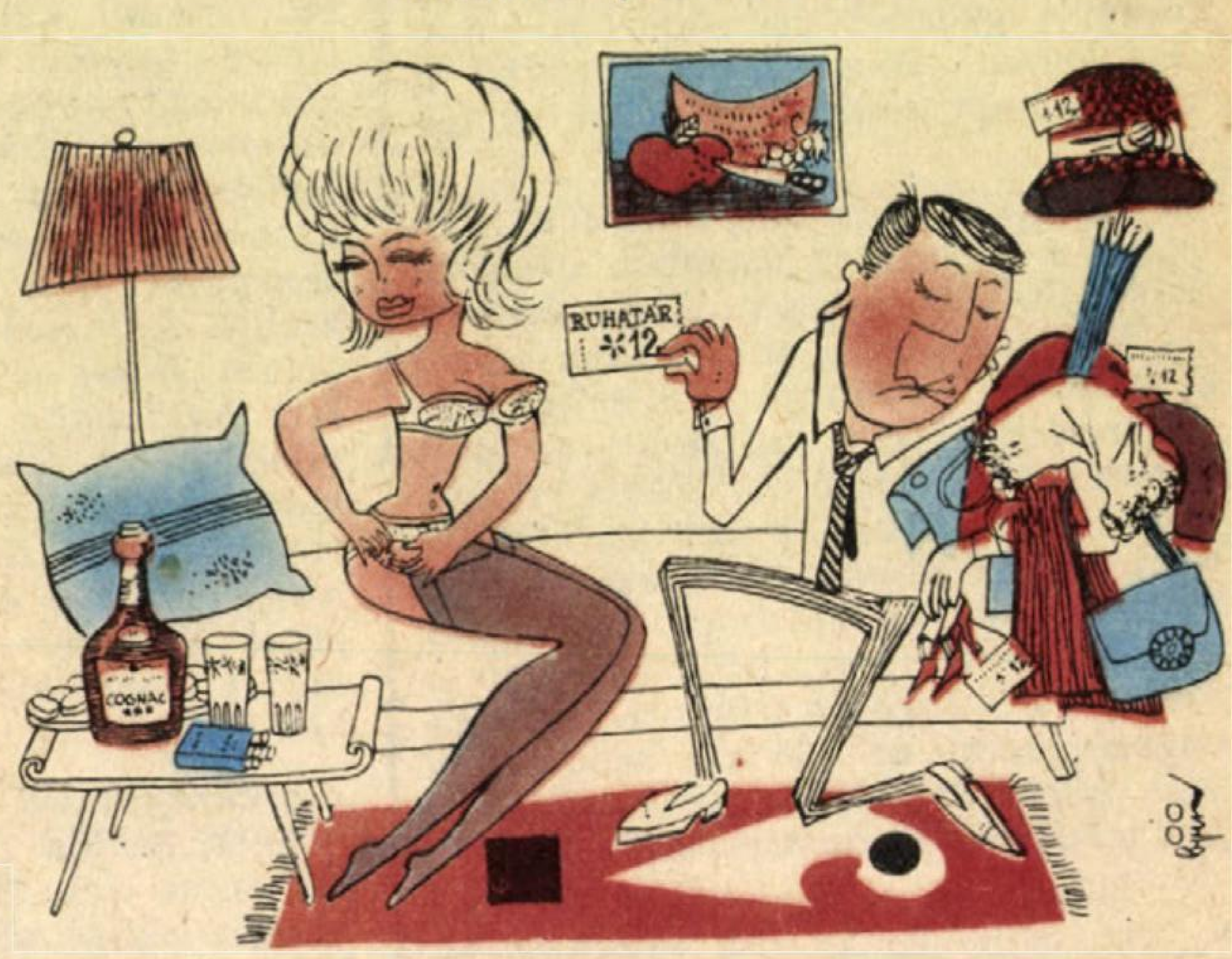
RUHATÁR
12
12
12
COGNAC

Világos érv

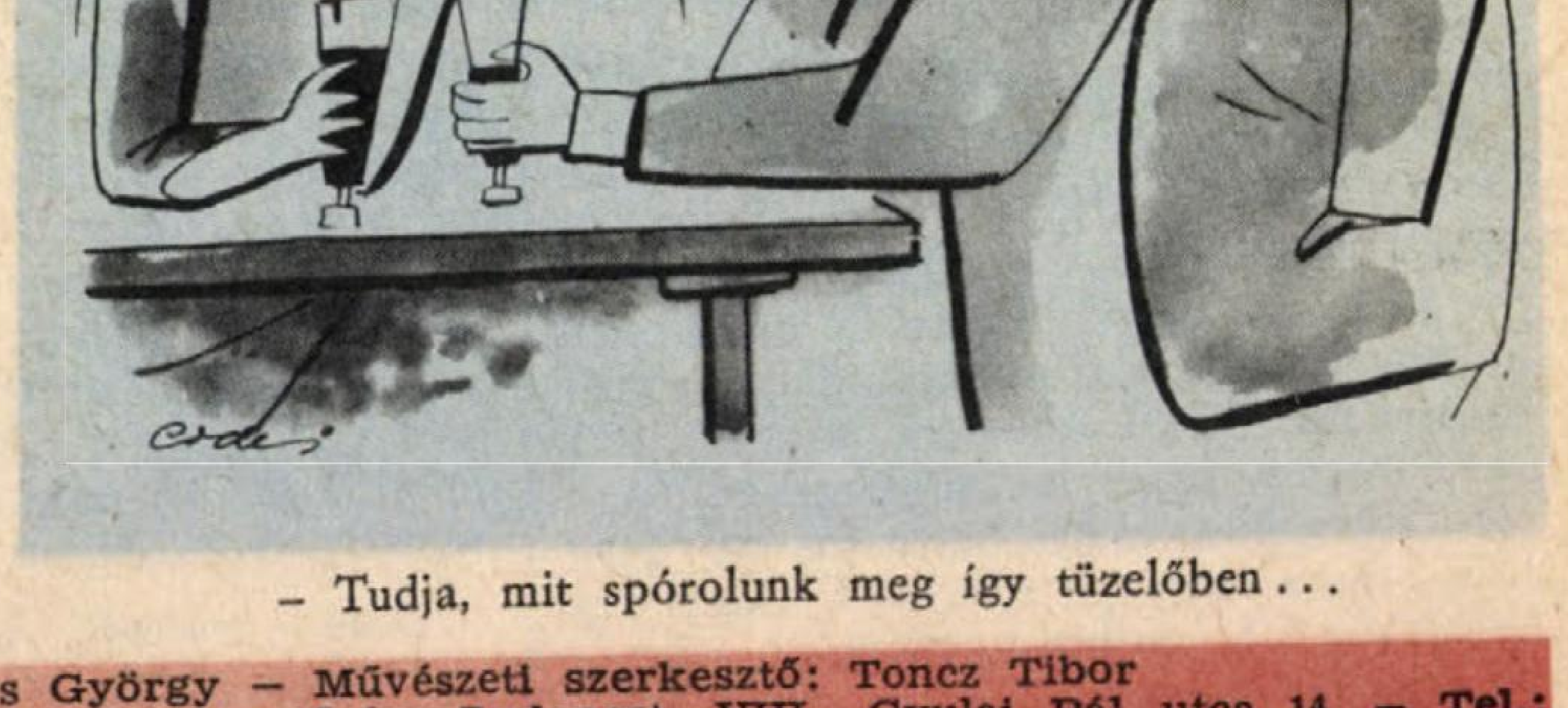

– Tudja, mit spórolunk meg így tüzelőben . . .

Főszerkesztő: Tabi László — Szerkesztő: Földes György — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat – Felelős kiadó: Csollány Ferenc – Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. – Tel.: 335–718. – Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel: 343–100. •142–220. – 64.7012 – Kossuth Nyomda, Budapest – Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180–850. INDEX: 25504